

DE MILITAIRE SPECTATOR

MAANDBLAD

OFFICIEEL ORGAAN VAN HET
MINISTERIE VAN OORLOG

Directeur: J. MOORMAN, Reserve Luitenant-Kolonel b.d.
Hoofdred.: M. R. H. CALMEYER, Luit.-Generaal v. d. Gen. Staf
Redactie: G. J. LE FEVRE DE MONTIGNY, Kol. v. d. Gen. Staf
J. J. DE WOLF, Kolonel der Genie
B. KONING, Luit.-Kolonel van de Generale Staf
W. DEN TOOM, Luitenant-Kolonel-Waarnemer
E. J. C. VAN HOOTEGEM, Majoor der Infanterie.

121ste JAAR

Nr 2

Febr. 1952

Nadruk
verboden

Abonnement f 3.- per kwartaal. Overzeese Gewesten en Buitenland f 15.- p. jaar. Losse ex. f 1.25

MOORMAN'S PERIODIEKE PERS, Zwarteweg 1, Den Haag, Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Uit de Legerorders	68
Mededelingen van de Chef van de Generale Staf	70
Mededelingen Legerfilm- en Fotodienst	71

Redactioneel gedeelte

In Memoriam Jean de Lattre de Tassigny	72
Radar bij de Veldartillerie, door W. F. Smit, Kapitein der Artillerie	73
Nieuwe Uitgaven	81
Practische wenken voor een bataljon Infanterie te velde, door E. J. C. van Hootegem, Majoor der Infanterie	82
Vuurwapenbestrijding (slot), door J. G. J. van der Hulst, Kapitein der Artillerie	89
Het beschermende teken van het Verdrag van Genève in tijd van oorlog, door Dr J. Th. Wilkens, Generaal-Majoor IGDKL	94
Militair en Maatschappij (II), door H. J. Neuman, Res.-Eerste Luitenant A.D.	100
Hoe staat het met Uw kennis van het militaire recht?, door Mr H. H. A. de Graaff	102
Legerbevoorrading cum annexis, door W. F. Groesz, Kapitein der Genie	103
Het F.V. 1800, door J. M. Aniba	109
Propaganda aan het front, door W. J. van Westerhoven, Kapitein der Artillerie	111
Uit de buitenlandse vakpers	116

DE MILITAIRE SPECTATOR

MAANDBLAD

OFFICIEEL ORGAAN VAN HET
MINISTERIE VAN OORLOG

Directeur: J. MOORMAN, Reserve Luitenant-Kolonel b.d.
Hoofdred.: M. R. H. CALMEYER, Luit.-Generaal v. d. Gen. Staf
Redactie: G. J. LE FEVRE DE MONTIGNY, Kol. v. d. Gen. Staf
J. J. DE WOLF, Kolonel der Genie
B. KONING, Luit.-Kolonel van de Generale Staf
W. DEN TOOM, Luitenant-Kolonel-Waarnemer
E. J. C. VAN HOOTEGEM, Majoor der Infanterie.

121ste JAAR

Nr 2

Febr. 1952

Nadruk
verboden

Abonnement f 3.- per kwartaal. Overzeese Gewesten en Buitenland f 15.- p. jaar. Losse ex. f 1.25

MOORMAN'S PERIODIEKE PERS, Zwarteweg 1, Den Haag, Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Uit de Legerorders	68
Mededelingen van de Chef van de Generale Staf	70
Mededelingen Legerfilm- en Fotodienst	71
Redactioneel gedeelte	
In Memoriam Jean de Lattre de Tassigny	72
Radar bij de Veldartillerie, door W. F. Smit, Kapitein der Artillerie	73
Nieuwe Uitgaven	81
Practische wenken voor een bataljon Infanterie te velde, door E. J. C. van Hootegem, Majoor der Infanterie	82
Vuurwapenbestrijding (slot), door J. G. J. van der Hulst, Kapitein der Artillerie	89
Het beschermende teken van het Verdrag van Genève in tijd van oorlog, door Dr J. Th. Wilkens, Generaal-Majoor IGDKL	94
Militair en Maatschappij (II), door H. J. Neuman, Res.-Eerste Luitenant A.D.	100
Hoe staat het met Uw kennis van het militaire recht?, door Mr H. H. A. de Graaff	102
Legerbevoorrading cum annexis, door W. F. Groesz, Kapitein der Genie	103
Het F.V. 1800, door J. M. Aniba	109
Propaganda aan het front, door W. J. van Westerhoven, Kapitein der Artillerie	111
Uit de buitenlandse vakpers	116

OFFICIELE MEDEDELINGEN

van het

Ministerie van Oorlog

UIT DE LEGERORDERS

Nr. 238 L-LM — Namen van Kazernes en Legerplaatsen.

Ter algemene kennis wordt gebracht, dat de volgende benamingen zijn vastgesteld van kazernes en een Legerplaats, zulks nadat voor zoveel nodig machtiging was ontvangen van Hare Majesteit de Koningin bij Kabinetsrescript van 8 October 1951, nr. 23.

„Juliana van Stolbergkazerne” voor het kazernecomplex aan de Leusderweg te Amersfoort, bestaande uit de Adolf-, Hendrik-, Lodewijk- en Willemkazernes;

„Legerplaats de Wittenberg” bij Stroe voor het aldaar gebouwde legeringscomplex;

„Smakheulkazerne” te Gorinchem voor de kazerne aan de Smakheul aldaar. Als toelichting diene, dat de Smakheul een afwatering vormt voor de gemeente Gorinchem.

Nr. 242 — Oprichting van nieuwe vredesonderdelen.

Bij de K.B. van 1 October 1951 nrs. 1 en 2 is bepaald:

1. a) Sedert 1 Mei 1951 is als opleidingsonderdeel aan de K.L. toegevoegd: het Luchtdoelartillerieschietkamp;

b) Sedert 1 September 1951 voorts: de School militaire inlichtingendienst en de Onderofficiersschool;

c) Sedert 1 October 1951 voorts: het Regiment huzaren van Sytzama en het 2e Regiment verbindingstroepen.

2. a) Het bestaande Regiment verbindingstroepen heet thans 1e Regiment verbindingstroepen, dat als oprichtingsdatum zal herdenken 1 October 1938.

b) De traditie van het 1e en 2e Regiment huzaren, die was overgegaan en werd voortgezet door het Regiment huzaren van Boreel, ging met ingang van 1 October 1951 over en wordt voortgezet door het Regiment huzaren van Sytzama, hetwelk de standaard voert van het 2e Regiment huzaren en als oprichtingsdatum zal herdenken 9 Januari 1814.

Nrs. 247 en 249 LM — Oprichting van nieuwe onderdelen.

Met ingang van 1 December 1951 zijn opgericht:

het nr. 312 tactische jachtsquadron; de Luchtmachtgroep nr. 1 Deventer, onder de rechtstreekse bevelen van Commandant Korps Luchtwachtdienst; de Luchtmachtgroep nr. 2 Amersfoort, eveneens onder de rechtstreekse bevelen van Commandant Korps Luchtwachtdienst.

Nr. 248 L-LM — Reisdeclaraties.

Ten aanzien van het indienen van reisdeclaraties is het volgende bepaald (wijziging van de betreffende M.B. ter uitvoering van het Reisbesluit (ad art. 21, 7 B.U. 3e deel, blz. 688).

„Ten einde een geregelde afdoening te bevorderen moeten de declaratiën, tenzij onvoorziene omstandigheden zulks onmogelijk maken, binnen één maand na afloop van de reis of reizen of na het volbrengen van de opdracht worden ingediend, enz.”

Nr. 272 L-LM — Cursus Hogere Krijgsschool.

1. Op 1 October 1952 zal wederom een cursus in de Krijgskundige studiën aan de Hogere Krijgsschool aanvangen, waarvoor 30 plaatsen beschikbaar zijn.

2. De duur van de cursus is 2 jaren.

3. Voor het volgen van de cursus komen in aanmerking de beroepsofficieren, die:

a. behoren tot de promotiejaren 1937 t/m 1939;

b. door gedrag en dienstijver uitblinken, alsook krachtens kennis en aanleg geschikt worden geacht tot het volgen van de studiën aan de Hogere Krijgsschool;

c. het in de maand Juli 1952 te houden toelatingsexamen tot de H.K.S. met gunstig resultaat hebben afgelegd.

Voor wat betreft de eisen, die ten aanzien van dit toelatingsexamen worden gesteld, zie punt 9.

4. Verzoeken om tot de in punt 1 bedoelde cursus te worden toegelaten die-

nen te worden gericht aan de Chef van de Generale Staf.

De verzoeken moeten, voorzien van het advies der daarvoor in aanmerking komende commandanten, het Hoofdkwartier van de Generale Staf uiterlijk op 1 Maart 1952 langs de hiërarchieke weg hebben bereikt. De Chef van de Generale Staf bepaalt welke kandidaten in de gelegenheid zullen worden gesteld aan het toelatingsexamen deel te nemen.

Aan deze kandidaten wordt — ter voorbereiding voor dit examen en onmiddellijk daaraan voorafgaand — een maand buitengewoon verlof met behoud van bezoldiging verleend.

5. Indien een commandant van oordeel is, dat bij zijn onderdeel een officier aanwezig is, die, in het bijzonder in verband met het gestelde sub 3b, bij uitstek geschikt wordt geacht een opleiding aan de H.K.S. te volgen, doch geen desbetreffend verzoek heeft ingediend, zal hij zulks — op analoge wijze als in punt 4 is aangegeven — ter kennis brengen, onder vermelding van de reden(en) waarom — voor zover hem bekend — betrokkene geen verzoek heeft ingediend.

6. De aandacht van de commandanten en van de betrokkenen wordt er op gevestigd dat de omstandigheid, dat een officier in het belang van de dienst niet of bezwaarlijk gemist zou kunnen worden geen aanleiding mag zijn een anders gerechtvaardigde opgave of aanmelding achterwege te laten.

7. De Chef van de Generale Staf bepaalt, mede op voorstel van de Voorzitter der examencommissie, welke officieren voor de cursus 1952 in aanmerking komen, alsmede welke officieren weliswaar voor het volgen der krijgskundige studien geschikt worden geacht, doch eerst in een der volgende jaren zullen worden geplaatst als gevolg van het feit dat de voor 1952 ter beschikking zijnde plaatsen door daarvoor eerder in aanmerking komenden werden bezet.

8. Alle tot nu toe ingediende verzoeken om toegelaten te worden tot de opleiding aan de H.K.S. worden als vervalten beschouwd, uiteraard met uitzondering van de verzoeken van hen, aan wie op grond van het door hen afgelegde toelatingsexamen in Juli 1951, reeds schriftelijk plaatsing op de cursus van 1 October 1952 is toegezegd.

9. De eisen van het voor de toelating tot deze cursus af te nemen examen omvatten het volgende:

a. Tactiek.

Het optreden van een bataljon infan-

terie in de opmars, de aanval en de verdediging.

b. Organisatie.

De organisatie van de infanterie-divisie en haar onderdelen volgens de „Voorlopige oorlogsorganisatie 1950”.

c. Wapenleer.

Inrichting, werking en tactisch gebruik van de wapenen, het geschut en de munitie, welke voorkomen in de onder b genoemde organisatie.

d. Kaartlezen.

De tekens van de bij de Koninklijke Landmacht in gebruik zijnde kaarten.

e. Tuchtrecht.

De Wet op en het Reglement betreffende de Krijgstucht.

f. Vreemde talen.

Kennis der meest voorkomende militaire uitdrukkingen in het Frans, Duits en Engels; in die talen een eenvoudig gesprek kunnen voeren.

g. Algemene ontwikkeling.

Kennis van en belangstelling voor onderwerpen, waarvan een officier geacht moet worden op de hoogte te zijn (aan gelegenheden en vraagstukken op cultureel, internationaal-politiek, economisch, sociaal en wetenschappelijk gebied).

Het onder a en b vermelde wordt zowel schriftelijk als mondeling afgenomen; het overige uitsluitend mondeling.

10. Ter voorkoming van misverstand en mogelijke teleurstelling wordt er op gewezen, dat slechts de officieren, die de in pnt. 1 bedoelde cursus met ten minste goede uitslag hebben gevolgd, in aanmerking kunnen worden gebracht voor een detachering voor de tijd van een jaar ten Hoofdkwartiere van de Generale Staf, aan het einde van welke detachering zal worden beslist of zij al dan niet de geschiktheid voor officier van de Generale Staf bezitten en mitsdien te zijner tijd in aanmerking komen om naar dit dienstvak te worden overgeplaatst.

Nr. 274 L-LM — Vliegtuelagen.

Bij K.B. van 20 Februari 1951, nr. 41 en de M.B. van 5 December 1951, Directoraat Personeel, Afd. Militair Personeel, nr. 255099 zijn voorschriften gegeven omtrent toekenting van vliegtuelagen.

Nr. 277 L-LM — Portvrijdom voor militairen.

1. Mede gelet op het K.B. van 6 Aug. 1946 (Staatsblad G 200) wordt ter kennis van het personeel van de Koninklijke Landmacht gebracht, dat met ingang van 1 Januari 1952 worden ingetrokken.

1.1. de aan de Nederlandse militairen

verleende portvrijdommen in het postverkeer in het binnenland, in dat met Indonesië en Nieuw-Guinea en in dat met Nederlandse militairen in Suriname en op de Nederlandse Antillen;

1.2. de regelingen voor de verzending tegen verlaagd posttarief van brieven, briefkaarten en drukwerken in het postverkeer met Nederlandse militairen in de in punt 1.1. genoemde gebieden;

1.3. de portvrijdom- en verlaagd posttariefregeling in het postverkeer van en met Nederlandse militairen aan boord

van schepen op weg naar en afkomstig uit Indonesië en Nieuw-Guinea.

2. Ingaande 1 Januari 1952 dienen derhalve alle poststukken afkomstig van en/of bestemd voor Nederlandse militairen in de in punt 1 genoemde gebieden volgens de normale tarieven te zijn gefrankeerd.

3. De bestaande regeling voor het postverkeer met de militairen van het Nederlandse Detachement Verenigde Naties in Korea blijft ongewijzigd van kracht.

MEDEDELINGEN VAN DE CHEF VAN DE GENERALE STAF

Verschenen Voorschriften.

1200 *Tweede Opgave van Wijzigingen op Oefeningsaanwijzing nr 36, 2e druk (thans voorschrift nr 1200) „Beschrijving van het Slidex-systeem”.*

De wijzigingen hebben voornamelijk betrekking op:

- a. het veranderen van het woord post in station;
- b. het veranderen van het woord hoofdpост in contrölestation;
- c. het in overeenstemming brengen van de radiotelefonie, gegeven in de voorbeelden legitimatie en identificatie op bladzijde 19, met de thans geldende regels.

A 1529. *De Tirailleurcompagnie. Deel 1a. Bijlagen en schetsen behorend bij deel 1.*

Dit deel bevat, behalve de schetsen, een schema voor het aanvals- en verdedigingsbevel, de formaties van groep en peloton, de tekens te velde en een beknopt overzicht betreffende de samenwerking met de zwaardere wapenen.

1545. *Voorlopige Richtlijnen voor de Mitrailleur Browning van .30 inch M 1917 A 1. Deel 1 - Wapenleer.*

Gedeeltelijke vertaling en bewerking van het Amerikaanse voorschrift FM 23-55 van Juli 1945.

(Aan te vragen bij de Inspecteur der Infanterie).

A 1616. *Radio-installatie AN/TRC-1 enz.*

Een FM-radioinstallatie welke ook als radioschakelverbinding kan worden gebruikt. In combinatie met draaggolftoestel CF 1 en tootelegrafieapparaat CF 2 geschikt voor meervoudige telefonie en telegrafie. Frequentiebereik: 70-99,9 MHz. Afstandsbereik: 38-225 km.

1639. *Radio-installatie RC-1.*

Een draagbare FM zend-ontvanger voor radio-telefonische verbinding tussen lagere onderdelen met een afstandsbereik van ongeveer 2,5 km; 4 vast in te stellen kanalen in het frequentiebereik van 40-43 MHz

1640. *Eerste Opgave van Wijzigingen op Voorlopig Voorschrift Nr 1640 „De Seinlamp en de Seinvlag”.*

De wijzigingen hebben betrekking op de verandering van het woord „post” in „station” alsmede op de verandering in de verschillende diensttekens en de seinvolgorde, noodzakelijk geworden door de invoering van de ACP.

A 1670. *Cavalerie-Reglement Deel 1 — De Exercitiën. Onderdeel A, Verkenningseenheden.*

In dit voorschrift wordt behandeld de exercitie met de voertuigen van een zelfstandig verkenningeskadron.

A 1670. *Cavalerie-Reglement Deel 1 — De Exercitiën. Onderdeel B, Tankeenheden.*

In dit voorschrift wordt behandeld de exercitie met de voertuigen van een tankeskadron.

A 1781. *Schietvoorschrift voor de Veldartillerie. Deel 4 — Vuurregeling.*

2760. *Aanvragen en leiden van artillerie- en mortiervuur door personeel van alle wapens.*

3703. *Verzameling van voorschriften betreffende de administratieve dienst der Genie, deel II.*

4001. *Errata op het Zakboek Herkenning.*

I.K. nr. 3. Instructiekaart nr. 3. Memorandum voor Radiotelefonie en het schrijven van berichten, 2e Gewijzigde druk.

I.K. nr. 21. Instructiekaart nr. 21. Overzicht over het preventief onderhoud der voertuigen bij het 1e en het 2e echelon.

Diversen

Correctieschijf M 10 (Plottingboard).*

Deze schijven worden gebruikt bij de vuurleiding van geschut, mortieren en mitrailleurs.

(De beschikbare oplage is verdeeld over de diverse onderdelen).

MEDEDELINGEN VAN HET WAARNEMEND HOOFD LEGERFILM- EN FOTODIENST

Catalogus van instructiefilms, enz.

Verschenen is de catalogus nr. 1202 van instructiefilms, filmstrips en documentaire films en de eerste aanvulling daarop.

Deze is bestemd voor alle inspecteurs van wapens, diensten en dienstvakken, alle bibliotheken, alle commandanten van regimenten, depots, bataljons, compagnieën en overeenkomstige onderdelen en kan worden aangevraagd bij de Inrichting tot het Uitgeven van Boekwerken, Nieuwe Frederikkazerne, te 's-Gravenhage.

De volgende Amerikaanse instructiefilms zijn thans bij de Legerfilm- en Fotodienst voorradig. Aanvragen op de gebruikelijke wijze d.t.v. de filmoperateur van het onderdeel. Voor een korte inhoudsbeschrijving van de films wordt verwezen naar de catalogus nr. 1202.

T.F. 1-470. Vacuum Tubes — Elementary Electron Theory and the Diode Tube (14 minuten).

T.F. 1-471. Vacuum Tubes — The Triode + Multi-purpose Tubes (14 minuten).

T.F. 1-472. Radio Receivers — Principles of Radio Receivers (17 minuten).

Deze films zijn door de Inspectie Verbindingsdienst voorzien van een Nederlandse tekst.

T.F. 4-640. Care and Maintenance of the 90 mm AA Gun — Part I Routine Inspection (18 minuten).

T.F. 4-641. Care and Maintenance of the 90 mm AA Gun — Part II Regular Inspection (19 minuten).

Deze films zijn door het Commando Luchtdoelartillerie voorzien van een Nederlandse tekst.

T.F. 4-1102. Principles of Radar Operation — Part I General Principles (21 minuten). Engelse tekst.

T.F. 5-645. Camouflage — Individual Concealment (10 minuten). Nederlandse tekst.

T.F. 7-1131. Infantry Hasty Field Fortifications — Part II Emplacement of the Light and Heavy Cal. .30 Machine Guns (10 minuten). Van Nederlandse tekst voorzien door de Inspectie Infanterie. De niet in de bewapening van de K.L. voorkomende wapenen zijn weggelaten.

T.F. 7-1141. Infantry Hasty Field Fortifications — Part III Emplacement of the 60 mm + 80 mm Mortars (10 minuten).

Voorzien van Nederlandse tekst door het Korps Mariniers. Als gevolg hiervan wijken enkele benamingen af van die van de K.L.

T.F. 7-1161. Streetfighting (15 minuten). Dit is oorspronkelijk een Engelse instructiefilm, die door het Amerikaanse leger is overgenomen.

T.F. 7-1446. Combat in Towns (18 minuten).

T.F. 7-1521. Rifle Company in the Attack (25 minuten).

T.F. 7-1681. Infantry Weapons against Tanks (21 minuten).

T.F. 7-2023. Interior Guard Duty — The Sentinel (15 minuten).

Deze films zijn alle voorzien van Nederlandse tekst door de Inspectie Infanterie.

T.F. 9-960. Gun, Automatic, 40 mm M1 — Principles of Operation (25 minuten).

T.F. 9-1300. Field Repair of Gun, Automatic, 40 mm M1 and Carriage Gun, 40 mm M2 Antiaircraft (21 minuten).

Deze films zijn voorzien van een Nederlandse tekst door het Commando Luchtdoelartillerie.

Einde van de Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog.

IN MEMORIAM
JEAN DE LATTRE DE TASSIGNY

MAARSCHALK VAN FRANKRIJK

Parijs 12 Januari 1952

De dood van Generaal de Lattre de Tassigny, posthuum bevorderd tot Maarschalk van Frankrijk, is in de K.L. met ontroering vernomen.

Generaal de Lattre, wiens levensbeschrijving is opgenomen in *De Militaire Spectator* van November 1948, werd in dat jaar benoemd tot Opperbevelhebber der Landstrijdkrachten van de Westelijke Unie, welke functie hij heeft bekleed tot eind 1950. Gedurende twee jaar hebben wij in hem de man gezien, onder wiens opperbevel het Nederlandse leger in geval van nooc zou strijden. Niet alleen zijn naam, waaraan de daden van het 1e Franse leger „Rhin et Danube” waren verbonden doch vooral ook zijn persoonlijkheid deden hem als de geboren leider kennen. Hij vertegenwoordigde de beste Franse tradities en was het type van de grote maarschalken uit de Franse geschiedenis, waaronder hij thans posthuum is opgenomen.

Ons Nederlanders was hij daarbij sympathiek door een soepelheid van geest, die hem in staat stelde onze moeilij-

heden en noden te begrijpen en door grote eerbied voor ons Vorstenhuis. Zijn nagedachtenis zal bij de Koninklijke Landmacht in ere blijven.

M. R. H. CALMEYER,

Luitenant-Generaal van de Generale Staf
Hoofdredacteur

RADAR BIJ DE VELDARTILLERIE

door W. F. SMIT, *Kapitein der Artillerie.*

Van radar kan bij de veldartillerie een dankbaar gebruik worden gemaakt in verschillende toepassingen. De belangrijkste van deze toepassingen zijn:

- a. het inschieten met schokprojectielen tegen gronddoelen met waarneming der aanslagen;
- b. het ontdekken van bewegende doelen (voertuigen) en het onder vuur nemen hiervan;
- c. het bepalen van de dagcorrecties en de samenwerking met de weerdienst;
- d. de zogenaamde „Snelle Plaatsbepaling”;
- e. de plaatsbepaling van de voorste lijn der eigen troepen;
- f. het inschieten met behulp van springpunten in de lucht of door het volgen van het projectiel in zijn baan;
- g. het kalibreren van vuurmonden;
- h. het plaatsbepalen van vijandelijk lang geschut en raketgeschut.

De toepassingen genoemd onder f en g zijn nog in een experimenteel stadium, terwijl voor de toepassing genoemd onder h nog naar een bruikbare methode voor de oplossing van dit probleem wordt gezocht. De proefnemingen, welke tot op heden steeds hebben plaats gehad met radartoestellen, die op een golflengte van 3 tot 10 cm werken, hebben in bepaalde gevallen zeer gunstige resultaten afgeworpen; het is echter zeer wel mogelijk dat in de toekomst bij het gebruik van radartoestellen, die op een golflengte van $1\frac{1}{4}$ cm werken, het aspect van deze proefnemingen belangrijke wijzigingen zal ondergaan.

De waarde van radar als middel voor de waarneming.

Het gebruik van radar in samenwerking met de veldartillerie (om schoten waar te nemen of om de plaats van doelen te bepalen) biedt enige niet te onderschatten voordelen boven de normale methode van waarneming. Hiertegenover staan ook weer enige bezwaren, welke het gebruik van radar beperken. De volgende voordelen en nadelen spreken voor zich zelf.

I. De voordelen bij het gebruik van radar voor de waarneming.

1. Duisternis, mist, rook, nevel — in het algemeen slechte omstandigheden voor waarneming — zullen geen invloed hebben op de prestaties van het toestel.
2. De inlichtingen worden verkregen met behulp van een enkel station, waarvan evenwel de plaats bekend moet zijn.
3. De inlichtingen worden snel verkregen.

II. De bezwaren verbonden aan het gebruik van radar voor de waarneming.

1. Gezichtsverband met het voorwerp, waarvan de plaats moet worden bepaald, is veelal noodzakelijk. In de praktijk is gebleken dat zelfs het dunste masker niet toelaatbaar is.

2. De terreinhoek kan met geen grotere nauwkeurigheid dan 5° worden bepaald, tenzij zeer grote antennes worden gebruikt.
3. De prestaties van het toestel zullen door regen afnemen, terwijl zeer zware regenval het gebruik van radar onmogelijk kan maken.
4. De te meten doelen zijn klein (projectielen, mortierbommen, voertuigen). Om deze met grote nauwkeurigheid te kunnen peilen is een groot vermogen nodig. Het gevolg hiervan is dat de toestellen zwaarder en groter worden, hetgeen evenwel niet gewenst is.

Soorten radartoestellen.

Radar, die waarneemt. Dit zijn radartoestellen, die direct afstand en richting bepalen naar het doel of voorwerp, dat moet worden gepeild.

Radar, die volgt. Dit zijn radartoestellen, die een bewegend voorwerp, dat zich in de radarbundel bevindt, volgen. De radarbundel dient hiervoor te worden geëleveerd, zodat geen storingen van grondecho's worden verkregen. Dit volgen zal in het algemeen automatisch dienen te geschieden. De gegevens voor afstand, richting en hoogte of elevatie naar het voorwerp kunnen hierbij voortdurend worden geregistreerd.

ad. 1. Radar, die waarneemt. Gedurende de laatste oorlog werd hiervoor een kustartillerieradartoestel gebruikt. Na gebleken geschiktheid is men er in Engeland toe over gegaan dit toestel verder te ontwikkelen. In het Engelse leger werd als radartoestel voor de veldartillerie in gebruik genomen de F.A. No. 1 Mk1. Voor de Scandinavische landen werd dit toestel enigszins gewijzigd zodat het ook geschikt werd om als kustartillerieradartoestel te dienen. Als bijzonderheid van dit toestel geldt, dat het een mogelijkheid biedt om de vuurleiding van de commandopost uit te doen plaats vinden, inplaats van uit de radarcabine. De vuurleiding wordt hierdoor belangrijk vereenvoudigd. Dit toestel heet F.C.A. No. 1.

ad 2. Radar, die volgt. Hiervoor wordt gebruikt het vuurleidingsradartoestel van de zware luchtdoelartillerie, waarbij zeer goede resultaten zijn verkregen, zodat men niet tot de ontwikkeling van speciaal voor dit doel bestemde radartoestellen behoefde over te gaan. Het eerste toestel dat hier in deze toepassing werd gebruikt was het radartoestel A.A. No. 3 Mk. 2 (F). Dit toestel, dat veel te zwaar was, is in de Engelse organisatie vervangen door het radartoestel A.A. No. 3 Mk. 7, terwijl de A.A. No. 3 Mk. 2 alleen nog maar voor de Territorial Army wordt gebruikt. Het radartoestel A.A. No. 3 Mk. 7. is dan ook veel beter, daar het is uitgerust met een automatisch volgsysteem, terwijl het gewicht bijna de helft is van dat van de Mk. 2. Bij het gebruik van deze radartoestellen, welke volgen, is het niet mogelijk om tijdens het volgen de wijzerklokken, welke de afstand, kaarthoek en elevatie van het voorwerp in de lucht aanwijzen, doorlopend met zeer kleine tijdsintervallen af te lezen. Deze gegevens moeten op één of andere manier worden geregistreerd. Hiervoor werd ontwikkeld een zg. Plotter 3 pen F.A. No. 1 Mk. 2, welke dus steeds samen met het radartoestel A.A. No. 3 Mk. 7 moet worden gebruikt in de veldartillerietoepassing.

Behalve het boven genoemde toestel kan ook gebruik worden gemaakt van het Amerikaanse radartoestel S.C.R. 584 of 784, dat ook in staat is voorwerpen in de lucht automatisch te volgen. De aanpassing aan de plotter brengt echter enige moeilijkheden met zich mede.

De toepassingen welke geheel zijn uitgewerkt en beproefd.

Als algemene opmerking geldt, dat het gebruik van radar bij de veldartillerie overeenkomt met dat van de radar bij de mortierbestrijding. Daar deze reeds eerder is besproken, zal behalve een enkele opmerking, dit punt hier verder niet meer ter sprake komen.¹⁾

1. *Het inschieten met schokprojectielen tegen gronddoelen met waarneming der aanslagen.*

Hiervoor is het vorengemelde radartoestel F.A. No. 1 Mk. 1 bij uitstek geschikt. Dit toestel bepaalt nauwkeurig de richting en afstand naar de aanslagen van het projectiel. Voor een goede waarneming is het echter noodzakelijk, dat er optisch verband bestaat tussen de antenne van het radartoestel en het doel, c.q. het doelen-terrein. Indien het zicht zeer goed is, zal zich echter de radaropstelling verraden, daar de grote antenne reeds op grote afstand duidelijk zichtbaar is. Bij duisternis, mist of nevel, in het algemeen wanneer de waarneming met zicht zeer slecht of onmogelijk is, kan de radar nog een zeer goede waarnemingsmogelijkheid bieden. Door de aard van het terrein zal het waarnemen van aanslagen met radar dikwijls heel moeilijk zijn. Onder gunstige omstandigheden kunnen aanslagen van projectielen van 25 pr tot op 25 km worden waargenomen waarbij de maximum fout plm. 10' voor richting en plm. 25 yards voor afstand bedraagt.

Het voordeel van deze methode is, dat het inschieten zeer wordt vereenvoudigd. Slechts enige schoten zullen nodig zijn om nauwkeurig op een doel ingeschoten te zijn. Waar de artillerieswaarnemer slechts plus of min kan waarnemen t.o.v. het doel, als het schot in zijn waarnemingslijn valt, bepaalt de radar de juiste ligging van de aanslag t.o.v. het doel zowel voor lengte als breedte, zodat alleen die correcties hoeven worden gegeven om het volgende schot precies op het doel te brengen.

Bij het gebruik van radar zijn verschillende methoden van vuurleiding mogelijk:

- a. De radar kan alleen optreden als de ogen van de waarnemer. De radarofficier bepaalt de ligging van het gemiddeld trefpunt van de groep aanslagen, welke wordt opgegeven aan de vuurleider volgens de windroos methode.
- b. De radarofficier bepaalt de ligging van het gemiddeld trefpunt van de groep aanslagen, waarbij hij de correcties geeft voor de vuurmonden in de vorm van:

Rechts (links) , vooruit (terug)

Daar de juiste afwijking van het gemiddeld trefpunt van de groep aanslagen t.o.v. het doel kan worden bepaald, kan een zeer verrassend uitwerkingsvuur worden afgegeven. Dit kan ook door de radar worden waargenomen, waarbij op het radarscherm de afwijking van het gemiddeld trefpunt t.o.v. het doel kan worden bepaald, zodat het uitwerkingsvuur kan worden gecorrigeerd. Indien het doel in radaropzicht zeer markant is, tekent het zich als een afzonderlijke echo op het radarscherm af, terwijl op hetzelfde scherm ook de aanslagen zichtbaar

¹⁾ Zie De Militaire Spectator Nr 8, Aug. 1951, blz. 437 e.v.

worden. De afwijking is direct af te lezen op het scherm en met gebruikmaking van een calque kunnen de correcties voor de vuurmonden ook rechtstreeks worden afgelezen. Het uitwerkingsvuur kan dan zolang worden voortgezet totdat de echo's van de aanslagen vallen onder de echo van het doel.

2. Het ontdekken van bewegende doelen (voertuigen) en het onder vuur nemen hiervan.

Het radartoestel F.A. No. 1 Mk. 1 is ook het beste voor dit doel te gebruiken, hoewel bewegingen ook kunnen worden waargenomen met de radartoestellen A.A. No. 3 Mk. 2 (F) en A.A. No. 3 Mk. 7. Het gebruik van de beide laatste toestellen is zeer beperkt, daar zij geen mogelijkheid bieden om in te schieten op de ontdekte doelen, terwijl voorts voertuigen welke geen radiale snelheidscomponent hebben t.o.v. de radar in het geheel niet als een bewegend doel kunnen worden gezien. Het waarnemen van een bewegend doel berust hier op het „DOPPLER EFFECT”, waarbij een snelheidscomponent in de richting van de radar noodzakelijk is.

Het radartoestel F.A. No. 1 Mk. 1 heeft deze beperkingen niet, daar hier een geheel ander principe wordt toegepast. De enige eis welke wordt gesteld is, dat er optisch verband moet bestaan tussen de radarantenne en het terrein, waarin de bewegingen worden verwacht.

Op het radarscherm van de F.A. No. 1 Mk. 1 kan door verplaatsing met behulp van een handwiel, tot op 50.000 yards een willekeurig stuk terrein, diep 2.000 yards en breed 6° , worden afgebeeld. Op dit scherm kan dan de echo van het bewegende doel worden gezien, daar deze verschilt van de echo's van niet bewegende voorwerpen. Daar de afstandsdiscriminatie groot is, kunnen voertuigen welke 40 yards in afstand verschillen afzonderlijk worden gepeild. Hierdoor wordt dan ook het inschieten vergemakkelijkt. Voertuigen van middelmatige grootte kunnen tot op 25 km worden waargenomen en gepeild, terwijl motorrijwielen en kleinere voertuigen (jeeps) tot op 13 km zichtbaar zijn. Het inschieten geschiedt op dezelfde wijze als onder a werd besproken. Enige belangrijke toepassingen zijn:

- a. Het verstrekken van gegevens aan de inlichtingendienst omtrent de waargenomen bewegingen van voertuigen bij de vijand. Het zal veelal mogelijk zijn het aantal voertuigen te schatten.
- b. Het afgeven van storende vuren op bepaalde kruispunten van wegen of op wegen, zodra voertuigen deze punten naderen.
- c. Het nauwkeurig volgen der bewegingen van vaartuigen bij maritieme operaties.

3. Het bepalen van de dagcorrecties en de samenwerking met de weerdienst

Met behulp van de radar kunnen ook de dagcorrecties worden bepaald. Hierbij wordt de radar gereedgesteld op een punt, waarop met een vuurmond, waarvoor de schietgegevens zijn berekend, een serie schoten worden afgegeven. Met behulp van de radar wordt het gemiddeld trefpunt van deze schoten bepaald. Uit de verkregen gegevens kan nu de dagcorrectie worden bepaald door de verkregen kaarthoek en afstand

naar het gemiddeld trefpunt te vergelijken met de berekende richting en afstand. De gevonden dagcorrectie kan worden gebruikt om doelen onder vuur te nemen, mits deze binnen de daarvoor bepaalde grenzen liggen. Voor de methode van bepalen van de dagcorrectie kan eveneens het beste radartoestel F.A. No. 1 Mk. 1 worden gebruikt.

Bij de samenwerking tussen de radar en de weerdienst worden de meteorologische gegevens niet door de radar bepaald, doch de radar kan in het gehele systeem worden ingeschakeld om de nauwkeurigheid van de verkregen gegevens te vergroten. De meteorologische gegevens worden verkregen met behulp van de radiosonde, welke door de weerdienst wordt opgelaten aan een ballon. De radiosonde zendt met regelmatige tussenpozen radiografisch de gegevens uit voor vochtigheid, luchtdruk en temperatuur van de luchtlagen waardoorheen de radiosonde gaat. De plaatsbepaling van de radiosonde is echter zeer globaal, daar deze wordt gevolgd met een theodoliet, waarop regelmatig de terreinhoek en de kaarthoek naar de ballon worden afgelezen. Daar de ballon een bepaalde bekende stijgkracht heeft, wordt aangenomen, dat deze stijgsnelheid van de ballon constant is. Mede uit deze gegevens kunnen dan de hoogte en de plaats van de ballon worden berekend. Bij proefnemingen evenwel is gebleken, dat de stijgsnelheid verre van constant is, zodat de plaatsbepaling van de ballon zeer onnauwkeurig wordt. Hiervoor wordt nu de radar ingeschakeld. De radar volgt de ballon al dan niet automatisch, waarbij de kaarthoek, elevatie en afstand naar de ballon nauwkeurig kunnen worden bepaald. Uit deze gegevens kan nu de baan van de ballon met veel grotere nauwkeurigheid worden berekend, dan zonder radar.

Enige andere voordelen zijn, dat de radar de ballon kan blijven volgen onafhankelijk van het weer of het zicht, terwijl bij een lage bewolking het volgen van de ballon met de theodoliet niet meer mogelijk zal zijn zodra de ballon in de wolken verdwijnt. Bij duisternis moet aan de ballon een lampje worden bevestigd, om volgen met de theodoliet mogelijk te maken. Bij radar is dit niet nodig.

De weerberichten zullen met behulp van radar met grotere nauwkeurigheid kunnen opgemaakt.

Voor het uitsluitend bepalen van de windrichting en de windsnelheid op verschillende hoogten wordt alleen een ballon opgelaten, welke met een constante snelheid stijgt. Het oplaten van een radiosonde zou hiervoor veel te duur worden. Door deze ballon te voorzien van een reflecterend voorwerp kan de radar de ballon volgen. De gewenste gegevens kunnen zeer snel en met grote nauwkeurigheid worden bepaald. De Engelsen gebruiken voor dit doel het radartoestel A.A. No. 3 Mk. 2/4 (B), waarmee de ballon tot op een afstand van 64.000 yards kan worden gevolgd. De bediening geschiedt echter met de hand. Het radartoestel A.A. No. 3 Mk. 7 echter kan de ballon automatisch volgen, doch het maximale afstandsbereik is ruim 36.000 yards, hetgeen onvoldoende is. De Amerikanen maakten hiervoor gebruik van het radartoestel S.C.R. 584, doch dit toestel is thans verdrongen door een geheel nieuw radartoestel, dat speciaal voor dit doel is ontwikkeld.

4. De zogenaamde „snelle plaatsbepaling”.

De radar kan ook worden gebruikt als hulpmiddel voor de terrein-

meetdienst, doch dit zal alleen daar geschieden, waar alle andere middelen zullen falen. Speciaal zal dit kunnen gebeuren in zwaar beboste streken, oerwouden en andere onbegaanbare terreinen, alwaar de terreinmeetdienst met de tot zijn dienst staande middelen geen kans zal zien de nulpunten te bepalen, dan wel het verband tussen artillerieonderdelen vast te leggen. Het doel van deze methode van „snelle plaatsbepaling” is om, daar waar het verband tussen de onderdelen van bijv. de divisieartillerie is verloren gegaan, deze onderdelen weer op hetzelfde verband te brengen, waarbij de plaats van de radar als oorsprong wordt genomen. Hiertoe wordt vóór de eigen frontlijn een serie schoten met hoge springpunten afgegeven, verdeeld in vier groepen. Deze springpunten moeten zo hoog zijn gelegen, dat alle terreinmeetofficieren, die hun plaats willen bepalen, de springpunten kunnen waarnemen. De schoten worden afgegeven met één enkel stuk, dat nabij de radar wordt opgesteld en wel bij voorkeur midden achter het stellinggebied van de artillerie om zeker te zijn het springpunt in de radarbundel te krijgen. Men kan voor het afgeven van deze schoten gebruik maken van een vuurmond van 25 pr, 155 mm of 9 tl. De springpunten moeten ongeveer op 8000 yards van de radar af liggen, terwijl de groepen verdeeld liggen over een hoek van 70°. De plaats van deze vier groepen van springpunten wordt bepaald met behulp van de radar. Hiervoor zijn te gebruiken de radartoestellen A.A. No. 3 Mk. 2, A.A. No. 3 Mk 7 en F.A. No. 1 Mk. 1. De terreinmeetofficieren leggen de richting naar deze vier groepen springpunten vast. Zodra nu de radarofficier de plaats van de 4 groepen heeft bepaald, kan de t.m.d. officier uit de verzamelde gegevens door achterwaarts in te snijden zijn eigen opstellingsplaats bepalen. Uit de door hem opgemeten terreinhoek naar de springpunten kan hij ook het terreinpeil van zijn opstellingsplaats bepalen t.o.v. de radar.

Zodra de triangulatiendienst de ware coördinaten van de radaropstelling heeft bepaald, kunnen de ware coördinaten van de artillerie-eenheden eveneens worden berekend. Daar de radar alleen de afstand zeer nauwkeurig bepaalt, moeten de gegevens voor zijdelingse richting en hoogte met behulp van een kompasrichttoestel worden bepaald.

Een goed functioneren van de verbindingen zal voor het overbrengen van de gegevens enz., noodzakelijk zijn. In de regel zal de duur van het vuur ongeveer één uur bedragen.

De maximum fout van de plaatsbepaling voor een gebied van 5000 bij 5000 m bedraagt plm. 25 m voor afstand, plm. 7,5 m voor hoogte en plm. 10' voor oriëntatie.

5. *De plaatsbepaling van de voorste lijn der eigen troepen.*

Men zal zich ook van radar kunnen bedienen om bepaalde punten in de voorste lijn der eigen troepen te bepalen, indien andere methodes hier geen betrouwbare resultaten geven, zoals dat in zeer dicht beboste gebieden het geval kan zijn, of als er geen of slechte kaarten van het gebied beschikbaar zijn. Als eerste eis geldt hier, dat er een goede radioverbinding bestaat tussen de troepen en de radar, daar anders de gegevens niet kunnen worden overgebracht.

De infanterie, waarvan de plaats moet worden bepaald, geeft mortiervuur af. Voor dit doel dienen speciale mortierbommen te worden gebruikt, welke zijn voorzien van een tijdbuis, terwijl de bom gevuld

is met gemetalliseerde strookjes papier om een betere echo te krijgen op het radarscherm. Met behulp van de radar kan nu volgens twee methoden de plaats van de mortier worden bepaald.

a. De radar bepaalt de plaats van het springpunt van de bom. Uit de bekende kaarthoek en elevatie, waarmede de bom werd afgevuurd en de plaats van het springpunt, kan op de grafiek met kogelbanen van de mortier de opstellingsplaats van de mortier worden bepaald.

b. Met radar kan volgens de in een vorig artikel besproken „Dubbel-punts methode” de opstellingsplaats van de mortier worden bepaald.

De radartoestellen A.A. No. 3 Mk. 2(F), A.A. No. 3 Mk. 7 en F.A. No. 1 Mk. 1 kunnen hiervoor worden gebruikt. De plaatsbepaling is echter globaal. De maximum fout zal nl. plm. 200 m bedragen.

Toepassingen welke nog in een experimenteel stadium verkeren.

1. Het inschieten met behulp van springpunten in de lucht of door het volgen van het projectiel in zijn baan.

Het inschieten met behulp van springpunten in de lucht zal tot op zekere hoogte alleen met succes kunnen worden uitgevoerd met het radartoestel F.A. No. 1 Mk. 1. Bij deze methode zullen de beperkingen welke golden bij het inschieten met schokprojectielen niet van kracht zijn. Een nadeel is nu dat het springpunt in de lucht een zeer zwakke echo geeft, vergeleken met de echo van een aanslag, waarbij aarde enz. tezamen met de scherven de lucht worden ingeslingerd. Hier komt bij, dat de echo van het springpunt van zo'n korte duur is, dat het waarnemen ervan zeer moeilijk zal zijn. Dit bezwaar kan worden overwonnen door gebruik te maken van zogenaamde „Brad Filled” projectielen. Dit zijn projectielen, waarin een gedeelte van de lading is vervangen door strookjes gemetalliseerd papier. Deze strookjes hebben een bepaalde lengte en wel de halve golflengte waarop het radartoestel werkt. Deze strookjes zijn zeer licht en zullen in het springpunt enige ogenblikken blijven zweven, waardoor de echo langere tijd zichtbaar zal zijn. De springpunten van „Brad Filled” projectielen van 25 pr zijn tot op 20 km zichtbaar.

Het gebruik van het radartoestel F.A. No. 1 Mk. 1 heeft als nadeel dat de terreinhoek naar het springpunt niet met grote nauwkeurigheid kan worden bepaald. Om hieraan te ontkomen is het noodzakelijk de terreinhoek naar het springpunt met een kompasrichttoestel op te meten. Hierdoor wordt het gebruik van dit toestel zeer beperkt, daar deze methode alleen maar mogelijk is als het zicht goed is. Er zijn echter wel mogelijkheden overwogen, waarbij dit bezwaar wordt ondervangen, doch uitgebreide proefnemingen zullen de bruikbaarheid dienen te bewijzen. Overwogen werd:

a. Gebruik te maken van lage springpunten als de aanslagen met radar niet waarneembaar zijn, zodat het terreinhoek-verschil tussen doel en springpunt kan worden verwaarloosd.

b. Gebruik te maken van projectielen met radartijdbuizen (zg. Proximity fuzes) waarvan de springpunten op een vaste hoogte boven de grond liggen.

Het inschieten van vuurmonden door het projectiel in zijn baan te volgen kan alleen geschieden met een radartoestel, dat is uitgerust met een inrichting voor automatisch volgen. Hiervoor zijn dan te gebruiken

de radartoestellen A.A. No. 3 Mk. 7, S.C.R. 584 en S.C.R. 784, welke toestellen alleen in staat zijn de vereiste gegevens te verstrekken indien zij samenwerken met een, in een vorig artikel beschreven, automatisch registrerend planchet (Plotter 3 Pen F.A. No. 1 Mk. 2), waardoor een grafiek wordt getekend van de kogelbaan van het projectiel.

De werkwijze is gelijk aan die voor het inschieten met mortieren, waarbij de mortierbom automatisch werd gevolgd. Daar de kogelbaan van het projectiel ten gevolge van de veel grotere snelheid een andere vorm heeft dan de baan van een mortierbom, kan de plaats van de aanslag niet direct worden bepaald, doch kan men een zodanig punt bepalen in de kogelbaan, dat de verdere uitwerking der gegevens gaat als die bij het inschieten met tijdvuur.

Bij deze methode is het noodzakelijk dat het radartoestel achter de inschietvuurmond wordt opgesteld, daar dan de echo van de bodem van het projectiel het beste wordt benut.

2. *Het kalibreren van vuurmonden.*

Een methode is in beproeving waarbij vuurmonden kunnen worden gekalibreerd door de hoogte van het culminatiepunt van het projectiel in zijn baan te bepalen. Hierbij wordt er vanuit gegaan dat de variatie in culminatiehoogte voor het grootste gedeelte aan een variatie in aanvangssnelheid wordt toegeschreven. Hoewel de luchtdruk of barometerstand, de temperatuur en de wind eveneens een bepaalde invloed hebben, zijn deze invloeden gering in verhouding tot de verandering in aanvangssnelheid. In wezen geeft 1 inch Barometer, 10° Temperatuur of 100 ft/sec. baanwind elk een verandering in hoogte van 10 ft., terwijl een variatie van 50 ft/sec. in aanvangssnelheid de hoogte met 100 ft wijzigt. Hieruit mag dus worden aangenomen dat het effect van de wind, dat bij normaal kalibreren de grootste bron van fouten is, verwaarloosd kan worden.

Voor deze methode is nodig een radartoestel dat het projectiel automatisch kan volgen, bijv. de A.A. No. 3 Mk. 7, alsmede een toestel dat de baan van het projectiel registreert bijv. de Plotter 3 pen F.A. No. 1 Mk. 2. De proefnemingen met deze methode zijn echter nog niet in een vergevorderd stadium.

Een mogelijke toepassing voor de toekomst.

Het plaatsbepalen van vijandelijk lang geschut en raketgeschut.

Het probleem om nauwkeurig de plaats te bepalen van vijandelijk lang geschut en van raketgeschut is nog niet tot oplossing gebracht. De twee voornaamste moeilijkheden zijn de volgende:

a. Daar de kogelbaan van een projectiel veel vlakker is dan die van een mortierbom, zal een veel grotere extrapolatie nodig zijn, waardoor de nauwkeurigheid van de plaatsbepaling verloren gaat.

b. De neus van een projectiel geeft practisch geen echo, waardoor naderende projectielen niet of bijna niet kunnen worden gezien. Alleen wanneer van opzij tegen de kogelbaan wordt aangekeken, zal het projectiel een werkzame echo geven.

In het algemeen zal bij de ontwikkeling van radarappartuur met dit probleem dan ook terdege rekening moeten worden gehouden.

Slotbeschouwing.

Uit het vorenstaande kan de conclusie worden getrokken, dat het gebruik van radar bij de veldartillerie zowel voor de vuurleider als voor de waarnemer belangrijke mogelijkheden biedt, speciaal daar waar de waarneming met zicht wordt bemoeilijkt door atmosferische factoren of door terreinsomstandigheden. Hierbij moet vooral ook niet uit het oog worden verloren, dat de bovenbeschreven toepassingen van radar in zekere zin in een experimenteel stadium verkeren. Verwacht mag worden dat in de toekomst radar bij de veldartillerie een belangrijke rol zal gaan spelen.

NIEUWE UITGAVEN

CADETTEN ALMANAK

De Almanak Commissie van de K.M.A zal in April haar Almanak 1951/1952 doen verschijnen en daarbij de oude, bekende luister van vroegere jaren herstellen, hetgeen haar mogelijk is door een vergrote oplage. Reeds thans kan men de Almanak bij genoemde Commissie bestellen.

„THE LETTERS OF PRIVATE WHEELER” 1809-1828, edited and with a foreword by B. H. Liddel Hart. Imp. Meulenhoff & Co N.V., Amsterdam, f 11,70.

Wij leren de Krijgsgeschiedenis in hoofdzaak kennen uit de geschriften der militaire bevelhebbers. Zulks geldt vooral uit de tijden, toen er in de gelederen weinigen dienden, die de pen vaardig konden voeren. Voor wat betreft de Napoleontische oorlogen herinneren wij ons van Franse zijde de bekende „Lotgevallen van sergeant Bourgogne 1812-1813” en de in 1934 uitgegeven souvenirs van de grenadier Guitard (zie „De Militaire Spectator” 1934, blz. 471). Dit zijn echter beide „herinneringen” geschreven na afloop. Private (later korporaal en sergeant) Wheeler, een vrijwilliger uit het Britse „51st Regiment of foot”, schreef zijn brieven echter naar huis in ogenblikken van rust tijdens zijn 19 jarige dienstdienst. Zo begint zijn op 19 Juni 1813 na de slag bij Waterloo geschreven brief met de woorden „The three days fight is over. I am safe”. Deze brieven bleven in zijn familie bewaard en zijn thans door zijn achterkleindochter ter publicatie gegeven aan de bekende Engelse militaire schrijver Liddel Hart. Zij verhalen wat een soldaat zag en ondervond bij de expeditie op Walcheren, het leger van Wellington in Spanje, bij Waterloo en tenslotte in de Middellandse Zee gar-

nizoenen, waar Wheeler eindigde als regimentsschoolmeester. Wij kunnen dit begrijpen, want hij kon schrijven en beschrijven. Hoewel zijn brieven voor ons niet dezelfde historische waarde hebben als voor het Britse leger, waarin zijn regiment nog bestaat, hebben zij toch ook voor de Nederlandse militaire — en zeker ook niet militaire — lezer grote betekenis en vervullen zij ons met bewondering voor hetgeen Wheeler en de zijnen zo blijmoedig volbrachten onder omstandigheden, die wij heden nog hoogstens bij Noord-Koreanen en Chinezen bestaanbaar achten. Zover de taal geen belemmering oplevert, zullen deze brieven zeker ook de belangstelling van onze onderofficieren hebben.

C.

MEDEDELINGEN PSYCHOLOGISCH BUREAU NRS. 3 EN 4

In nr. 3 wordt o.m. uiteengezet hoe belangrijk de mens in deze tijd, waarin het materieel zulk een grote rol speelt bij de oorlogvoering, is gebleven. Verder wordt, onder de titel „Is de Psychologie uit het leger verdwenen?” aangetoond, dat zulks, ondanks de opheffing van de Psychologische dienst der K.L. als zodanig, geenszins het geval is.

In nr. 4 werpt de reserve-kapitein Drs. J. M. M. Hornix in een artikel, getiteld „De bouwsteen van een leger”, het licht op de aspecten verbonden aan de groep, zijn leider en de daarbij optredende betrekkingen. Het artikel geeft een helder inzicht in de structuur van de groep en de redenen waarom een groep, om het best hanteerbaar te zijn en de beste resultaten te geven, het aantal van ten hoogste 12 niet mag overschrijden.

v. d. B.

PRACTISCHE WENKEN VOOR EEN BATALJON INFANTERIE TE VELDE

door E. J. C. VAN HOOTEGEM, *Majoor der Infanterie*

INRICHTING VAN DE BATALJONSCOMMANDOPOST IN DE VERDEDIGING

1. Algemeen

Onderstaande behandelt de inrichting van de commandopost van een bataljon in voorste lijn. De stof is grotendeels gebaseerd op de in 1951 door 313 BatInf bijgewoonde oefeningen Mars, Counterthrust en Jupiter. Zij is echter tevens in belangrijke mate van toepassing op het reservebataljon van een voorregiment, aangezien ook dit onderdeel vrij dicht aan de vijand ligt en aan nagenoeg dezelfde inwerking van diens vuurorganen en verkenningssacties is onderworpen.

Er wordt uitgegaan van de veronderstelling, dat de lezer op de hoogte is van de detailorganisatie van het bataljon infanterie.

2. Algemene factoren, die de inrichting beïnvloeden.

Deze zijn:

- a. Noodzaak van een doeltreffende verdediging van de commandopost;
- b. Personeel- en materieelorganisatie van de staf en stafcompagnie.
- c. Noodzakelijke reductie van de uitwerking van 's vijands vuurorganen.

Bij deze opsomming zal het direct opvallen, dat de noodzaak van een goede bevelvoering niet is genoemd. Bij de huidige organisatie van het bataljon is deze, mijns inziens, van minder invloed op de inrichting van de commandopost dan men wil doen voorkomen. Een eis is daarbij, dat het personeel aanwezig is en dat het personeel uitstekend is geoefend. De verbindingsmiddelen in de vorm van ordonansen, lijn en radio geven de commandant een aantal alternatieve mogelijkheden, waarmee hij in alle omstandigheden in staat moet zijn de onderdelen van zijn bataljon en de toegevoegde onderdelen, afdoende te commanderen. De samenstelling van de staf is een zodanige, dat onafgebroken kan worden doorgewerkt, zonder dat daarbij de rust in het gedrang komt. Het is slechts een kwestie van het opstellen van een goed dienstrooster en het juist combineren van de stafsecties. De mogelijkheid om ongestoord te kunnen werken ligt opgesloten in de factoren a, b en c.

Deze factoren echter zelf spelen bij de inrichting van de commandopost een doorslaggevende rol, waarbij de organisatie van de staf en stafcompagnie — dus factor b — beide overigen als tegenstrijdig kenmerkt. De staf en stafcompagnie namelijk telt zoveel componenten en voertuigen, dat enerzijds een verspreide opstelling nodig is om grote verliezen bij een enkele vuuroverval of luchtaanval tegen te gaan, anderzijds aan een enigszins geconcentreerde opstelling niet kan worden ontkomen om het geheel met het beschikbare personeel doeltreffend te kunnen bewaken en verdedigen tegen een aanval over de grond. En het is in beginsel niet de bedoeling, dat hiervoor krachten worden onttrokken aan de tirailleurcompagnies, terwijl toch vaak een groot deel van

de staf voor andere diensten afwezig zal zijn (verbindingspeloton, pionier en munitiepeloton, inlichtingengroep).

Het is daarom nodig naar een praktische middenweg te zoeken en naar mogelijkheden om deze tegenstrijdige factoren naar elkaar toe te brengen. Het vaststellen van een alleszins juiste opstellingsplaats zou hierin kunnen helpen. De eerste vereiste van een goed verdedigingsstelsel echter is, dat opstelling van de compagniessteunpunten past in het gehele systeem van het hogere niveau en dat de ondersteuningswapens zodanig worden opgesteld, dat een maximum vuuruitwerking gegarandeerd is. Voorts is het bataljonsgebied beperkt, terwijl ook de plaats van de commandopost moet passen in het bataljonsschema van verdediging.

Er zijn echter nog andere mogelijkheden, namelijk het zoeken naar een juiste aanpassing aan het terrein en een oordeelkundige ligging van de componenten van de staf en stafcompagnie in verband met de grondverdediging.

3. Aanpassing aan het terrein.

Verblijf in de voorste lijn houdt in, dat men om in leven te blijven zich een aantal gemakken des levens moet ontzeggen. Maar al te vaak is men in vreedstijd geneigd hiertegen te zondigen omdat de kogels niet worden gevoeld. Men vergeet daarbij, dat men — onder betaling van hoge tol, vooral de eerste dagen van de strijd — in oorlogstijd optreedt, zoals men dat in vreedstijd heeft geleerd. De staf van een bataljon in voorste lijn ligt op niet groter afstand van de vijand dan 1 tot 1½ km en er is dan ook geen enkele reden om zich daar anders te gedragen dan in een compagniessteunpunt.

Ook op de commandopost is ingraven de eerste taak van een ieder die geen *belangrijke* andere diensten heeft te verrichten. Onder meer hängt de mate van ingraven af van de tijd die men ter plaatse denkt te blijven. Is dit verblijf zeer tijdelijk dan kan worden volstaan met het maken van schuttersputten *voor elk lid van de staf*. Bij een voorgenomen verblijf van een of twee dagen loont het reeds moeite tevens ingravingen te maken voor afzonderlijke onderdelen zoals o.a. het berichtenkantoor en stafsectiën. Ook verdient het dan aanbeveling voertuigen in te graven. Een jeep, die in een schuin omlaaglopende ingraving wordt geplaatst, waar zij vlot in en uit kan rijden, wordt onttrokken aan de scherfwerking van in de nabijheid vallende granaten en bommen. Indien hoog grondwater volledig ingraven niet mogelijk maakt kunnen zandzakken de rest doen. Een dergelijke ingraving kan, naar oefeningen hebben geleerd, binnen enkele uren door de chauffeur en een helper worden gemaakt ¹⁾.

Indien een stelling langdurig moet blijven bezet moet ogenblikkelijk een aanvang worden gemaakt met onderkomens voor stafsectiën, het berichtenkantoor, de bataljonshulpstuk, de keukens, e.d. In dit geval is het zaak te werken volgens een deugdelijk werkplan om de beschikbare krachten op deze juiste wijze in te zetten. Dit werkplan moet in grote lijnen in de vaste orders worden bepaald. De commandant van de stafcompagnie, die belast is met het organiseren van de verdediging wordt,

¹⁾ In verband met vorengaande zij opgemerkt, dat de pioniersschop ook bij de moderne soldaat een onmisbaar uitrustingsstuk is.

voor wat betreft de pioniertechnische werkzaamheden, van advies gediend door de commandant van het pionier en munitiepeloton, tenzij genietroepen zijn ingedeeld om de commandopost in te richten. Ook indien geniematerieel door het regiment wordt toegewezen, wacht men niet op de komst, doch vangt men de arbeid zo snel mogelijk aan met het organieke materieel van het pionier en munitiepeloton. Tenslotte dient opgemerkt, dat ook de commandopost moet worden gezien als een steunpunt. Men denke hierbij aan de aanleg van mijnevelden en draadhindernissen.

De aanpassing aan het terrein moet verder worden gezocht in een geperfectioneerde camouflage. Deze betreft niet slechts de boven de grond opgestelde voorwerpen, zoals voertuigen, doch vooral de objecten, die het terrein hebben veranderd, zoals schuttersputten, onderkomens, ingegraven en met zandzakken beschermde voertuigen, latrines, e.d. Men houde hierbij in gedachten, dat een ingraving slechts een zekere mate van veiligheid geeft. Het veiligst is men als men niet door de vijand wordt opgemerkt.

Aanpassing aan het terrein kan niet alles doen. Een zekere mate van verspreiding van doelen is nodig om te voorkomen, dat essentiële delen van de staf en stafcompagnie door voltreffers geheel buiten werking zouden worden gesteld. Het goed ingraven en camoufleren zal echter de noodzaak van verspreiding tot een minimum kunnen reduceren. In het algemeen kan men aannemen, dat in elk geval een afstand van 50 meter tussen voertuigen onderling en tussen commandotenten of commando-onderkomens voldoende is. (Denk hierbij ook aan de parkeerplaats voor bezoekers).

4. Inrichting in verband met de grondverdediging.

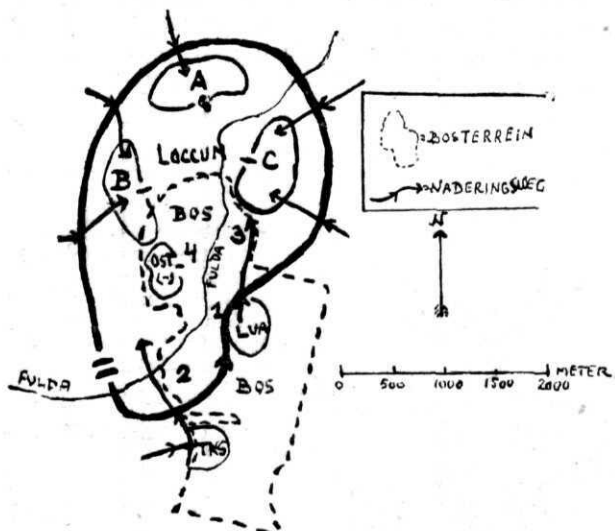
De plaats van een nieuwe commandopost wordt vastgesteld door de S3 en verkend door de S1 in samenwerking met de VbdO en C-St&StCie. Deze laatste is belast met de verdediging, en hiermede wordt reeds bij de verkenning in grote lijnen rekening gehouden.

De mogelijke componenten voor de beveiliging en verdediging van van de commandopost zijn:

- a. Bataljonsstafgroep;
- b. Compagniestaf van St&StCie(-);
- c. Inlichtingengroep, voor zover niet elders werkzaam;
- d. Verbindingspeloton(-);
- e. Pionier- en Munitiepeloton, voor zover niet elders werkzaam;
- f. Geneeskundig peloton(-), indien de bataljonshulppost binnen de commandopost ligt;
- g. Enig personeel van de St-OstCie, dat zich in de nabijheid van de bataljonsstafgroep bevindt;
- h. Chauffeurs van voertuigen van bezoekers, zolang deze binnen het gebied van de commandopost zijn geparkeerd.

Indien keuken- en goederentrein van de compagnieën niet op regimentsniveau zijn verenigd moet ook de opstellingsplaats hiervan worden bezien en moet het personeel voor de verdediging worden ingeschakeld. In het hier behandelde geval — dus indien het bataljon in gevechtsaanraking met de vijand is — zullen zij steeds achterwaarts zijn verzameld. Zij zullen verder buiten beschouwing worden gelaten.

Teneinde een goede verkeersdiscipline te waarborgen en het onnodig maken van sporen te voorkomen moet de S1 tevens een circuit voor in- en uitrijdende voertuigen verkennen. Eventuele verbeteringen moeten worden aangebracht door het pionier- en munitiepeloton.

Schets 1. Stelling 313 Bat Inf

Schets nr 1 geeft de opstelling van 313 Bataljon Infanterie in de omgeving van Loccum, tijdens oefening Counterthrust.

Opdracht was het wegenknooppunt aan de uit Noordelijke richting naderende vijand te ontzeggen. Het dorp lag in de diepte met N, O en W glooiend beheersend terrein en in het Z een bos van 3½ km diepte en 2 km breedte. Dwars door het bataljonsgebied liep de rivier de Fulda, ten dele een tankhindernis. Rondom dorp en bos open terrein, zeer ge-

schikt voor optreden met tanks.

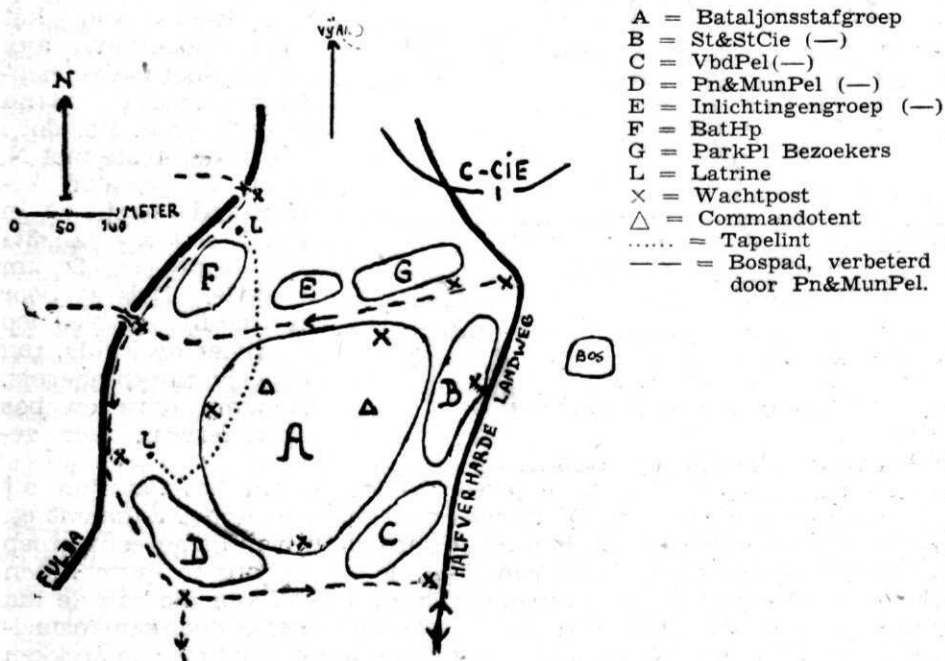
Na een terugtocht van ongeveer 50 km kwam het bataljon bij duisternis ter plaatse aan. De cp was opgegeven door het regiment en bevond zich bij cijfer 1. Van de overige onderdelen van de gevechtsgroep was alleen de opstellingsplaats van de andere bataljons in grote lijnen bekend. Opstellingsplaats 1 van de cp bleek annex aan die van de lua en aangezien de dichtheid van het verkeer veroorzaakt door samensmelting van twee cpn vermoedelijk vijandelijke luchtactiviteit zou trekken werd met lua afgesproken, dat 313 BS bij het eerste licht door het bos op enige afstand een andere opstellingsplaats voor de commandopost zou zoeken. Deze bevond zich bij het cijfer 2. Na hergroepering van de compagnieën, waarbij de heuvels rondom het dorp werden bezet, bleek deze plaats tactisch onjuist.

Op aanwijzing van S3 verkende de S1 met zijn personeel daarop in de vroege middaguren een opstelling in de omgeving van cijfer 3. Toen de schemering aanving werd met de verplaatsing begonnen, die in verband met de grote luchtactiviteit van de vijand niet volgens voorschrift in twee echelons ging, doch waarbij in onregelmatige colonne steeds enige voertuigen op weg werden gestuurd, waarbij die voertuigen dan zonder enige verlichting reden. Het verbindingspeloton had inmiddels nieuwe lijnen op de oude aangesloten en ook de lijnverbinding met het regiment was vrij snel tot stand gebracht.

Opstellingsplaats 3 was een ideaal terrein voor het inrichten van een bataljons commandopost. Het bos bestond uit hoog loofhout met aaneensluitende kruinen en uit enigszins hellend terrein met laag hout aan de randen, waardoor ook tegen zicht van de grond enige natuur-

lijke bescherming bestond. Een nadeel was, dat de grond vrij drassig was, waardoor diep ingraven niet mogelijk bleek. Dit bezwaar werd ondervangen door een grotere spreiding van de voertuigen en onderdelen der stafcompagnie.

De opstellingsplaats 4 is naderhand nog betrokken, omdat 3 na 24 uur door vijandelijke vliegtuigen was opgemerkt, vermoedelijk omdat personeel van het geneeskundig peloton was te drogen had gelegd aan de oever van de Fulda. Opstellingsplaats 3 is in details weergegeven op schets nr 2.

Schets 2. Opstellingsplaats 3 voor Stk-313 Bat Inf

Over de passieve beveiliging van een commandopost is reeds eerder gesproken. Hier past echter nog een woord over de verlichtingsdiscipline. Gedurende de eerste nachten van de oefening Counterthrust kwam het nog herhaaldelijk voor, dat door de meest willekeurige personen met zaklantaarns werd gewerkt en dat hier en daar de lichten van een jeep in volle glorie oplichtten. Ook de commandotenten straalden licht uit. Voor het bij nacht geheim houden van de opstellingsplaats van een commandopost is een strenge verlichtingsdiscipline nodig. Ook dit kan een deel uitmaken van een vaste order. Fouten als boven gememoreerd maken het de vijandelijke patrouilles wel heel gemakkelijk. Zaklantaarns mogen slechts bij uitzondering en dan nog door van te voren bepaald personeel worden gebruikt. Zij moeten voorts voldoende zijn afgeschermd. Lager personeel, ook de chauffeurs moeten leren bij duisternis te werken. Stadsverlichting van voertuigen is uit den boze, omdat vele kleintjes één groot maken en ook omdat is gebleken, dat vaak bij

ongeluk het grote licht wordt ingeschakeld. Commandotenten moeten worden voorzien van een lichtsluis, die gemakkelijk met behulp van een grondzeil kan worden vervaardigd. Bij het invallen van de duisternis moet steeds rondom de tenten op lichtuitstraling worden gecontroleerd. Voertuigen van bezoekers, die met verlichting rijden, moeten onherroepelijk door de post bij de ingang van het gebied worden doorgezonden. Vaak wordt de opstellingsplaats juist door de bezoekers verraden.

Enige beveiliging wordt verkregen door de ligging van de omringende compagnies- en pelotonssteunpunten. De eerste actieve beveiliging van de commandopost zelf begint bij de peripherie en ligt in handen van de rondom de bataljonsstafgroep gelegeerde overige componenten van de St&StCie. Bij een goed verkeerscircuit en een goede discipline behoeft de rust op de staf hierdoor niet te worden gestoord.

De directe beveiliging van commandotenten of commando-onderkomens geschiedt door een tweede verdedigingsring. Hiervoor moet al het personeel van de bataljonsstafgroep (en tevens het daarbij aanwezige personeel van de St-OstCie) worden ingeschakeld, van de ordonnans tot de bataljonscommandant toe. Immers, indien deze plaats wordt aangevallen betekent dit het erop of eronder voor de staf en valt er tijdelijk weinig meer naar buiten te bevelen.¹⁾

Bij het vaststellen van de opstellingsplaats der componenten moeten de meest strijdbare aan de meest gevaarlijke zijde worden gelegerd. In opstellingsplaats 3 werd de N-zijde enigszins beveiligd door C-Cie en Fulda. O-zijde door een volkomen open terrein (in het kleine bosje O van de halfverharde weg werd bij nacht een luisterpost gezet). W-zijde wederom door de Fulda. De enig gevaarlijke hoek bevond zich in het ZW, waar zich direct buiten de opstellingsplaats laag onderhoud bevond. Hier werd — vooral in verband met de veiligheid bij duisternis — het pionier- en munitiepeloton gelegerd. Overdag was dit doorgaans groten-deels aan het werk, doch dit was ook met de overige beveiligende organen van de buitenring het geval.

Het gehele stelsel van posten wordt gecoördineerd door C-St&StCie, waarbij deze er rekening mede moet houden, dat zoals reeds hierboven opgemerkt, vaak gehele groepen door werkzaamheden elders aan de beveiliging van de commandopost worden onttrokken. Het beveiligingsstelsel kan dan ook slechts in grote lijnen in de vaste orders worden aangegeven. Tegelijk met de organisatie van de verdediging wordt het systeem van alarmering bekend gemaakt, voor zover dit niet in een vaste order is bepaald. Ook dit behoort tot de taak van genoemde commandant en hieraan heeft tijdens de oefeningen in Duitsland nog al een en ander ontbroken.

Op schets Nr 2 zijn geen wapenopstellingen aangegeven, aangezien dit het geheel te onoverzichtelijk zou maken en de lezer toch slechts een juist inzicht zou krijgen, indien hij zich het terrein tot in finesses zou kunnen voorstellen. In beginsel moeten alle automatische- en anti-tankwapens steeds in stelling staan, terwijl verwisselstellingen moeten zijn verkend. De opstellingsplaats van een bataljonscommandopost moet

¹⁾ Ik breng hier de overval op de cp van LtKol Den Ouden in herinnering en wijs er, wellicht ten overvloede, op, dat elk lid van de staf elk organiek wapen moet kunnen hanteren. Ik kan mij een bataljonscommandant indenken, die achter een mitrailleur of bazooka gaat liggen, waarvan de bediening buiten gevecht is gesteld.

evenzeer als een steunpunt worden beschouwd als de opstellingsplaats van compagnieën en pelotons.

5. Bijzondere punten van overweging in verband met de veiligheid, gezien de opgedane ervaringen.

a. Bij de inrichting van de commandopost moet ieder chauffeur een vaste plaats krijgen, die hij steeds langs dezelfde weg moet bereiken. Herhaaldelijk is voorgekomen, dat een overigens goed ingerichte commandopost zienderogen achteruit ging, omdat hieraan niet de hand werd gehouden. Aan de ene kant ontstonden ledige plaatsen en aan de andere kant opeenhoping van voertuigen. Omdat iedereen steeds van plaats verwisselde was ook de verdediging niet meer verzekerd.

b. Meer nog dan bij andere onderdelen van het bataljon is in de commandopost handhaving van strenge discipline nodig. Messbedienden, ordonnansen, chauffeurs e.d. hebben de neiging om zich anders te gevoelen dan de gewone tirailleur. Deels komt dit door hun specifieke werkzaamheden, deels omdat er op hen minder toezicht kan zijn. Voorts hebben verschillende categorieën een afwijkende ABOHZIS en ze weten dat. Een voorkomend euvel is, dat ze zich hierop beroepen om zich aan bepaalde diensten te onttrekken. Voor messbedienden, oppassers, ordonnansen, enz. moet een werkschema worden gemaakt.

c. Indien aan lager stafpersoneel opdrachten worden gegeven ontkomt men niet aan een strenge controle op naleving. De bezetting van de staf is hierop berekend.

d. De organisatie van de verdediging kan nog zo kundig zijn, het alarmstelsel zal haar in werking moeten stellen. Hierbij moet dan ook blijken waarvoor wordt gealarmeerd en van welke zijde het gevaar dreigt. Er moet een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen gewoon alarm, pantseralarm en luchtalarm.

e. Bijzondere aandacht moet worden besteed aan elke vorm van discipline bij toegevoegde onderdelen. De opstelling van een commandopost wordt doorgaans verraden door het minst gedisciplineerde onderdeel. In het algemeen kent men het peil van de tucht bij het eigen onderdeel. doch vaak tast men, in het begin, in het duister omtrent die van een toegevoegd. Indien een onderdeel aan een staf wordt toegevoegd is een onmiddellijke controle hierop nodig, en indien de tucht voldoende is loont het de moeite tijdelijk een eigen kaderlid bij bedoeld onderdeel in te delen, om hierin op korte termijn verbetering te brengen. (Ik denk hierbij o.a. aan een bataljonshulppost).

f. Verlichtingsdiscipline en sporendiscipline vormen een onderdeel van de camouflage. Doorlopend toezicht is nodig. Indien nodig moet het pionier en munitiepeloton worden ingezet om sporen uit te wissen.

g. Nalatigheid te velde moet evenzeer worden gestraf als nalatigheid in het vredesgarnizoen. De soldaat wordt uiteindelijk opgeleid voor de dienst te velde en niet in de eerste plaats voor het bewaken van een kazerne. Er is geen enkele reden waarom niet krijgstuuchtelijk of strafrechtelijk zou worden ingegrepen, indien een soldaat te velde zich aan een grove nalatigheid schuldig maakt in verband met het goede verloop van te houden oefeningen.

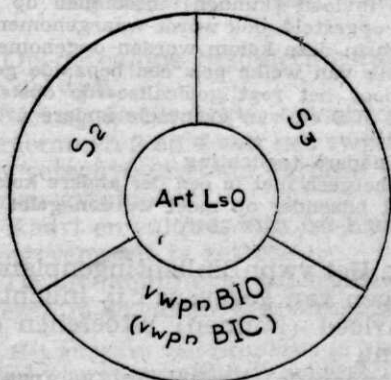
VUURWAPENBESTRIJDING

door J. G. J. VAN DER HULST, Kapitein der Artillerie, leraar H.K.S.

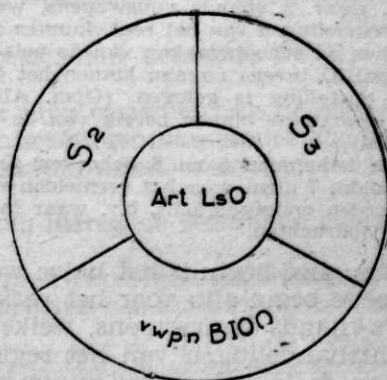
(II, Slot van blz. 28 Januari 1952 Nr 1)

In het vorige nummer van De Militaire Spectator werd in grote lijn een overzicht gegeven van de vwpnB (vuurwapenbestrijding) door het regiment infanterie. Op enkele punten zal hieronder nader worden ingegaan.

Voor een doeltreffende vwpnB is — naast het ter beschikking hebben van de nodige middelen — een goede, nauwe en vlotte samenwerking tussen vwpnBIO (vwpnBIOO), de S2 en de S3 van het regt (bat) en de ArtLSO van groot belang. Afbeeldingen 1 en 2 geven de lezer een beeld van het voortdurend contact, dat tussen genoemd personeel respectievelijk op regiments- en bataljonsniveau bestaat.

Afb. 1. Regimentsniveau

Afb. 2. Bataljonsniveau

Zoals in het vorige nummer werd aangegeven, maakt de vwpnBIO een vwpnBinlichtingenplan, hetwelk hij steeds aan de toestand en het plan van de RC moet blijven aanpassen c.q. zondig door een nieuw plan moet vervangen.

Het doel van het vwpnBinlichtingenplan is gelijk aan dat van het inlichtingenplan van de S2 (zie Leidraad Stafdienst blz. 23) met dien verstande, dat het vwpnBinlichtingenplan uitsluitend gericht is op het localiseren van 's vijands vuurwapens. Daarom wordt voor dit plan een ander schema (zie afb. 3) gebruikt dan voor het inlichtingenplan van de S2.

In kolom 1 van dit schema worden de mogelijke inlichtingsbronnen en -organen vermeld o.a. de InfGmgrn, het Verk en I Pel, de bats (vwpnBIOO), de Cie ZwMrn (wnrs) en de Afd R/S (radar, wnrs). Behalve de pels van de Cie ZwMrn worden ook de pels van de D.H. en MCie opgenomen, teneinde tevens te kunnen nagaan, welke pels een bepaalde gelocaliseerde vuurwapenopstelling kunnen bereiken.

In kolom 2 wordt de (toekomstige) plaats van bovenbedoelde bronnen en pels mrn opgenomen. Van elke InfGmgr worden de coördinaten van beide stellen microfonen vermeld.

In kolom 3 worden de coördinaten van de oriënteringspunten opgenomen, welke werden (zullen worden) gebruikt voor het bepalen van de coördinaten in kolom 2.

(eenheid)
gaat in: (datum,tijd)

inlichtingsbron (-orgaan)	plaats (coörd)	oriënterings- punt (coörd)	waar te nemen gebied (sector)	wanneer in bedrijf	wanneer te melden	opmer- kingen
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)

Afb. 3. Een schema voor een vuurwapenbestrijdingsinlichtingsplan

Steeds moet er worden gestreefd alles op het verband van de Afd R/S te brengen. Dit verhoogt de nauwkeurigheid bij het localiseren van 's-vijands vuurwapens en stelt artillerie en mortieren in staat op een gelocaliseerd wapen doeltreffend vuur te brengen, zonder vooraf hierop in te schieten. (Zie ook „Het Infanteriegeluidmeetspeloton” in *De Militaire Spectator* van Dec. 1951 Nr. 12).

In kolom 4 wordt het (de) door elke mogelijke inlichtingsbron (orgaan) waar te nemen gebied (sector) vermeld. Hierdoor kan de vwpnBIO nagaan of het gehele gebied, waar 's vijands vuurwapens, welke invloed (kunnen) uitoefenen op de gevechtshandelingen van het regt, kunnen zijn opgesteld, ook wordt waargenomen. Daar bovendien de schootsvakken van de pels mrn in deze kolom worden opgenomen, kan de vwpnBIO tevens nagaan binnen het bereik van welke pels een bepaalde gelocaliseerde opstelling is gelegen. (Opm. Alle door het regt gelocaliseerde opstellingen liggen doorgaans binnen bereik van de Afd R/S en van eventuele andere artillerie-eenheden).

De kolommen 5 en 6 behoeven geen nadere toelichting.

Kolom 7 dient voor het vermelden van hetgeen niet in een der andere kolommen kan worden ondergebracht, b.v. waar in het bijzonder op moet worden gelet en bepaalde opdrachten.

Een goed begin is het halve werk. Het vwpnBinlichtingenplan moet het goede begin zijn voor het verkrijgen van gegevens c.q. inlichtingen over 's vijands vuurwapens, welke invloed (kunnen) uitoefenen op de gevechtshandelingen van het regiment.

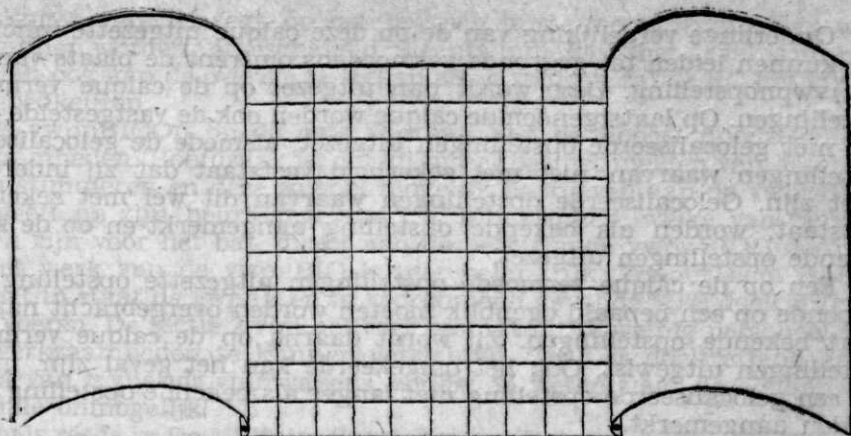
Van de in het vorige nummer genoemde bescheiden, waarvan het (MrB)vwpnBinlichtingenformulier reeds uitvoeriger ter sprake kwam, is de kaart met bijbehorende calques wel het belangrijkste. Het geheel bestaat uit:

- de kaart bekende opstellingen,
- de calque vermoede opstellingen,
- de calque beschietingsrapporten.

De beide calques worden meestal met één zijde op de kaart bekende opstellingen bevestigd, zodat zij gemakkelijk op deze kaart kunnen worden omgeslagen (zie afb. 4).

De kaart is een stafkaart, schaal 1 : 25.000 of groter. Is geen stafkaart in de gewenste schaal beschikbaar, dan wordt een planchetblad gebruikt of een goed vel wit papier, dat voorzien wordt van een vierkantennet in de gewenste schaal. (In de praktijk zal dikwijls een grotere schaal dan 1 : 25.000 worden gebruikt). Op deze kaart wordt de eigen toestand aangegeven. Van de Cie (Pels) ZwMrn en eventueel van de pels mrn van D, H en M Cie kunnen de opstellingen en schootsvakken worden uitgezet.

Op de calque vermoede opstellingen kunnen de opstellingen van de InfGmgrn en de radar van de Afd R/S, alsmede de door deze waar te nemen gebieden (sector) worden uitgezet.

Calque Beschietingsrapporten

Afb. 4
Kaart Bekende Opstellingen

Calque Vermoede Opstellingen

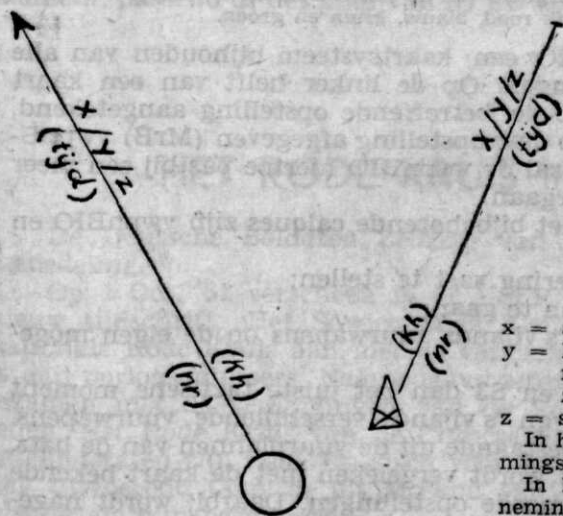
Op de calque beschietingsrapporten kan hetzelfde worden gedaan voor de wpn.

Het op de hierboven omschreven wijze opnemen van de gegevens uit de kolommen 2 en 4 van het vwpn Binlichtingenplan is niet noodzakelijk, doch vereenvoudigt de verdere werkzaamheden, waardoor deze sneller kunnen geschieden.

Kaart en calques zijn nu klaar om hierop de verkregen inlichtingen en gegevens uit te zetten.

De uit meldingen van beschietingen verkregen inlichtingen worden uitgezet op de calque beschietingsrapporten o.a. als aangegeven in afb. 5.

Het uitzetten van richtingen in kleuren b.v. voor de verschillende soorten wapens, dan wel voor de verschillende kalibers, houdt de calque overzichtelijker en bevordert de snelheid van werken.

Afb. 5

- x = aantal wapens
- y = lt (licht)
- mb (middelbaar)
- zw (zwaar)
- z = soort wapen

indien onbekend hiervoor ? te stellen.

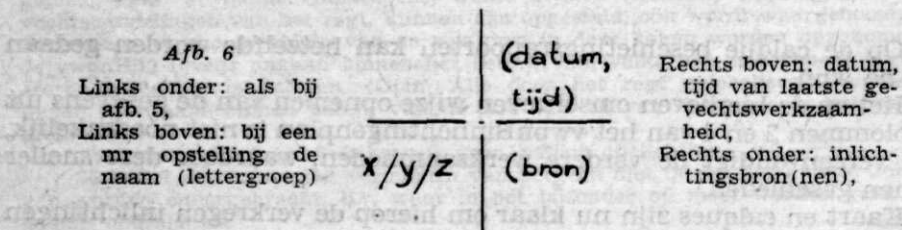
In het rechter voorbeeld is de waarnemingsafstand (ongeveer) bekend.

In het linker voorbeeld is de waarnemingsafstand niet bekend.

Onderlinge vergelijking van de op deze calque uitgezette inlichtingen kunnen leiden tot gegronde vermoedens omtrent de plaats van een (mr) vwpnopstelling. Deze wordt dan uitgezet op de calque vermoede opstellingen. Op laatstgenoemde calque worden ook de vastgestelde doch nog niet gelocaliseerde opstellingen uitgezet, alsmede de gelocaliseerde opstellingen waarvan niet met zekerheid vaststaat dat zij inderdaad bezet zijn. Gelocaliseerde opstellingen waarvan dit wel met zekerheid vaststaat, worden als bekende opstelling aangemerkt en op de kaart bekende opstellingen uitgezet.

Een op de calque vermoede opstellingen uitgezette opstelling kan zodoende op een bepaald ogenblik moeten worden overgebracht naar de kaart bekende opstellingen. Zij wordt daarna op de calque vermoede opstellingen uitgewist. Ook het omgekeerde kan het geval zijn, indien b.v. een gelocaliseerde opstelling niet langer als bekende opstelling mag worden aangemerkt.

Het uitzetten op de kaart bekende opstellingen en op de calque vermoede opstellingen geschiedt als aangegeven in afb. 6.

De nauwkeurigheid van de plaatsbepaling moet bij de bron (rechts onder) worden vermeld, b.v. A voor binnen 100 yards nauwkeurig, B voor 100—200 yards, C voor 200—300 yards en D voor niet binnen 300 yards nauwkeurig. Deze nauwkeurigheid wordt ook vermeld in kolom N van het (MrB) vwpnBinlichtingenformulier. Voor het uitzetten van de opstellingen kan gebruik worden gemaakt van kleuren om b.v. de verschillende soorten wapens, dan wel de verschillende kalibers aan te geven. Geschiedt dit niet, dan kan de nauwkeurigheid van de plaatsbepaling eventueel in kleuren worden aangegeven b.v. respectievelijk rood, blauw, bruin en groen.

Zonodig doet de vwpnBIO een kaartstelsel bijhouden van alle bekende en vermoede opstellingen. Op de linker helft van een kaart worden alle inlichtingen van de betreffende opstelling aangetekend, terwijl op de rechter helft de op deze opstelling afgegeven (MrB) vwpnB-vuren worden vermeld. Veelal zal de vwpnBIO hiertoe pas bij een meer statische situatie kunnen overgaan.

Aan de hand van kaart met bijbehorende calques zijn vwpnBIO en S2 in staat om:

- a. 's vijands mogelijke groepering vast te stellen;
- b. 's vijands mogelijkheden na te gaan;
- c. de mogelijke invloed van 's vijands vuurwapens op de eigen mogelijkheden na te gaan.

Tevens kunnen vwpnBIO en S3 dan het juiste tactische moment bepalen voor het aangrijpen van 's vijands verschillende vuurwapens.

Het regimentsvuurplan (bestaande uit de vuurplannen van de bats, de Cie ZwMrn en de Afd R/S) wordt vergeleken met de kaart bekende opstellingen en de calque vermoede opstellingen. Daarbij wordt nagegaan of de wapens, welke invloed (kunnen) uitoefenen op de gevechts-

handelingen van het regt, op het tactisch juiste moment zijn, dan wel snel kunnen worden uitgeschakeld. Slechts indien dit het geval is en het vuurplan ook aan de overige te stellen eisen voldoet, zal de RC het vuurplan goedkeuren.

De vwpnBIOOn bij de bats volstaan met de hoogst noodzakelijke werkzaamheden. Hoofdzaak is, dat zij in het bat het melden van beschietingen stimuleren en deze zo snel mogelijk doorgeven aan de vwpnBIO. Deze geeft op zijn beurt gegevens c.q. inlichtingen, welke van belang kunnen zijn voor het bat, direct aan de betreffende vwpnBIOO door.

Het werk van de vwpnBIO is zeer belangrijk. Zonder hem is het regt niet in staat de vwpnB en in voorkomend geval de MrB doeltreffend uit te voeren. De sectie 2 van het regt bestaat uit te weinig personeel om deze werkzaamheden te kunnen verrichten. Toch is doeltreffend aangrijpen van 's vijands vuurwapens, zonder te weten waar deze staan, te enenmale onmogelijk.

Zoals reeds in De Militaire Spectator van December 1951, Nr 12 werd betoogd, is het InfGmPel voor het regt onmisbaar, omdat haar groepen in staat zijn 's vijands vuurwapens ook bij slecht zicht en indien deze achter dekkingen zijn opgesteld te localiseren. Het zal thans tevens duidelijk zijn, dat de taak welke C-InfGmPel als vwpnBIO met de hulp van zijn toegevoegd personeel verricht, het InfGmPel nog eens extra tot een niet te missen onderdeel van het regt maakt.

De als C-InfGmpel aan te wijzen officier moet met zorg worden uitgekozen. Tactisch inzicht in het optreden van het regt en zijn onderdelen alsmede kennis van de mogelijkheden, beperkingen en gebruik van eigen en 's vijands vuurwapens zijn noodzakelijk. Voor het bereiken van de vereiste routine moeten voorts vele goede oefeningen op het gebied van de vwpnBinlichtingen worden gehouden.

VwpnB houdt allereerst in, het opsporen en localiseren van 's vijands vuurwapens. Het gehele regiment, van hoog tot laag, moet meewerken aan het verschaffen van vwpnBinlichtingen. Slechts dan is het mogelijk deze wapens te localiseren en vervolgens op het tactisch juiste moment, passend in het plan van de RC (BC) uit te schakelen.

HET RODE KRUIS IN DE USSR

De Deutsche Soldaten Zeitung van 22 Nov. '51 nam volgende mededeling op.

Op 1 Oct. '51 verscheen in de USSR het eerste nummer van een nieuw tijdschrift „Het Sowjet Rode Kruis”. Het blad valt het internationale Rode Kruis aan met de verdachtmaking, dat het dienstbaar is aan oorlogsophitsers. Naar opgave omvat het Russische Rode Kruis tezamen met de verenigingen van de Rode Halve Maan 15 miljoen leden. Het Rode Kruis van de Chinese Volksrepubliek en dat van de satellietstaten zijn naar Russisch voorbeeld georganiseerd en erkennen het Uitvoerend Comité uit Moskou van de USSR Rode Kruis Organisatie als hun bevelsgever.

HET BESCHERMENDE TEKEN VAN HET VERDRAG VAN GENEVE IN TIJD VAN OORLOG

door Dr J. TH. WILKENS, *Gen.-Maj. IGDKL.*

In het verdrag van Genève „voor verbetering van het lot van gewonden en zieken, zich bevindende bij de Strijdkrachten te Velde” van 12 Augustus 1949 wordt in artikel 39 het voeren van het embleem van het Rode Kruis (respectievelijk rode halve maan of rode leeuw en zon) onder toezicht van de bevoegde militaire autoriteit, op de vlaggen, de armbanden en op al het door de Geneeskundige Dienst gebruikte materieel voorgeschreven.

In de moderne oorlogvoering, waarbij geheimhouding van opstellingen en bewegingen van troepen een primaire eis is, kan dit voorschrift tot schijnbaar onoverkomelijke moeilijkheden leiden. Het is zonder meer duidelijk, dat een Commandant van een grote eenheid, die alles in het werk zal stellen om de vijand te beletten inzicht te verkrijgen in de sterkte, opstelling en groepering van zijn troepen en strijdmiddelen, zowel in de opmars als bij de aanval en de verdediging, nimmer zal kunnen dulden, dat de geneeskundige eenheden door uit de verte zichtbare, beschermende tekens hun plaats aangeven, of dat duidelijk als zodanig herkenbare ziekenauto's de aan- en afvoerwegen markeren. Een vijand, die de localisatie der geneeskundige formaties en de wegen, waarlangs de evacuatie van zieken en gewonden plaats vindt, kent, kan met een enkele blik op de kaart de opstelling der troepen met vrij grote zekerheid reconstrueren, waarna hij zich, met behulp van thans gelocaliseerde luchtfoto's, snel tot in betrekkelijk ver gaande details inzicht kan verschaffen.

Hier schijnen dus de op humanitaire beginselen gebaseerde voorschriften van het Verdrag van Genève en de eisen van de praktijk der oorlogvoering met elkaar in strijd te zijn. Een analyse van dit verdrag is nodig om een oplossing voor dit schijnbare conflict te vinden.

Historisch beschouwd is het duidelijk, dat het vraagstuk van de zichtbaarheid van het Rode Kruis-teken in de jaren tussen 1860 en 1870, de tijd waarin de conventie van Genève werd geboren, bij de besprekingen over de tactiek geen rol speelde. In deze tijd waren de militairen door kleurige uniformen duidelijk zichtbaar; het was toen, onder de geheel andere omstandigheden tijdens het gevecht, toen het beginsel van het „lege slagveld” nog niet bestond, en de verkenning op grote afstand door het ontbreken van vliegtuigen veel moeilijker en minder effectief was dan thans, aanvaardbaar, dat de geneeskundige eenheden zich duidelijk kenbaar maakten. Het was in deze tijd ook mogelijk de afzonderlijke ziekendrager of de draagbaargroep op het gevechtsveld te sparen, en om, mede doordat het gebruik van de artillerie zich in hoofdzaak beperkte tot het gebied van directe waarneming, de geneeskundige eenheid incidenteel te „ontzien en beschermen”. Het duidelijk kenbaar maken van het personeel en materieel van de Geneeskundige Dienst

had dus zin, en leverde voor de oorlogvoering weinig of geen bezwaren op.

Uit de hierboven geschetste verhoudingen — die tot in het begin van deze eeuw bestonden — heeft zich een groot gevoel van vertrouwen in de macht van het teken van het Rode Kruis ontwikkeld. Daarnaast vatte, onder de suggestie van de uniformiteit van dit teken bij alle partijen, en mede onder de indruk van het toen nieuwe, in de conventie geformuleerde beginsel, dat voor de Geneeskundige Dienst in de uitoefening van zijn curatieve taak geen onderscheid bestaat tussen vriend en vijand, de gedachte post, dat de geneeskundige eenheden, zelfs de Geneeskundige Diensten in hun geheel, enigermate „au dessus de la mêlée” stonden, dat zij niet in de strijd betrokken, in zekere zin onpartijdig waren. Hoe aantrekkelijk deze gedachte ook moge lijken en hoe zeer in overeenstemming met de ethische facetten van het beroep van de geneesheer — zij komt niet met de werkelijkheid overeen. Ongetwijfeld zijn de humanitaire beginselen, weerspiegeld in het Verdrag van Genève, algemeen menselijk, en zeer zeker ook vormen zij internationaal de richtlijnen voor het optreden van artsen en verplegend personeel voor de behandeling van zieken en gewonden van beide partijen zonder onderscheid des persoons — echter is de Geneeskundige Dienst tevens een, zelfs onmisbaar, onderdeel van het Leger en als zodanig partij, met de enige, doch essentiële bijzonderheid, dat het een noncombattant onderdeel is, gebonden aan verschillende voorschriften in het internationale recht, in hoofdzaak in het Verdrag van Genève, speciaal voor deze Dienst vastgelegd. Om efficient te kunnen werken, en dus direct in het belang van de gewonden en zieken, *moet* de Geneeskundige Dienst zelfs volledig in de oorlogshandelingen van het leger, waartoe hij behoort, ingeschakeld zijn, *moet* hij onder de bevelen van de legerleiding staan. De geneeskundige staffunctionarissen en de commandanten der geneeskundige eenheden moeten, willen zij hun taak naar behoren uitvoeren, volledig van de operationele plannen op de hoogte zijn. Van onpartijdigheid kan derhalve nimmer sprake zijn.

In de Verdragen van Genève komt echter ook geen enkel artikel voor, dat de voorstelling, volgens welke de Geneeskundige Dienst buiten of boven de partijen staat, zou kunnen rechtvaardigen. De bijzondere positie, die de Conventie door haar speciale bescherming aan de Geneeskundige Diensten toekent, heeft geenszins de bedoeling het geneeskundig personeel op grond van de ethische facetten, aan de uitoefening der geneeskunde verbonden, vrij te stellen van de consequenties van de oorlogvoering.

De Conventie van Genève is een onderlinge overeenkomst tussen de verdragsluitende partijen om, in geval van oorlog of van een gewapend conflict, dat geen internationaal karakter draagt, *gegeven de eisen van de oorlogvoering*, onnodig leed voor het individu zoveel mogelijk te voorkomen. Men heeft hier in het bijzonder het oog op diegenen, die geen directe invloed uitoefenen op het verloop van de strijd: noncombattanten, gewonden en zieken, krijgsgevangenen, burgerbevolking.

Artikel 3 punt 1 van het Verdrag formuleert het aldus:

„Personen, die niet rechtstreeks aan de vijandelijkheden deelnemen, met inbegrip van personeel van de strijdkrachten dat de wapens heeft neergelegd, en zij, die buiten gevecht zijn gesteld door ziekten, verwon-

ding, gevangenschap of enige andere oorzaak, moeten onder alle omstandigheden menslievend worden behandeld zonder enig voor hen nadelig onderscheid, gegrond op ras, huidkleur, godsdienst of geloof, geslacht, geboorte of maatschappelijke welstand of enig soortgelijk criterium”.

Als consequentie volgt dan in artikel 12: „De leden van de gewapende macht die gewond of ziek zijn, moeten onder alle omstandigheden worden ontzien en beschermd” enz.

Teneinde de mogelijkheid te openen hieraan te voldoen, worden in het Verdrag een aantal uitvoeringsbepalingen voorgeschreven. Hierbij treedt echter telkenmale naar voren, dat deze maatregelen — behoudens enkele imperatieve voorschriften — bedoeld zijn voor doorvoering voor zover de militaire situatie zulks toestaat.

Imperatief is voorgeschreven, dat de vaste en mobiele inrichtingen alsmede het personeel van de Geneeskundige Diensten moeten worden ontzien en beschermd. Voor leden van het personeel zijn voorts een aantal onvervreembare rechten omschreven: zij mogen, als zij in des vijands handen vallen, niet krijgsgevangen worden gemaakt, dienen — behoudens een aantal hunner, aangehouden voor verzorging van de krijgsgevangenen van de eigen partij — zo spoedig mogelijk te worden terug gestuurd, hebben in krijgsgevangenkampen een zekere bewegingsvrijheid, mogen slechts voor geneeskundige werkzaamheden worden gebruikt enz. Het geneeskundig materieel van mobiele formaties, dat in handen van de vijand valt, moet bestemd blijven voor de verzorging van gewonden en zieken; dat van de vaste geneeskundige inrichtingen mag slechts aan zijn bestemming worden onttrokken, als tevoren de nodige maatregelen zijn genomen voor de verzorging van de daarin verpleegde patiënten.

Al deze bepalingen — dit is tijdens de discussies bij de totstandkoming van het Verdrag van 1949 duidelijk gebleken — hebben slechts tot doel voor de geneeskundige verzorging van de gewonden en zieken zo gunstig mogelijke voorwaarden te scheppen. Als het leven van de ziekenverzorger, tewerkgesteld in een krijgsgevangenkamp, in de toekomst iets aangenaamer zou zijn dan dat van zijn kameraad van de troep, dan is dat uitsluitend om deze reden, en niet gebaseerd op een uitzonderingspositie aan leden van het geneeskundig personeel als zodanig op grond van enige fictieve waardering voor hun beroep toegekend.

Imperatief is voorts vastgelegd, dat het embleem van het Verdrag — het Rode Kruis (c.q. halve maan of leeuw en zon) op wit veld — gehandhaafd is als embleem en kenteken van de Geneeskundige Diensten der legers (art. 38) en dat dit, onder toezicht van de bevoegde militaire autoriteit gevoerd wordt op de vlaggen, de armbanden en op al het door de Geneeskundige Diensten gebruikte materieel. Ten aanzien van het personeel is bindend voorgeschreven, dat dit een door de bevoegde militaire autoriteiten verstrekte en gestempelde band, voorzien van het kenteken, om de linkerarm moet dragen (art. 40). In dit artikel wordt zelfs uitdrukkelijk bepaald, dat deze band het personeel niet mag worden ontnomen, noch dat men dit personeel het recht mag ontzeggen deze band te dragen. Hier wordt dus nog eens extra de nadruk gelegd op het feit, dat het dragen van de band verplicht is gesteld.

Omtrent de kleur van de band wordt in het Verdrag van 1949 niets bepaald. Men heeft zeer waarschijnlijk tijdens het concipiëren van het

Verdrag steeds de witte band voor ogen gehad. Volgens de letter van de conventie is het echter niet verboden, dat de band van een gedekte kleur zou zijn, mits het embleem (rood kruis *op wit veld*) er op is aangebracht. Dit is in tegenstelling met de armband, voorgeschreven voor de (in de Nederlandse organisatie niet voorkomende) hulpziekenverplegers en hulpziekendragers, speciaal opgeleide militairen, niet behorende tot de Geneeskundige Dienst, die incidenteel gebruikt worden voor vervoer en verpleging van gewonden en zieken. Deze dragen namelijk — echter uitsluitend tijdens hun humanitaire werkzaamheden — volgens het verdrag een *witte* armband, met het kenteken in verkleinde afmetingen.

De eis, dat het Rode Kruis-embleem gevoerd wordt door de eenheden van de Geneeskundige Dienst en voor moet komen op de armbanden en op het materieel van deze Dienst heeft een dubbele bedoeling.

Eenzijds — en dit is het meest voor de hand liggend — wenst men de inrichtingen, het personeel en het materieel op afstand voor de vijand herkenbaar te maken ten einde te voorkomen, dat aanvallen op beschermde eenheden en de zich daarin bevindende gewonden en zieken plaats vinden.

Daarnaast echter — en dit mogen wij niet uit het oog verliezen — is het Rode Kruis-teken voor de vijand een garantie, dat eenheden, die dit voeren, niet gebruikt worden voor andere dan de humanitaire doeleinden en dat het personeel, dat de armband draagt, niet van zijn wapens gebruik zal maken, tenzij — zoals in artikel 21 aangegeven — tot verdediging van zichzelf of van de gewonden en zieken. Het teken dwingt dus rechten, bescherming af, maar legt tegelijk verantwoording op — de verantwoording voor strikt noncombattante houding. Het is juist om deze laatste reden, dat de beschermende armband nimmer mag worden afgelegd, dat het Rode Kruis-teken door de eenheden permanent moet worden gevoerd en steeds op al het materieel aanwezig moet zijn.

In verband met de eerstgenoemde doelstelling wordt een duidelijke zichtbaarheid van het beschermende teken vereist; de tweede doelstelling vraagt slechts, dat het personeel, de eenheden en het materieel bij onderzoek kenbaar zijn als tot de Geneeskundige Dienst behorend.

Omtrent de zichtbaarheid van het teken geeft het Verdrag duidelijke voorschriften. Zo wordt b.v. voor hospitaalvliegtuigen voorgeschreven, dat zij op onder-, boven- en zijvlakken, behalve van de nationale kleuren, duidelijk zichtbaar voorzien moeten zijn van het kenteken. Voor hospitaalschepen (art. 43 van het desbetreffende Verdrag) is imperatief vastgelegd, dat alle uitwendige oppervlakken wit moeten zijn en dat voorts op iedere zijde van de romp en op de horizontale vlakken één of meer donkerrode kruizen, zo groot mogelijk, moeten zijn aangebracht, zodanig, dat zij zo duidelijk mogelijk van de zee af en uit de lucht zichtbaar zijn. Bovendien moet een witte vlag met rood kruis zo hoog mogelijk aan de grote mast worden gevoerd. Voor hospitaalschepen en hospitaalvliegtuigen wordt géén mogelijkheid tot camouflage opengelaten; het Verdrag eist, dat deze zich overal en altijd volkomen duidelijk kenbaar maken.

Ten aanzien van het voeren van het Rode Kruis-teken bij de Strijdkrachten te Land geldt echter een bepaling, welke principieel van de hiervoren besproken bindende voorschriften afwijkt. De laatste alinea

van artikel 42 van het Verdrag luidt namelijk: „Voor zover de militaire vereisten zulks toelaten zullen de partijen bij het conflict de nodige maatregelen nemen om de kentekenen, welke de geneeskundige formaties en inrichtingen aanduiden, duidelijk zichtbaar te maken voor de vijandelijke Strijdkrachten te Land, in de Lucht en ter Zee, ten einde iedere mogelijkheid van een aanval te voorkomen”.

Wij zien hierbij duidelijk een reeds eerder gememoreerd principe tot uiting komen, nl., dat het Verdrag van Genève bedoelt de humanitaire beginselen aan te passen bij de eisen van de oorlogvoering. De samenstellers hebben zich gerealiseerd, dat het géén zin had voorschriften te maken, die in strijd waren met de tactische beginselen, omdat dergelijke voorschriften nimmer tot uitvoering zouden komen. Men heeft slechts willen bereiken, dat dáár waar de mogelijkheid tot bijzondere beveiliging van gewonden en zieken bestond, hiervoor ook methoden en middelen ter beschikking waren.

De in de praktijk te volgen handelwijze geeft thans geen ernstige moeilijkheden meer, mits wij vasthouden aan het onderscheid tussen enerzijds het Rode Kruis-teken als *aanduidend teken* voor personeel en materieel van de Geneeskundige Dienst, en anderzijds hetzelfde teken, van grote afmetingen, gebruikt om eenheden en inrichtingen op grote afstand kenbaar te maken en deze daardoor te beveiligen tegen artilleriebeschietingen en aanvallen uit de lucht.

Al het personeel, genoemd in het Verdrag, dient — zoals imperatief voorgeschreven is — continu de armband te dragen. Nader kan worden gezien of het wenselijk is hiervoor een khaki of veldgroene armband, waarop het Rode Kruis op wit veld is aangebracht, beschikbaar te stellen of de oude geheel witte armband met rood kruis te handhaven.

Al het materieel van de Geneeskundige Dienst — kisten, ziekenauto's, tenten enz. moet gemerkt zijn met het embleem, dat hierop echter kan worden aangebracht in zodanige afmetingen en op een zodanige plaats, dat het op enige afstand niet opvalt.

Alle eenheden dienen echter bovendien te beschikken over Rode-Kruis-vlaggen en grote wittte doeken, voorzien van het Rode Kruis-teken, die, wanneer de omstandigheden het toelaten, op de daken van gebouwen en op tenten kunnen worden aangebracht.

Bij het inzetten van geneeskundige eenheden moet, hetzij van te voren in het algemeen, hetzij in het desbetreffende bevel voor de daarin genoemde geneeskundige eenheden, scherp worden gesteld of al of niet van de beschermende tekens ter duidelijke aanduiding van de localisatie gebruik mag worden gemaakt. De beslissing hieromtrent ligt uiteraard bij de Commandant van de grote eenheid, onder wiens bevel de betrokken geneeskundige eenheid staat.

In de praktijk zal tot en met het divisie-niveau een uit de lucht zichtbare aanduiding van geneeskundige formaties wel altijd onaanvaardbaar zijn. Voor de legerkorps-eenheden (b.v. de doorvoerhospitalen) zal het van de tactische omstandigheden afhangen of men de beveiliging door duidelijke markering al of niet kan accepteren. In het achterland zal men wel altijd van de bescherming, die het Rode Kruis-teken op het dak van de inrichting geeft, gebruik kunnen maken.

Eén ding is echter zeker: maakt men géén gebruik van de beveiliging, welke een duidelijk uit de lucht zichtbaar maken van de genees-

kundige aard van de eenheid biedt, dan zal men een zo volledig mogelijke camouflage dienen toe te passen. Een tussenweg is hier niet aanwezig. Men heeft slechts de keus tussen volledige *markering* en volledige *maskering*. Moet de eerste om tactische redenen worden verworpen, dan zal men, mede om de zieken en gewonden onder de gegeven omstandigheden de grootste veiligheid te bieden, alles in het werk moeten stellen om de opstelling van de geneeskundige eenheid zo perfect mogelijk te maskeren.

De commandanten der geneeskundige formaties zullen de regels der camouflage dan ook volledig dienen te beheersen voor het juist opstellen van hun eenheid; de camouflage-discipline zal, hoe moeilijk zij ook bij gewonden door te voeren zal zijn, zo streng mogelijk moeten worden gehandhaafd.

Speciale problemen worden nog gevormd door de ziekenauto's en de tegenwoordig aan het front meer en meer in gebruik komende hefschroefvliegtuigen voor gewondenvervoer. In de nabijheid van het front zullen de grote Rode Kruizen, die men thans op zijwanden en daken van onze ziekenauto's aantreft, niet zichtbaar mogen zijn. Een in het buitenland gekozen oplossing, waarbij men een soort rolgordijn aanbrengt, om de beschermende tekens, indien men dat wenst, te bedekken, schijnt mij minder gelukkig — deze methode kan bij de vijand de indruk wekken, dat de wagen à double usage — en wel voor andere doeleinden dan uitsluitend vervoer van gewonden wordt ingezet. Naar mijn mening dient men dus over twee categorieën leger-ziekenauto's te kunnen beschikken: die, welke aan het front worden gebruikt, geheel in gedekte kleur geschilderd en voorzien van, de speciale bestemming aanduidende, niet op afstand zichtbare, Rode Kruis-tekens, en die welke op plaatsen worden ingezet waar camouflage onnodig — en dan in dit geval ook ongewenst — is; de laatste dan voorzien van de grote kruizen op wanden en dak. De militaire commandanten zullen wederom bevelen dienen te geven omtrent de wegen, waarop van de niet-gecamoufleerde auto's gebruik mag worden gemaakt.

Ten opzichte van het vervoer van gewonden door de lucht in de onmiddellijke nabijheid van het front geeft het huidige Verdrag van Genève nog géén oplossing. Weliswaar is in de mogelijkheid van het gebruik van hospitaalvliegtuigen voorzien — hierbij is echter bepaald, dat een dergelijk (duidelijk als zodanig kenbaar) hospitaalvliegtuig slechts dan bescherming geniet, als het vliegt op hoogte, tijd en volgens route, uitdrukkelijk bij overeenkomst tussen alle betrokken oorlogvoerenden vastgesteld.

Het is a priori duidelijk, dat een dergelijke overeenkomst slechts tot stand kan komen voor vluchten over gebieden, welke zonder enig belang zijn voor de oorlogvoering. Zelfs bij vluchten over zee zal wel zelden overeenkomst te bereiken zijn. De gevonden regeling is slechts een poging om althans een mogelijkheid tot beschermd vervoer met hospitaalvliegtuigen te openen wanneer de omstandigheden zich daartoe lenen. Toestemming voor vluchten in de nabijheid van het front zal in de practijk wel nimmer door één of beide partijen worden gegeven; geen aanvoerder zal ooit kunnen toestaan, dat een helicoptère van de tegenpartij zich rustig boven of bij zijn voorste lijn beweegt, ook al is dit er een van de Geneeskundige Dienst.

Het thans in Korea zo uiterst belangrijk gebleken vervoer van patiënten per hefschroefvliegtuig („in two hours time you have them evacuated, operated and decorated”) zal het derhalve wel steeds zonder de bescherming van het Verdrag van Genève moeten stellen. Het zal daarom uitgevoerd moeten worden onder bescherming van jachtvliegtuigen, met gecamoufleerde helicoptères, gebruik makend van alle vlieg-eigenschappen welke dit speciale toestel bezit, om aan vijandelijk vuur en aan aanvallen van jagers te ontsnappen.

Zouden deze vliegtuigen ooit *uitsluitend* worden gebruikt voor gewondenvervoer en zouden zij dan geïncorporeerd worden in het materieel van de Geneeskundige Dienst, dan zou er aanleiding bestaan ze van het kleine — aanduidende — teken te voorzien. Vêél resultaat is hiervan echter niet te verwachten — bij een daling achter de vijandelijke linies zouden de helicoptères dan als beschermd materieel moeten worden beschouwd. Zolang het toestel in de lucht is zal een vijand steeds door de eisen van de oorlogvoering gedwongen en door het Verdrag van Genève gerechtigd zijn, deze vliegtuigen aan te vallen en neer te schieten, tenzij — hoe onwaarschijnlijk dit ook moge zijn — incidenteel wederzijdse overeenkomst over het gebruik van dit transportmiddel voor gewondenvervoer wordt verkregen.

MILITAIR EN MAATSCHAPPIJ (II)

door H. J. NEUMAN, *Res. Eerste Luitenant van Algemene Dienst.*

In een vorig nummer beschreven wij het ontstaan van de nationale trots als een voornamelijk factor bij het tot stand komen van een massaal gevoel van offerbereidheid in geval van oorlog. Wij merkten daarbij op, dat zulk een wij-bewust zijn zijn ontstaan dankt aan vele enkelingen, maar dat het toch spoedig de neiging vertoont om een onafhankelijk bestaan te gaan leiden, dat gemakkelijk aan elke contrôle ontsnapt. Het vergaat de enkeling, zoals de toverleerling: de geesten, die hij oproep, kan hij niet meer beheersen. En toch behoort het tot de voornaamste taken van de groepsleiding om de latente spanningen in eigen boezem te leiden en te beteugelen. Soms geschiedt dat zeer eenvoudig, door het naar voren schuiven van een kampioen. In 1 Samuel 17 vinden we beschreven, hoe de Filistijnse kampvechter Goliath zich tegenover de slagorden van Israël plaatst en tot hen zegt (vs. 8 en 9): „Waarom zoudt gijlieden uittrekken, om de slagorden te stellen? ben ik niet een Filistijn, en gijlieden knechten van Saul? kiest eenen man onder u, die tot mij afkome. Indien hij tegen mij strijden en mij verslaan kan, zoo zullen wij ulieden tot knechten zijn; maar indien ik hem overwin en hem sla, zoo zult gij ons tot knechten zijn en ons dienen”. Een andere oplossing is uiteraard de sublimatie van deze spanningen tot culturele, sportieve of economische prestaties. Belet men echter deze gevoelens om zich te uiten, dan keren ze in zichzelf en worden tot kwaadaardige instincten. Ofwel ze richten zich tegen minderheden binnen het eigen volk (pogroms), of tegen het eigen volk in zijn geheel. Zo onttrokken de Cubaanse Indianen zich omstreeks 1539 door collectieve zelfmoord aan de Spaanse tyran Hernando Soto.

Oorlog is dus een van de minst gecompliceerde vormen, waarin de groepsvijandigheid zich kan uiten. Maar het is ook mogelijk, dat de oorlog er al is, voordat van enige groepsvijandigheid sprake kan zijn. Vele defensieve oorlogen beginnen op die manier. En in dit geval is het uiteraard de taak van de leiding om uit overwegingen van zelfbehoud die groepsvijandigheid snel aan te wakkeren. Wij stelden echter reeds eerder vast, dat een reeds woedende vijandigheid moeilijk te beteugelen is. Het komt dan in de praktijk ook herhaaldelijk voor, dat de publieke opinie aan het eind van een oorlog fel gekant is tegen iedere vergevingsgezindheid. Een klassiek voorbeeld daarvan is de Pruisisch-Oostenrijkse oorlog van 1866, toen Bismarck aanvankelijk de grootste moeite had om koning en legerleiding tot een — zij het niet defensieve — oorlog te bewegen. De grootste tegenkanting ondervond de ijzeren kanselier echter toen hij — in verband met zijn oogmerken ten aanzien van Frankrijk — met Oostenrijk een zeer milde vrede sloot. Nog tijdens de Frans-Duitse oorlog van 1870—'71 was zijn verhouding tot de generale staf zo slecht, dat hij van het front geen andere berichten kreeg dan de ambtelijke rapporten van Von Moltke. Zijn detailkennis deed hij op bij de correspondent van de Times. . . .

In iedere oorlog ontstaan legenden, die doorgaans de strekking hebben om eigen optreden te rechtvaardigen en dat van de tegenstander te kleineren of te blameren. Een gangbaar verhaal is altijd geweest, dat de vijandelijke kanonniërs zo laf waren, dat ze aan hun stukken moesten worden vastgeklonken. Tijdens de oorlog tegen Perzië (490 v. Chr.) stelden de Grieken het gaarne zo voor, dat de Perzen, hoewel laf, over een tienvoudige meerderheid beschikten. In werkelijkheid waren de Perzische ridders in de minderheid en vochten ze als leeuwen. Het slagveld van Marathon blijkt bij opmeting te klein te zijn om alle strijders te bevatten, die de Griekse historie opsomt. Een andere fabel is die van de slag bij Sempach in 1386: een minderheid van Zwitserse boeren wist onder leiding van Arnold von Winkelried uit Unterwalden een sterk leger van geharnaste ridders onder hertog Leopold III van Oostenrijk te verslaan. De ridders hadden hun lansen als een ijzeren ring rondom zich uitgestrekt, maar Winkelried greep een aantal en drukte ze in zijn borst, waardoor hij „der Freiheit eine Gasse bahnte”. In werkelijkheid echter was Leopold in de minderheid en waren het de Zwitsers, die de carré hadden ontdekt. Wanhopig en roekeloos stortten zich de edelen in de zekere dood der lansen. . . . Ook in moderne tijd hebben dergelijke fabels de ronde gedaan, zoals het befaamde lijkenvetsprookje in de Eerste Wereldoorlog. Na het bovenstaande is de functie van dergelijke verhalen duidelijk. In een volgend nummer hopen we iets nader in te gaan op de historische ontwikkeling, die het leger heeft doorgemaakt in zijn verhouding tot de maatschappij.

The army must become the center of a broad and free flow of ideas based on national foresight, scientific research and a knowledge of foreign ideas and accomplishments.

General Eisenhower.

HOE STAAT HET MET UW KENNIS VAN HET MILITAIRE RECHT?

door Mr H. H. A. DE GRAAFF

Evenals wij in jaargang 1950 van de Militaire Spectator hebben gedaan, willen wij ook thans weer de lezers gelegenheid geven, zich zelf te „testen”.

De antwoorden op onderstaande vragen zijn op blz. 110 afgedrukt. Wij hebben de gelegenheid aangegrepen, hierbij iets uitvoeriger „theorie” te geven.

Ik hoop dat nu ook eens degenen mee zullen doen, die voor het militair recht totaal geen belangstelling hebben. Want struisvogelpolitiek helpt nu eenmaal niet, Heren, en de praktijk van het militaire leven zal vroeg of laat van U eisen dat Gij dit recht hanteert. En als Gij dan *onrecht* doet, is Uw *onkunde* daarvoor geen verontschuldiging!

a. Een eerste-luitenant heeft in zijn hoedanigheid van waarnemend-compagniescommandant aan een soldaat een krijgstuchtelijke straf opgelegd. Twee dagen nadat deze straf aan de gestrafte is aangezegd komt de kapitein, compagniescommandant, van verlof terug. De gestrafte beklaat zich nu bij die kapitein over de hem door de luitenant opgelegde straf. Mag de kapitein dit beklag in behandeling nemen?	ja/neen
b. Een burger meldt zich aan als vrijwilliger bij de Nationale Reserve. Na keuring enz. wordt hij tot het aangaan van een verbintenis toegelaten. Nadat hij de verbandakte ondertekend heeft zegt hij, dat hij graag zo spoedig mogelijk wil beginnen. waarop men hem kleding en uitrusting verstrekt en hem opdraagt, in uniform gekleed bij de eerstvolgende oefening aanwezig te zijn. Is dit juist?	ja/neen
c. Welke van onderstaande krijgstuchtelijke straffen, opgelegd aan een minder militair, is de zwaarste:
1. acht dagen streng arrest;
2. veertien dagen verzwaaard arrest;
3. eenentwintig dagen licht arrest;
4. zes dagen streng arrest met vermindering van kost (om de andere dag) en met inhouding van de gehele soldij gedurende de gehele straftijd?	1/2/3/4
d. Kan een soldaat der 1e klasse worden gestraft met:
1. plaatsing in een tuchtklasse;
2. plaatsing in een strafklasse?	1 ja/neen
2 ja/neen
e. Een soldaat wordt een half uur na de reveille nog te bed liggend aangetroffen en deswege door de sergeant van de week gerapporteerd. Later op dezelfde dag ontvangt de CC bovendien een proces-verbaal tegen dezelfde soldaat betreffende een door deze gepleegde diefstal van zo ernstige aard dat wel met zekerheid is aan te nemen, dat dit een krijgsraadzaak zal worden. Doet de CC nu het rapport niettemin zelf af?	ja/neen

LEGERBEVOORRADING CUM ANNEXIS

door W. F. GROESZ, Kapitein der Genie.

Inleiding.

De Legerbevoorrading heeft vele aanknopingspunten met de handel en het bedrijfsleven, doch ook *kenmerkende verschillen*. Het doel van dit artikel is, deze verschillen te doen uitkomen en een indruk te geven van wat er al zo aan legerbevoorrading vast zit. Legerbevoorrading dan is in vele gevallen het brengen en gebruiken van uitzonderlijk, in hoge mate technisch en moeilijk te verkrijgen materieel, onder uitzonderlijke omstandigheden op uitzonderlijke plaatsen en het desondanks zoveel mogelijk onder contrôle houden. Voor handel en bedrijf is niet primair, waar de goederen uiteindelijk terecht komen mits er slechts „winst” gemaakt wordt. Bij het leger wil men juist weten waar het materieel zit en blijft, terwijl „winst” maken niet aan de orde is. Handel en bedrijf werken als regel met personeel dat gedurende lange tijd hetzelfde werk doet en minder aan mutaties onderhevig is, terwijl het leger moet werken met voor het bevoorradingswerk niet of vluchtig opgeleid en dikwijls wisselend personeel. Spreken deze factoren in vreedstijd reeds een woordje mee, onder oorlogsomstandigheden wegen ze dubbel, terwijl juist dan veel van een goede legerbevoorrading afhangt en rivalen op wederzijdse ontwrichting uit zijn. Nu hebben Amerikanen en Britten hetzelfde moeten doen onder veel moeilijker omstandigheden en wat meer zegt, ze zijn er in geslaagd. Gaan we dus bij hen in de leer, dan zijn we aan het goede adres. „Copiëren” met hetzelfde succes kan echter alleen, indien over dezelfde personele, financiële en materiële hulpbronnen wordt beschikt. Dit nu is voor een betrekkelijk klein land, dat althans in vreedstijd zelfstandig blijft, uitgesloten. In het kort dwingen dus deze factoren en i.h.b. de beperkte personele, financiële en materiële hulpbronnen, een betrekkelijk klein land tot samenwerking met grotere landen, uitbuiting van de mogelijkheden en perfectionering van organisatievormen. De meest geëigende weg tot uitbuiting van mogelijkheden is, aanpassing aan grotere landen en waar mogelijk reeds in vreedstijd voor het leger gebruik maken van op oorlogsomstandigheden voorbereide overheids-, handels- en bedrijfsorganen. Een mooi voorbeeld van toepassing vindt men in de samensmelting reeds in vreedstijd van het Amerikaanse Engineers Corps met het overheidsapparaat dat alle federale bouw-technische werkzaamheden beheert en uitvoert. Hieraan wordt dan ook de efficiency en het succes van dit Corps in Uncle Sam's Army in de afgelopen oorlog voor een groot deel toegeschreven. Een ander goed voorbeeld uit eigen kring was de spontane samenwerking tussen leger, overheidsorganen, handel en bedrijfsleven in Indonesië van Mei 1940 tot begin 1942 o.m. op het gebied van researchwerk, aanschaffingen in het buitenland, voorbereiding van vernielingen, oprichting van oorlogsindustrieën en z.g. shadow-plants, als b.v. isolatoren-, droge batterijen- en zandzakken-industrieën, een rijdende springstoffenfabriek enz. Dit is echter in vreedstijd door verschil in doelstelling zeer moeilijk, vraagt

een diepgeworteld nationaal saamhorigheidsgevoel en zware offers en is dan ook slechts in tijden van directe oorlogsdreiging, op groter schaal te verwezenlijken. Naast dergelijke maatregelen, loont perfectionering en rationalisering van leger-bevoorradsingsorganen zeker de moeite als men bedenkt, dat daarvoor in het Amerikaanse leger $\pm 40\%$, in het Britse $\pm 30\%$ en in het Indonesische $\pm 25\%$ van de totale legersterkte, moest worden ingezet. Ook de voor legerbevoorrading benodigde bedragen „spreken” als men nagaat dat de verhoudingen tussen personele- en materiële uitgaven in een leger variëren van 1 : 4 tot 2 : 3 met welke gegevens men dus, aan de hand van de meestal bekende totale oorlogsbegrotingen, de uitgaven aan legerbevoorrading kan benaderen. De kernproblemen van „legerbevoorrading” kunnen als volgt worden samengevat: berekening en begroting legernoden en behoeften, aanschaffing c.q. aanmaak, opslag en distributie, onderhoud en reparatie, aan- en afvoer van legermaterieel, de bedrijfs-reglementering en de administratie annex contrôle. Hiervoor dus nodig leiders en personeel met kennis van legerorganisatievormen, legertaak en het voor de uitvoering daarvan nodige materieel, militaire warenkennis, kennis van handelstechniek en handelsrecht, bedrijfsorganisatie, bedrijfsadministratie en bedrijfs-economie en kennis van het transportwezen. Bij opleiding van een beroepskern en het aantrekken en indelen van militiepersoneel, zal met deze factoren dus rekening dienen te worden gehouden, waarbij voor leidende betrekkingen uiteraard de bekende eigenschappen als organisatietalent, tact, vindingrijkheid en doorzettingsvermogen doorslaggevend zullen moeten zijn. Een tijdschrift-artikel leent zich uiteraard niet tot volledige behandeling van het ingewikkelde leger-bevoorradingsvraagstuk. Toch is het wellicht de moeite waard althans de hiervoor genoemde „kernproblemen” aan een nadere beschouwing te onderwerpen. Hierover dus iets meer. Hoewel de practijk noodgedwongen wel eens anders uitvalt, zal normaal eerst de gedachte legertaak en daarop afgestemde sterkte, samenstelling en uitrusting dienen te worden vastgesteld. Dit behoort in het algemeen tot het werkterrein van de Generale Staf. Eerst daarna kan het bevoorradingssorgaan aan een „behoeftenraming” beginnen.

Behoeftenraming.

Het benodigde kan nu worden berekend aan de hand van de vastgestelde legersterkte, legeruitrusting en diverse andere gegevens. Bij berekening van het benodigde wordt om begrotings- en beheerstechnische redenen, als regel verschil gemaakt tussen de z.g. *gebruiks- en de verbruiksgoederen*. Onder *gebruiksgoederen* verstaat men gewoonlijk de goederen die in gebruik worden gegeven voor langere duur als b.v. wapening, voertuigen, gereedschappen, werktuigen, machines, verbindingstoestellen e.d., terwijl men onder *verbruiksgoederen* rekent de goederen die „op” gebruikt worden als voeding, geneesmiddelen, springmiddelen, benzine, bedrijfsstoffen e.d. De eerste behoeften aan *gebruiksgoederen* kunnen berekend worden aan de hand van de legersterkte en de vastgestelde uitrusting. Berekening van reserves van het benodigde voor instandhouding van de uitrusting aan *gebruiksgoederen*, kan berekend worden aan de hand van statistische gegevens omtrent verliezen, slijtage, levensduur enz. De eerste en verdere behoeften plus

reserves voor een bepaald tijdvak aan verbruiksgoederen, worden als regel berekend aan de hand van de sterkte, menu's en voedingstabellen, statistische en boekhoudkundige gegevens omtrent gemiddeld verbruik inclusief verliezen e.d., gedurende een bepaalde periode. Voor berekening van sommige, uitsluitend voor een bepaald doel of slechts onder bepaalde omstandigheden nodige goederen als brugmaterieel, bouwbenodigdheden e.d., dienen uiteraard andere maatstaven te worden aangelegd, doch het zou te ver voeren daarop dieper in te gaan. In de berekening van de benodigde reserves zal, de houdbaarheid van het benodigde, het al of niet verzekerd zijn van de aanvoer, het onder bepaalde omstandigheden voor een bepaald doel benodigde en de tijd welke verloopt tussen aanvraag en aflevering, verdisconteerd moeten zijn. Hoewel slechts oppervlakkig behandeld, ziet men hieruit wel, dat het opstellen van een behoeftenraming geen eenvoudige zaak is en *waarvoor statistische gegevens van grote waarde zijn*. Aan de hand van de behoeftenraming kan nu een „begroting” van kosten worden opgemaakt.

Begroting.

Jaarlijks wordt voor elke dienst een bepaald bedrag van 's Lands inkomsten gereserveerd ter bestrijding der uitgaven. Deze bedragen worden vastgesteld aan de hand van de door verschillende diensten ingediende kostenbegrotingen, waarbij de Regering uiteraard beslist of om bepaalde redenen minder moet worden beschikbaargesteld dan gevraagd. Het afwegen van de verschillende belangen en het verdelen naar behoefte van 's Lands inkomsten aan de hand van de ingediende begrotingen, de beslissingen of al dan niet geleend moet worden indien 's Lands inkomsten ontoereikend zijn dan wel, of de geraamde behoeften aangepast dienen te worden aan de beschikbare middelen, behoort zeker niet tot het eenvoudigste deel van de overheidstaak. Jaarlijks terugkerende uitgaven welke kunnen worden bestreden uit de normale inkomsten, worden als regel gerekend tot „de gewone dienst”; uitgaven waarvoor geleend moet worden, tot „de buitengewone dienst”. De uitgaven worden in de begroting gewoonlijk gesplitst in „personele” en „materiële” uitgaven i.g. weer in: „g e b r u i k s - e n v e r b r u i k s g o e d e r e n”. De „g e b r u i k s g o e d e r e n” rekent men veelal onder de „kapitaalsuitgaven”. Behoudens de algemene vaste personeelskosten, welke op hoger niveau worden begroot, stelt elke dienst jaarlijks een gespecificeerde en gemotiveerde raming van benodigde bedragen samen, v.w.b. het legermaterieel, gebaseerd op de eerder genoemde behoeftenramingen en vermoedelijke aanschaffingsprijzen. Is de begroting goedgekeurd dan kan met „aanschaffen” worden begonnen.

Aanschaffingen c.q. aanmaak.

Als regel wordt het legermaterieel elders aangekocht c.q. in eigen bedrijven aangemaakt. De aanmaak van legermaterieel blijft meestal beperkt tot artikelen, welke niet of moeilijk elders kunnen worden betrokken of waarvan aanschaffing of aanvoer van elders, niet verzekerd is. De aanschaffingen ten behoeve van een leger kunnen naar aard verdeeld worden in „normale handelsgoederen” en de specifiek „militair technische goederen”. Eventueel zou de aanschaffing van normale handelsgoederen aan een algemene inkooporganisatie kunnen worden opgedra-

gen; de aanschaffing van specifiek militair technisch materieel echter bezwaarlijk. „Kopen” is een vak op zichzelf en vereist naast uitgebreide warenkennis, koopmansgeest, kennis van handelsgebruiken, het transport- en verzekeringswezen, betalingsverkeer, het Wetboek van Koophandel en gedeelten uit het Burgerlijk Wetboek. Het „kopen” zonder meer is niet eenvoudig en ondeskundigheid kan daarbij veel kwaad doen en tot grote schaden leiden. Een belangrijk onderdeel van het aanschaffen verdient vermelding en wel het keuren op kwaliteit. Vele artikelen zijn dermate ingewikkeld van structuur, dat keuring alleen in laboratoria mogelijk is. Soms geschiedt fabricage onder toezicht met keuring in de stadia van afwerking. In andere gevallen is keuring dikwijls onmogelijk en zal genoegen moeten worden genomen met een garantie-verklaring van de leverancier of gaat men alleen op de „naam” van het fabrikaat af. Aanschaffing heeft plaats op aanvraag van de betrokken dienst of in bijzondere en „geregelde” gevallen, door gebruikers.

Opslag en distributie.

Opslag van legermaterieel zal dienen te geschieden in geëigende gebouwen, kasten, stellingen, brandvrije ruimten, droogkamers, vergifkisten enz., natte en droge waren, niet brandbare en zelfontbrandbare of bijzondere veiligheidsmaatregelen vereisende artikelen gescheiden en bij voorkeur in daarop ingerichte opslagmogelijkheden. Ligging van deze opslagruimten bij voorkeur aan goede afvoer-, water-, spoor- en tramwegen al of niet ondergronds, zo goed mogelijk gecamoufleerd en verwijderd van andere aantrekkelijke bombardements-objecten. De opslagplaatsen zo mogelijk voorzien van zij- en verhoogde laadsporen, loop- en andere kranen, los- en laadmiddelen en zo goed mogelijk beveiligd tegen brand, diefstal en explosiegevaar. Aangezien opslagplaatsen de grootste gebruikers zijn van transportmiddelen, verdient het aanbeveling, voertuigen-parken in de onmiddellijke nabijheid te hebben. Onbekwame goederen komen als regel bij de opslagplaatsen terecht, zodat ook de reparatie-werkplaatsen niet te ver uit de buurt moeten liggen. De praktijk leert, dat opslagplaatsen, voertuigenpark en werkplaatsen op één terrein, een ideale combinatie is. Oplegging van materieel bij de opslagplaatsen, dient overzichtelijk en soortsgewijze te geschieden op zodanige manier, dat opleggen, verwijderen en onderhoud van het materieel zo vlot mogelijk kan verzorgd worden, de oudste artikelen het eerst verstrekt kunnen worden en aan- en afvoeren, onderhoud en contrôle zo weinig mogelijk arbeid, tijd en kosten vorderen. Naast deze algemene eisen zullen voor vele artikelen speciale opleggings- en onderhoudsmethoden nodig zijn, teneinde bederf te weren en de goederen in zo goed mogelijke staat te houden. Sommige artikelen behoeven bijzondere veiligheidsmaatregelen bij verplaatsing, brand- of explosiegevaar; andere speciale verpakkings- of transportmiddelen. Door doelmatige afsplitsing in afdelingen voor diverse soorten materieel, centrale afdelingen voor administratie, expeditie, retourgoederen e.d. en oordeelkundige werkverdeling, dient een vlot verloop van ontvangsten, keuringen, verwisselingen, verstrekkingen, afkeuringen en expeditie, verzekerd te zijn.

Onderhoud en reparatie.

Onderscheid dient te worden gemaakt tussen het onderhoud door gebruiker of het onderdeel en dat bij de opslagplaatsen en de werk-

plaatsen. Voor dit onderhoud, zullen onderhouds- en hulpmiddelen alsmede verwisselstukken en reservedelen, zowel aan gebruikers als aan de opslagplaatsen en de werkplaatsen dienen te worden verstrekt. Aan gebruikers en de onderdelen te verstrekken hulpmiddelen en reservedelen, zullen op „mobiliteit” en „aanwezige vakkennis” dienen te zijn afgesteld.

Aan- en afvoer.

Het transport van aanvoeren voor de opslagplaatsen, zal in vredes-tijd meestal het beste en goedkoopste kunnen worden bewerkstelligd door en voor rekening en risico van de fabrikanten of leveranciers. Uitzonderingen denkbaar, in gevallen dat het land speciale faciliteiten geniet bij vervoerslichamen c.q. bij overvloed aan eigen transportmid-delen. Ook het transportwezen is een vak op zichzelf waarvoor kennis van de verschillende vervoersvoorwaarden, douane-formaliteiten en docu-menten, het verzekeringswezen en de onder „Aanschaffingen” genoemde wettelijke bepalingen noodzakelijk om schaden tengevolge van het niet gebruikmaken van de goedkoopste wijze van vervoer, diefstal, bederf en andere verliezen te voorkomen c.q. op betrokkenen te verhalen. Onder oorlogsomstandigheden zal het dikwijls nodig blijken het regelen van de prioriteit van elk vervoer alsmede het opvoeren van leveringen naar de opslagplaatsen, door het leger te laten verzorgen. Het particuliere transportwezen zal dan meer of minder onder Legertoezicht moeten komen dan wel gemilitariseerd moeten worden, vooral indien de Leger-taak belangrijke verplaatsingen van troepen en/of materieel nodig maakt. Voorts zal een bijzondere organisatie nodig zijn voor het ver-zorgen van de z.g. dropping naar geïsoleerde plaatsen.

Bedrijfsreglementering en administratie.

Zoals elke grote organisatie, heeft ook het Legerbevoorradingssappa-raat een bedrijfsreglementering nodig, waarbij de wijze van aanschaf-fing, ontvangst, opslag, aanvraag en verstrekking, onderhoud en repa-ratie, afkeuring, behandeling van verliezen, aan- en afvoer, beheer en gebruik, administratie materieel annex gelden enz. geregeld is. Deze bedrijfsreglementering coördineert de werkzaamheden van de verschil-lende diensten, geeft aan wat elke — bij het materieel betrokken — instantie doen en laten moet en mag en op welke wijze dit dient te geschieden, en moet dus een „wegwijzer” zijn op materieel gebied voor het gehele leger. Een „goede” bedrijfsreglementering haalt het grootst mogelijke nuttig effect uit de organisatie tegen zo weinig mogelijk tijd-verlies, arbeid, administratie en kosten en houdt dus nauw verband met de organisatievormen. De in de bedrijfsreglementering aangegeven wijze van administratie beoogt het leveren van bewijs voor en het regi-streren van elke goederen-mutatie, hetgeen nodig is voor contrôle doel-einden, en het vastleggen van de voor de behoeftenraming, begroting en aanschaffing e.d. benodigde gegevens, enz. De registratie van de muta-ties op de v e r bruiksgoederen blijft als regel beperkt tot de „opslag-plaatsen”, omdat dit soort goederen „op” gebruikt wordt en naar bepaal-de beperkende normen als sterkte, bekend periodiek verbruik of tegen verrekening, verstrekt kan worden. De registratie van de goederenmuta-ties op de g e bruiksgoederen zal zich bovendien moeten uitstrekken tot

„gebruikers”, en zulks voor het vastleggen van de gegevens omtrent de dislocatie, beschikbare aantallen, verbruik gedurende een bepaalde periode, soorten van fabrikaten en jaren van aanmaak (met het oog op de aanvulling van onderdelen), vaststelling van de aansprakelijkheid bij verliezen enz. Zoals in de inleiding reeds opgemerkt, is vooral in een militieleger, veel personeel „tijdelijk” en doet gedurende korte tijd geheel ander werk dan in het normale leven. De Bedrijfsreglementering moet daarop berekend, derhalve eenvoudig, uniform en efficiënt zijn, wil het zijn doel niet voorbij schieten.

Slotopmerking.

In dit artikel is getracht de kernproblemen van het Legerbevoorradingswerk te „benaderen”. Veel meer dan een simpele beschouwing is het niet geworden en op volledigheid kan het zeker geen aanspraak maken. Hierin is echter veel verwerkt wat in de practijk noodzakelijk en nuttig is gebleken en wellicht vinden vakgenoten in het vorenstaande aanleiding tot verdere bestudering.

Noot van de Redactie. Bij de berekening van de hiervoren aangegeven verhouding tussen personele en materiële uitgaven (zie de Inleiding) zijn practisch alleen de vaste salarissen als personele en vrijwel alle overige kosten als materiële uitgaven aangemerkt.

OPROEP VOOR OFFICIEREN, DIE IN DUITSE KRIJGSGEVANGENSCHAP GEWEEST ZIJN

De heer Werner Sørensen te Kopenhagen heeft indertijd ten koste van grote financiële offers en veel moeite met Duitse autoriteiten vele zendingen levensmiddelen gezonden aan de Nederlandse krijgsgevangenen in de kampen te Stanislau, Neubrandenburg en Tittmoning. Deze weldoener, door onze regering onderscheiden met het Officierskruis der Orde van Oranje-Nassau, is op 3 December jl. 60 jaar geworden.

Een commissie, bestaande uit de heren M. J. C. Klaassen, gep. Kap. t.z. van administratie, H. G. Horn, gep. Luit.-Kolonel der mil. administratie en D. Matak Fontein, vice-consul van Denemarken te Harlingen, wil hem de dankbaarheid der Nederlandse officieren bewijzen door aanbieding van een huldeblijk en doet een beroep op allen, die in deze kampen krijgsgevangen zijn geweest om daaraan ten minste één gulden bij te dragen. Verzocht wordt bijdragen, onder vermelding „Huldeblijk Werner Sørensen”, per postwissel of op postrekening nr 76306 te zenden aan gep. Kapitein ter zee van administratie M. J. C. Klaassen, Araweg 14 te Wassenaar, of aan gep. Luit.-Kolonel H. C. Horn, Vivienstraat 13, Den Haag, postrekening nr 218219.

TEKENINGEN EN SCHETSEN.

Wij verzoeken inzenders van artikelen tekeningen en schetsen niet tussen de tekst te tekenen, daar reproductie dan zeer bezwaarlijk of dikwijls niet mogelijk is. Men voege tekeningen en schetsen afzonderlijk bij in O.I. inkt op tekenpapier of calqueerpapier. Men houde er rekening mee, dat tekeningen en schetsen als regel bij reproductie worden verkleind tot ten hoogste kolon. breedte. Letters en cijfers moeten dus zo groot getekend worden, dat ze bij verkleining duidelijk leesbaar blijven. Daartoe moeten ze na verkleining nog ten minste 1 mm hoog zijn.

HET F.V. 1800

door J. M. ANIBA.

Naast het door mij op blz. 174 in De Militaire Spectator van Maart 1951 beschreven voertuig, is ook reeds in productie het Fighting Vehicle 1800, of te wel de Britse jeep, algemeen bij de Britse strijdkrachten bekend onder de naam „CUTIE”. De naam ontstond uit de eerste letter van de beide woorden Quarter Ton (5 cwt = q.t.)

Voordat de invoer onder „The Lease-Lend” van U.S.A. jeeps ophield, was het Verenigd Koninkrijk reeds klaar met een eigen product, speciaal ontworpen voor de oorlogsgebieden in Zuid-Oost-Azië. Deze jungle-jeep van de Standard Motor Coy was verschillend van ons bekende typen. De voorbank was niet meer dan een stel motorrijwielzadels en de achterbank slechts een paar duo zittingen, terwijl de motorkap voor gewichtsbesparing van canvas was vervaardigd. Dit voertuig kon geplaatst worden in een bijbehorende trailer, welke aanhangwagen als boot kan worden aangewend bij rivierovergangen. Massaproductie kwam te vervallen door de Japanse capitulatie.

Als vredesjeep verscheen daarna in het V.K. de welbekende Landrover, waarmede o.a. Z.M. Koning George in Hyde Park enige tijd geleden een parade afnam.

Thans zijn de Nuffieldfabrieken bezig met de productie van het F.V. 1800, welk voertuig sterk afwijkt van de Landrover. Dit is een 5 cwt van het type 4 × 4. De benzinemotor (80 rem p.k.) is een 4 cylinder Rolls Bentley (type B 40), waarvan de onderdelen verwisselbaar zijn met die van de 6 cyl. Rolls Royce als beschreven op blz. 174 (1951).

Door de vergaande normalisering in het Britse leger zou het zelfs mogelijk zijn om het instrumentenbord van het F.V. 1800 te vervangen door dat van uit een Centurion tank, en omgekeerd.

De max. snelheid is 100 km per uur. De vering is onafhankelijk op alle wielen. Met de vierwielaandrijving kan de Cutie een (bijbehorende) 16 cwt trailer opvoeren tegen een 1 op 2 helling. De besturing moet nog gemakkelijker zijn dan die van de USA jeep, daar de 5 versnellingenbak synchromesh is uitgevoerd. De hulpversnellingsbak is voorzien van 2 schakelhandles, waarvan één voor de twee- en vierwielaandrijving alsmede voor de lier. De spatborden, motorkap en het motorfront zijn niet hoekig noch vierkant, doch sierlijk gerond als de overeenkomstige delen bij een moderne lichte Engelse personenauto.

Alle elektrische leidingen zijn waterproof, hetgeen het voertuig een waadvermogen geeft van 75 cm, wat opgevoerd kan worden tot 150 cm, met behulp van de aanwezige verlengstukken voor in- en uitlaatleidingen. De accudoppen zijn voorzien van een ventiel. Genoemde leidingen zijn tevens afgeschermd (genulpunt), zodat zij geen storingen veroorzaken bij gebruik van 19 c.q. 22 set, terwijl de 12 volts accu tevens als voedingsbron voor de radioset benut kan worden.

Het voertuig kan overal ter wereld gebruikt worden. Een speciaal apparaatje voorkomt o.a. in de poolstreken het bevriezen van de accu. Een laatste bijzonderheid is nog het afneembare stuurrad, waardoor bij neergeklapte voorruit het voertuig in een glider van het type Horsa II vervoerd kan worden.

HOE STAAT HET MET UW KENNIS VAN HET MILITAIRE RECHT?

(Beantwoording van de vragen, gesteld op blz. 102)

- a. neen Weliswaar is de beklagtermijn aangebroken (deze vangt immers krachtens art. 62 WK aan op de 2de dag na die, waarop de straf ter kennis van van de gestrafte is gebracht) doch de kapitein is **niet** de „tot straffen toevoegde meerdere onder wiens rechtstreeks bevel de strafoplegger gesteld is”, gelijk art. 61 WK eist. De rangsverhouding doet hier namelijk niet terzake. De luitenant ontleende zijn strafbevoegdheid niet aan zijn rang, doch aan de (tijdelijk) door hem beklede **functie** van CC. Het beklag dient dus te worden gedaan bij, en te worden behandeld door de rechtstreekse chef van de CC, zijnde de bataljonscommandant. De CC zendt het beklag dus door, met inachtneming van de desbetreffende bepalingen van het VRIDKL deel A (art. 129). Doch de **luitenant** moet voldoen aan het gestelde in pt 3 van dat artikel!
- b. neen Volgens art. 5, lid 5 van het Kon. Besluit van 5 Oct. 1948 Stbl. I nr 438 (houdende bepalingen betreffende de Nationale Reserve) toch vloeien zowel voor het Rijk als voor de vrijwilliger eerst verplichtingen uit de verbintenis voort, nadat deze door de daartoe aangewezen autoriteit is bekrachtigd. Dit brengt dus mede, dat de verbondene vóór de bekrachtiging nog geen echte vrijwilliger is en dus geen militair in de zin van het militaire straf- en tuchtrecht (zie art. 60, 2e, WvMS j^o art. 72 WK). Nog afgezien van andere ongewenste gevolgen zal men alleen reeds hierom de betrokkene geen dienst mogen laten doen. Men kan hem immers geen dienstbevelen geven en hij kan straffeloos ongehoorzaam zijn! Men wachte dus tot de verbandakte bekrachtigd is.
- c. 1 Al is de individuele waardering mogelijk anders, volgens de wet (art. 29 WK) wordt de betrekkelijke zwaarte der krijgstuchtelijke hoofdstraffen uitsluitend bepaald door de volgorde, waarin zij voorkomen in het desbetreffende wetsartikel (hier art. 5 WK). Eén dag streng arrest telt dus zwaarder dan 14 dagen verzwaard arrest. Het tweede lid van art. 29 zegt, dat alleen de hoofdstraffen in vergelijking worden gebracht. De bijkomende straffen van „4.” spelen dus geen rol. Kennis van de betrekkelijke zwaarte der krijgstuchtelijke straffen is o.m. nodig in verband met art. 52 WK (afbreking van de uitvoering ener arreststraf teneinde de gestrafte een hem middelerwijl opgelegde **zwaardere** straf te doen ondergaan).
- d.1 neen Het 3de lid van art. 18 WK bepaalt uitdrukkelijk, dat de straf van plaatsing in een tuchtklasse alleen wordt opgelegd aan mindere militairen, op wie geen verlaging kan worden toegepast, dus alleen aan een soldaat in de laagste klasse.
- 2 ja Het 2de lid van art. 26 WvMS bepaalt, dat, wanneer deze straf wordt uitgesproken tegen een tot de hogere klasse behorende soldaat, zij **van rechtswege** gepaard gaat met verlaging tot de laagste klasse. Beide bepalingen hebben dus dezelfde strekking: in géén geval iemand met een streep op zijn mouw in een inrichting, waar hij is onderworpen aan een strengere tucht. Wellicht ten overvloede zij opgemerkt, dat plaatsing in een tuchtklasse een krijgstuchtelijke hoofdstraf is, tot het opleggen waarvan de meerderen, genoemd in art. 39 WK, bevoegd zijn. Plaatsing in een strafklasse daarentegen is een strafrechtelijke bijkomende straf en wordt uitgesproken door de militaire rechter.
- e. ja De bewuste soldaat wordt weliswaar verdacht twee feiten te hebben begaan, die als op zich zelf staande handelingen moeten worden beschouwd en waarvan het één, een misdrijf opleverende, tot de kennisneming van de militaire rechter behoort, terwijl het andere een krijgstuchtelijk vergrijp oplevert, doch er bestaat tussen die beide feiten **geen samenhang of verband**. Bestond zodanige samenhang of verband wel, dan zou volgens art. 60 WK de militaire rechter van beide feiten gelijktijdig kennis nemen en bij de bepaling van de straf het krijgstuchtelijk vergrijp in aanmerking nemen. Nu echter samenhang of verband ontbreekt, worden beide feiten **los** van elkaar behandeld, zodat de CC het krijgstuchtelijk vergrijp afdoet en de militaire rechter de diefstal berecht.

PROPAGANDA AAN HET FRONT

door W. J. VAN WESTERHOVEN, *Kapitein der Artillerie*

De oorlogen van heden zijn „totale oorlogen”; de naam is goed gekozen, oorlog op alle fronten met alle mogelijke wapenen. Er is zowel een thuisfront als een slagveld en beide fronten worden beheerst door militaire, economische en psychologische oorlogvoering.

Een onderdeel van de psychologische oorlogvoering, thans een belangrijk wapen, is de propaganda onder de vijandelijke troepen aan het front en de doelmatige afweer tegen gelijkgerichte vijandelijke propaganda.

Deze propaganda is gericht op het vernietigen van het moreel van de vijand en op het verheffen van het moreel van eigen troepen. Hoewel de geschiedenis van de psychologische oorlogvoering en daarmee van de propaganda terug gaat tot de grijze oudheid en Napoleon een meester hierin was, kwam deze vorm van oorlogvoering toch eerst in de 20e eeuw tot volle ontwikkeling. Deze ontwikkeling moge blijken uit het feit, dat Amerika in het tijdvak 1917—1918 totaal 115 officieren en 254 minderen voor dit doel opleidde, terwijl dit land in 1943 hiervoor 1300 man en in Januari 1944 4500 mannen en vrouwen inzette. Aan de andere zijde stond in de laatste oorlog de psychologische groep van de Duitse Generale Staf, rechtstreeks onder het Ministerie van Propaganda met een persoonlijke verantwoording aan de Gestapo.

Propaganda begint reeds lang voor het tot een openlijke strijd komt en gaat nog door, c.q. begint opnieuw, zodra het wapengekletter maar even zwijgt. Het is een niet kostbare vorm van oorlogvoering, zonder fysiek geweld.

Om deze propaganda te kunnen analyseren en een methode van werkwijze hiervoor op te stellen, moet men nagaan, welke eisen de problematiek van de propaganda stelt aan de uitvoering hiervan.

Eisen.

1. Een van de belangrijkste principes is: *Spreek de waarheid*. Niets is zo aanvechtbaar en wordt zo spoedig door de gebeurtenissen achterhaald, dan tendentieuze onwaarheden. Wel is ons allen bekend het principe van de dictator: „Als de leugen maar dikwijls genoeg wordt herhaald krijgt ze wel geloof”, maar tegenover mensen, die het verkondigde kunnen controleren, is dit een zeer zwak standpunt. Men kan een frontsoldaat weinig wijs maken, hij weet hoe penibel hij er voor zit, hij weet of er tekorten zijn, hij voelt wanneer het mis zal gaan. Als de vijand hem vertelt, wat er in zijn onderdeel geschiedt en waarover hij nog kan beschikken, en wanneer hij ziet, dat dit waarheid is, dan gelooft hij te gerede hetgeen deze vijand hem vertelt over de gebeurtenissen van morgen. Aan de andere kant moet men zich hoeden voor al te simplistische eerlijkheidsgevoelens en natuurlijk uitsluitend bekend maken, wat men na rijp overleg nodig oordeelt, maar dit dan ook volkomen waarheidsgetrouw.

2. *Propaganda moet zijn gericht op een bepaald doel*. En dit doel is dan een onderdeelje van het grote doel, de overgave, waartoe men

de vijand zo spoedig mogelijk wil brengen. Dus zal de propaganda op ieder willekeurig deel van het front hierop gericht moeten zijn. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van gebeurtenissen, die nog maar zeer kort geleden hebben plaats gevonden. Buit ze uit, direct gericht op de vijand, die deze gebeurtenis heeft meegemaakt, en wanneer hij toevallig in een „elastische verdediging” zit, laat hem dan horen, dat dit helemaal geen nederlaag is, maar geef hem tegelijkertijd zijn verliescijfers en laat hem zien, dat zijn positie hachelijk is. Houdt hem warm en laat hem alleen dan los als hij het vernomene even moet verwerken.

Wel dient men er zich ter dege rekenschap van te geven, dat propaganda, die gebeurtenissen in het leven roept nutteloos is en tot de leugens kan worden gerekend.

3. *Propaganda moet zijn aangepast aan plaats en tijd.* Men kan de vijand niet vertellen van zijn gebrek aan munitie, voedsel, enz., als hij dat niet werkelijk heeft. Hem aan te kondigen, dat hij verslagen zal worden, terwijl zijn troep nog met élan in de aanval is, kan tot onzin worden bestempeld. Pas die propaganda toe, die hij op dat moment het beste aanvoelt, waarvoor hij dan het best toegankelijk is. Echter dient er rekening mede te worden gehouden, dat de gebeurtenissen elkaar snel kunnen opvolgen en dat de propaganda zich snel moet aanpassen. Zij moet, zodra zich een bepaald feit voordoet, dat storend voor de vijand is, kunnen toegrijpen om met speciale trucs het vijandelijk gevechtsmoreel te breken.

Zowel in de Ie, als in de IIe Wereldoorlog werden door de Amerikanen en ook door de tegenpartij z.g. „leaflets” neergelaten op en achter de vijandelijke linies. Dit waren blaadjes papier, voorzien van een bepaalde redactie in de vijandelijke taal en zuiver bedoeld om het gevechtsmoreel van de vijand te breken. Zij waren ook meest zeer goed aan tijd en plaats aangepast.

Eén van deze soorten „leaflets” bevatte o.a. een bon, die veilige doortocht verleende door de vijandelijke linies voor iedere militair, die zich wilde overgeven. Daarna werden de voedselrantsoenen van de Amerikaanse troepen uitvoerig beschreven en werd ditzelfde voedsel in dezelfde hoeveelheden gegarandeerd aan iedere krijgsgevangene. Het gevolg was, dat vele vijandelijke soldaten zich kwamen overgeven, terwijl ze de „leaflets” gebruikten als maaltijdbonnen en daar wel degelijk om vroegen ook.

Toen de Amerikaanse 101e Airborne divisie in Bastogne werd ingezet regende het enige uren daarna pamfletten op hun stellingen, die een welkom toeriepen aan dit 101e Airborne, men was dus aan de andere kant op de hoogte. Deze pamfletten berichtten de Amerikanen, dat zij ten dode waren opgeschreven. Tevens werd de weg naar krijgsgevangenschap aangegeven met leuzen als: „Loop 100 meter recht vooruit met je handen in de hoogte en je bent van deze oorlog bevrijd”.

4. *Propaganda moet worden geuit in een voor de vijand begrijpelijke psychologische taal.* De fronttroepen van zijn tegenstander bewerken zonder zijn mentaliteit te kennen en op deze mentaliteit de propaganda op te bouwen, is fout. Er moeten voor hem begrijpelijke contactpunten zijn, deze moeten overeenkomen met zijn gewoonte in denken en han-

delen. Het is in de afgelopen oorlog zeer duidelijk geweest, dat men Japanners, Duitsers en Italianen, al behoorden ze samen tot de asmogendheden, verschillend moest bewerken.

Beschouw de vijandelijke soldaat in de propaganda als een vriend. Praat in zijn bestwil, doe hem zich zelf zien als het slachtoffer van zijn heersers, maar ontzie zijn populaire figuren. Fouten in de vorige oorlog waren het belasteren van Roosevelt en Churchill. Dat het tussenvoegen van graag gehoorde muziek een trekpleister voor de propaganda uitzendingen is, spreekt vanzelf.

Algemeen bekend is geworden „Axes-Sally”, de jonge dame, die in Belgrado stond te zingen en te praten, in dienst der asmogendheden, tegen de geallieerde troepen in Noord-Afrika. Zij had bijzonder goed de contactpunten gevonden en had behoorlijk succes met haar uitzendingen. Zij deed de troepen versted staan, door namen op te noemen, inderdaad juiste namen, van jonge soldaten in de Amerikaanse of Engelse onderdelen, die daar gelegerd waren. Het geloof in haar praatjes was geboren. Daarna kwam dan meestal de leugen, dat het in zijn gezin om een of andere reden, dikwijls op zedelijk of gezondheidsgebied, niet goed ging. Eerst dus de werkelijke waarheid en daarna, wanneer het geloof was geboren de rechtstreekse aantasting van de meest gevoelige plekken in de soldaat.

Dat men toch steeds naar haar luisterde was zonder twijfel te danken aan de aardige liedjes en haar instelling op het sentiment van de jonge soldaat.

5. *Vertel de troepen aan het front hoe het in hun achterland is.* Vertel de waarheid, want de propaganda berichten zullen worden getest aan de brieven van thuis. Vertel hun ook wat de toekomst van de ingetreden toestand aldaar zal zijn. Een uitgebreide behandeling van dit onderwerp ligt niet op de weg van deze inleiding, het is het terrein van de brede psychologische oorlogvoering, gezien in volkerenverband.

6. *Men moet duidelijke middelen gebruiken om de propaganda toe te dienen.*

a. Visueel, de pamfletten, waarover reeds een en ander is gezegd. De Russen wierpen kranten uit in de Duitse linies en in April 1942 had „Die Wahrheit” 250 uitgaven, terwijl toen reeds 15 miljoen kranten waren verspreid. Om deze over een breed front te verspreiden gebruikte men vliegtuigen, terwijl voor het bewerken van enkele groepen, granaten, gevuld met deze kranten dienst deden. De Engelsen verspreidden vier pagina kranten tot een sigaret gerold. Er moet aan worden gedacht, dat dikwijls fascinerende plaatjes of foto's hierin meer kunnen doen, dan het gedrukte woord.

b. Het gebruik van luidsprekerinstallaties aan het front. Hierbij is het natuurlijk niet nodig, dat ook de spreker in 1e lijn zit. Wel moet de propagandist zijn gehoor kunnen boeien, vasthouden en hij moet uitermate duidelijk zijn. Men moet er aan denken, dat, waar dit bij het visuele niet het geval was, bij het toedienen door middel van de stem een soort persoonlijk contact is ontstaan. Men hoort de levende vijand tot zich spreken.

c. Gebruikmaking van geruchten en fluistercampagnes. Deze dienen

hoofdzakelijk om onrust te zaaien. Door het weinig stabiele van het overgedragen woord kan geen bepaald doel worden bereikt. Is aan het front te gebruiken, wanneer de tegenstanders geruime tijd tegenover elkaar komen te liggen.

d. Het loslaten van krijgsgevangenen. Dit komt niet veel voor, maar kan een zekere mate van propaganda inhouden. Het is tegenover de vijand een geste, die men zich durft veroorloven, een soort bravour. Maar aan de andere kant weet men niet of dit propaganda-apparaat zal werken en of de „Abwehr” deze man niet onmiddellijk zal elimineren. Tevens is dit een kostbaar soort propaganda, want men laat een vechtsoldaat los, die wellicht opnieuw zal beginnen.

7. *Maak de vijandelijke soldaat vertrouwd met het idee in krijgsgevangenschap te gaan.* Meestal zijn hem, zeker als hij behoort tot een totalitaire staat, gruwelverhalen bijgebracht van de dingen, die hem staan te wachten als hij zich in krijgsgevangenschap zou begeven. Een soort oproepen van angst voor de mentaliteit van de vijand en dus in wezen een prima afweer propaganda. Dikwijls laat men dan krijgsgevangenen zelf voor de propagandazender spreken, zich bekend maken, de groeten voor thuis doen en dan vertellen hoe het in krijgsgevangenschap is. Dit is ook te bereiken door het gesprokene op grammofoonplaten mee te voeren, deze kunnen dan op verschillende fronten tegelijk dienst doen. De pamfletten helpen hier ook uitstekend, het is in deze oorlog zelfs voorgekomen, dat Duitse vrouwen hun mannen aan het front raadden zich in krijgsgevangenschap te begeven.

Bestrijding vijandelijke propaganda.

Nu rest alleen nog het bekijken van de tegengestelde kant. Wat kan tegen de vijandelijke propaganda worden gedaan en hoe voorkomt men, dat de eigen soldaat het slachtoffer hiervan zal worden.

Dit behoort, naast het hoofdzakelijk organisatorische werk van de instanties belast met propaganda en tegenpropaganda, waarop ik nog even zal terugkomen, in grote trekken tot de taak van de officier, die met zijn troep in het veld ligt, die zelf alle gebeurtenissen aan de lijve meemaakt en zeker de eerste en de beste is, die een direct en duidelijk commentaar zal kunnen geven op deze gebeurtenissen. Dit verdient in een moderne oorlog de volle aandacht. Als de troep een gevechtspauze heeft, die zonder twijfel zal worden gebruikt om te rusten, en de officieren rusten ook, dan zal de vijandelijke propaganda zonder behoorlijke weerstand te ondervinden, in de troep zijn werk doen en als er ook maar iets hapert of ook maar aan iets tekort is, voor een groot deel vruchtbare bodem vinden.

Zoals reeds is gezegd, is de propaganda voor de frontsoldaten meer direct gericht dan de propaganda voor oorlogvoerende naties in 't algemeen. Men laat de soldaat bekende dingen horen, hij is er zelf bij geweest. Alleen men gaat de zaken anders vertellen, ze worden in een ander daglicht geplaatst. Zo heeft onze soldaat het nog nooit bekeken. En misschien zit er zelfs een grond van waarheid in. Het is nieuw voor hem en dit nieuwe heeft een zekere aantrekkingskracht. Om te voorkomen, dat de soldaat deze kromme waarheden gaat aanhangen, is het nodig, dat een officier regelmatig, met korte tussenpozen de algemene

oorlogstoestand en die van het front, waar zij zich thans bevinden, in het bijzonder, met zijn soldaten bespreekt, kort en duidelijk commentaar hierop geeft, en de vijandelijke propaganda aan de hand van de afgelopen gebeurtenissen ontzenuwt. Hiertoe zal deze officier zelf steeds op de hoogte moeten zijn van de toestand en zich vertrouwd moeten maken met de gewoonten en strijdmethoden van de vijand.

De houding van deze officier zelf zal ook veel kunnen doen aan het al of niet weerstaan van de vijandelijke propaganda. Deze richt zich immers, behalve op de soldaat, ook op de officier, als mens. Ook hij moet al dat kromme nieuws en deze verdraaide feiten verwerken. Als de troep ziet, dat zijn officieren niet worden aangetast en even flink blijven staan, dan krijgt de vijandelijke propaganda niet veel voeten aan de grond. Daarom zal de vijand, die dit zeer goed weet, een wig trachten te drijven tussen de officier en zijn manschappen; het vertrouwen tussen beide groepen trachten te verstoren. Zo deze officier, in welk opzicht dan ook, ergens in laakbaar is, zal dit vlugger succes hebben, dan wanneer zijn troep hem hoog heeft en permanent op de juiste wijze door hem wordt voorgelicht.

Vermeld is reeds, dat de grote algemene propaganda mede de afweer zal moeten vormen tegen de vijandelijke propaganda. Door goede voorlichting zal men het moreel van de eigen troepen omhoog moeten brengen, hen idealistisch moeten leren denken. De soldaat moet overtuigd blijven te vechten voor de enige goede zaak. Hij moet immuun worden voor alles, wat de vijand hem gaat vertellen. Moet men gaan ontzenuwen, dan moet men al iets uit het hoofd praten, dat er reeds in zit. Tel niet alleen de kracht van de legioenen aan het aantal manschappen en geweren; deze geweren zullen ophouden met schieten wanneer niet gedacht wordt aan het dikwijls overrompelende gevaar van deze oorlogvoering. Vele Franse soldaten gooiden in 1940 het geweer aan de kant, omdat de Duitse radio zei, dat een Franse regeringscommissie met de Duitsers aan het onderhandelen was en dat een wapenstilstand ieder ogenblik verwacht kon worden. Waarom vandaag nog doodgeschoten worden, als morgen de oorlog voorbij is?

Het verbieden van het oprapen van pamfletten en het luisteren naar de vijandelijke radio, die zich dikwijls zal manifesteren als een „zwarte” radio uit eigen land, moet absoluut worden ontraden. De democratische vrije soldaat wordt dan zijn recht tot vrije gedachtenwisseling ontnomen en zijn onbevungen oordeel, waar hij zeer aan is gehecht, wordt beknot. Tevens is het een dikwijls funest bewijs van eigen onmacht.

Zeker voor onze Nederlandse soldaten geldt: „Laat het horen en laat het lezen.” Zij kunnen met hun zo op realiteit ingestelde denkwijze en hun wat afwachterende critische geest, deze zaken best verwerken op de juiste manier. Maar *wij officieren* zullen hen hierbij moeten helpen, waar hun intellect tekort kan schieten, om ingenieuze verdraaiingen recht te doen zien.

Blijft helder en nuchter deze zaken bezien en als dan deze Nederlandse soldaat zijn geweer opneemt en in de richting van de vijand zegt: „Je kunt het me doen”, dan weet U, dat U gerust met hem kunt voorwaarts gaan, de vijandelijke propaganda heeft op hem geen vat en is bij voorbaat tot mislukken gedoemd.

Literatuur:

- P. N. A. Linebarger, Psychological Warfare
D. Lerner, Sykewar
Psychology for the fighting man — Infantry journal — Penguin book
Lt. Kol. B. Koning — De psychologische oorlogvoering — Ons Leger
Allport — Postman, The psychology of rumor
Leonard, W. Door, Public opinion and propaganda
Psychology for the armed services — Br. War Dep. 1944
De taak van de officier in deze tijd, Drs J. M. M. Hornix, res. Kapt. Centurio Mei 1950
De betekenis van de psychologische oorlogvoering, Drs J. M. M. Hornix, Mededelingen
Psych. Dienst.
The moon is down, John Steinbeck.
Brave Men, Ernie Pyle.
Films:
The story of G. I. Joe,
Battleground.

Uit de BUITENLANDSE VAKPERS

Oorlogservaringen uit Korea.

De Kolonel van de Generale Staf Waibel zet zijn beschouwingen over ervaringen in de Koreaanse oorlog voort. Schrijver merkt op, dat de Amerikanen nog geen stukje modern Russisch oorlogsmaterieel hebben gezien, behalve de Mig. 15 waarvan het bestaan echter al bekend was. Alle buitgemaakte wapens waren van hen zelf, nl. de wapens die zij aan Tsjang-Kai-Tsjek hadden geleverd, oude Japanse spullen en oude Russische strijdmiddelen. Zonder enige twijfel kan worden aangenomen, dat de Sovjet Unie onmiddellijk zijn Chinese en Noord-Koreaanse satellieten op ruime schaal van modern Russisch materieel kan voorzien. Waarom dat niet geschiedt is voorts nog een geheim.

(Een mogelijkheid is, dat men de Aziatische satellieten of nog niet genoeg vertrouwt of eerst wil laten verzwakken, daar zij anders wel eens lastig zouden kunnen worden. Naarmate de klappen die Mao Tse Toeng krijgt zwaarder worden, wordt zijn verbondenheid aan Moskou groter. B. K.).

De Amerikanen daarentegen waren gedwongen om wel met nieuwe middelen te voorschijn te komen. Vooreerst de 3.5 inch bazooka, dan de terugstootloze vuurmond van 75 mm en die van 10.5 cm, een nieuwe vliegtuigraket van 16.5 cm voor tankbestrijding. Verder de tanks M45 en M46, die met hun kanon van 90 mm de Russische T 34 volkomen de baas zijn. In een soort pantserslag, waarbij 16 M46 tanks op een aantal T34

tanks stietsen, werden 17 Russische tanks vernietigd. Bij de Amerikanen werden slechts 4 tanks beschadigd. Deze konden ter plaatse worden hersteld. De trefzekerheid van het 90 mm kanon van de M46 is zeer groot. In de slag om Pjongjang schoot een rijdende M46 op 4 km een T34 in elkaar. Tot nu toe streden de Amerikaanse tanks in nauwe samenwerking met de infanterie. Natuurlijk krijgen de Amerikanen oorlogservaring. Dat is ongetwijfeld een voordeel. Maar de Russen krijgen nu ook de kans om maatregelen te overwegen tegen de Amerikaanse strijdmiddelen. Dat kan heel gevaarlijk zijn. Want nu strijden de Amerikanen tegen vijanden met verouderde middelen en raken zij vertrouwd met 'a bepaalde tactiek. Hoe zal het zijn als zij tegenover een veel moderner bewapende vijand moeten optreden, die het juiste antwoord op hun tot nu toe gebruikte middelen weet?

Een andere kwestie is de vuurkracht en de frontbreedten waarmee men in Korea werkt. Wij hier in Europa vinden een front van 10 kilometer voor een Divisie al heel ruim. In de tweede wereldoorlog kwamen er echter ook veel brede fronten voor, zoals bijvoorbeeld in de Ardennen. Daar stonden in December 1944 Amerikaanse Divisies op fronten van 30 km. Zij waren dan ook prompt het doelwit van de Divisies van von Rundstedt. Op Korea waren frontbreedten voor een Divisie van 50 kilometer schering en inslag. Ongetwijfeld is de vuurkracht van de moderne Divisie gro-

ter dan die van 1945, waardoor de fronten inderdaad groter kunnen zijn. Aan de andere kant wordt nimmer de inferioriteit van de tegenstander meer gedemonstreerd. Dat dient men goed voor ogen te houden! Tegen een moderne tegenstander kan men zich de luxe van dergelijke frontbreedten niet permitteren.

Een ander punt zijn de vervoeren door de lucht, die een steeds grotere omvang hebben aangenomen. Duizenden tonnen materiaal zijn door de lucht aangevoerd. Daarbij hebben wij te bedenken dat de heerschappij der Geallieerden op Korea tot nu toe vrijwel volledig is. Zeer terecht wijst schrijver er op, dat de Rode luchtmacht er bij Stalingrad zorg voor droeg, dat de Duitsers het ingesloten 6e leger niet door de lucht van het nodige konden voorzien.

Tenslotte bespreekt schrijver de inzet van parachutisten. Bij Noord-Koreanen en Chinezen is er helemaal geen gebruik van gemaakt. De Amerikanen hebben slechts een enkele keer van deze troepen gebruik gemaakt. In deze wilde gebieden heeft de inzet van deze troepen niet veel zin. Maar het is al weer een volkomen onjuiste gedachte, om aan te nemen, dat men er tegen een moderner tegenstander, ook geen rekening mee behoeft te houden.

(Men dient er voor te waken, die ervaringen van Korea als de enig juiste te zien. Dat zou tot zeer onaangename verrassingen aanleiding kunnen geven. B. K.)
Allgemeine Schweizerische Militär Zeitschrift, Juli 1951. B. K.

Het moreel.

Luitenant-Kolonel Shellington betoogt, dat het woord „moreel” in de afgelopen oorlog van een dergelijke betekenis is geworden, dat men in de hoogste Amerikaanse, Canadese en Engelse legerleiding niet gearzeld heeft om dit begrip bij de algemene grondbeginselen van de oorlogvoering op te nemen.

Napoleon heeft reeds in zijn tijd gezegd, dat het winnen van een veldslag voor driekwart afhangt van morele factoren. Maarschalk Montgomery zei 130 jaar later, dat men zonder hoog moreel niets bereikt. Een goed moreel betekent, vertrouwen in zichzelf, in zijn kamefaden, in zijn chefs. Het vertrouwen in zichzelf ontwikkelt men door verkrijgen van kennis, uithoudingsvermogen en weten waarom het gaat. Het vertrouwen in chefs moet door deze zelf worden tot stand gebracht. Alle chefs van hoog tot laag moeten steeds bedenken, welke uit-

werking hun bevelen op de uitvoerders ervan zullen hebben. Dit bereikt men onder meer door:

- a. geen onuitvoerbare bevelen te geven;
- b. de moed te hebben voor zijn ondergeschikten op te komen als een dergelijk bevel van boven komt;
- c. er voor te waken, dat een gegeven bevel ook inderdaad wordt uitgevoerd. Geef daarvoor de nodige tijd, maar overtuig u daarna dat het ook geschiedt. Het oog van de meester maakt nog steeds het paard vet.
- d. begin met vertrouwen te schenken, oefen een normale controle uit (die wij allen van hoog tot laag nodig hebben en die in een democratisch bestel inderdaad bestaat, wat juist de kracht van dit bestel is. B.K.).
- e. laat uw manschappen nooit ten strijde gaan zonder de noodzakelijke steun en breng hen op de hoogte waaruit die steun zal bestaan.
- f. zorg ervoor dat uw manschappen weten waar het om gaat. Zodra een man weet, **waarvoor** bepaalde bevelen worden gegeven, zal hij ze zonder twijfel beter uitvoeren, dan wanneer hij er niets van begrijpt.

Voorts is een goede kameraadschap van geweldige betekenis. Dan ontstaat een juiste korpsgeest, die tot heel veel in staat is.

Tijdschrift voor militaire documentatie, Juli 1951. B. K.

Engelands moeilijkheden bij de encadrering van zijn nieuwe leger.

Majoor Robinson, die dit moeilijke probleem onder handen neemt, begint met het aanhalen van een rijmpje, dat de Engelse dichter Kipling eens maakte op het lot van de soldaat en dat er op neer komt, dat het in tijden van gevaar is: „Tommy hier en Tommy daar en Tommy overal”, maar nauwelijks is het gevaar achter de rug of „Tommy is overal te veel”. Dat is een van de grote oorzaken waardoor er zo weinig kandidaten zijn voor de verdeling van de officiers- en onderofficiersplaatsen in het nieuwe leger. Wil men een goed officiers- en onderofficierskorps hebben dan moet de loopbaan in het leger voldoening gevend zijn. Men moet daar niet voor de consequentie worden gesteld om op een leeftijd, waarop men nog maar heel moeilijk een betrekking in de burgermaatschappij kan veroveren, met een betrekkelijk klein pensioen de dienst te moeten verlaten, terwijl men nog grote verplichtingen ten aanzien van zijn gezin heeft. Nu is de grote moeilijkheid.

dat de pensioengerechtigde leeftijd bij de burgerambtenaar aanzienlijk hoger ligt, nl. 65 jaar, dan bij de militair. Het leger moet nu eenmaal jong zijn, ook al kan men in betrekkelijk veel functies nog zeer goed oudere krachten aan het werk zetten. Voor sommige diensten is het niet moeilijk om over te gaan in de burgermaatschappij, zoals doktoren, ingenieurs, werktuigkundigen, monteurs, radiospecialisten enz.. Maar voor het gros is het wél moeilijk. Schrijver is van mening, dat dit probleem alleen tot oplossing is te brengen door: a. een goede salariëring, waardoor men ook inderdaad goede krachten tot zich trekt, krachten waar de burgerij óók prijs op stelt; b. voorkeur voor oud-militairen in andere burgerlijke ambtelijke beroepen, waarbij de Staat voor herscholing moet zorg dragen, c. reeds van huis uit bij de militaire opleiding zorgdragen, dat men bevoegdheden behaalt, die later in de burgermaatschappij hun nut hebben. (Hetzelfde probleem geldt ook voor ons. De suggesties die schrijver aan de hand doet zijn de bestudering ten volle waard. B. K.)

Army Quarterly, Juli 1951.

B. K.

Het Rode Leger.

Uit inlichtingen is gebleken, dat de verscheidenheid in divisies bij de Russen groter is, dan men in het algemeen aannam. De Sovjet Unie beschikt naast de gewone infanterie divisies nu ook over gemotoriseerde infanterie divisies, gemotoriseerde garde divisies, tank divisies, gardetank divisies, artillerie divisies, luchtafweer divisies, pionier brigades, parachutisten- en luchtlandingsdivisies. De gemotoriseerde infanterie divisie bestaat uit: staf, verkeningsafdeling (met motorrijders en pantserauto's), die infanterieregimenten, die beschikken over 82 en 122 mm mortieren, 57 en 76 mm antitankgeschut, luchtdoelmitrailleurs van 12,7 mm, 1 tankregiment (à 3 bataljons à 3 compagnieën) in totaal 90 tanks, 1 reg. artillerie (76 en 122 mm en 122 mm mortieren), 1 afd. antitankgeschut, 1 gemengde luchtdoelartillerie afdeling, (37 en 85 mm), 1 pioniersbataljon, 1 verbindingsbataljon, 1 motortransportbataljon, 1 geneeskundige afdeling, 1 afdeling vliegtuigen. Als tanks worden T 34 tanks gebruikt. De vliegtuigafdeling heeft geen jetvliegtuigen. Deze afdeling wordt gebruikt voor waarneming ten behoeve van de artillerie, samenwerking met tanks en beveiliging der eigen troepen. De totale sterkte van deze divisies is ongeveer 12.000 man.

Voorts blijkt, dat de Sovjet-luchtmacht

zich met grote energie op het MIG 15 jachtvliegtuig instelt. In Oost-Duitsland en Oostenrijk bevinden zich ongeveer 1000 van deze toestellen. Een andere jet-jager, de L.A. 17, wordt gebruikt voor de verdediging binnenland. Eveneens wordt reeds in ruime hoeveelheid beschikt over een lichte jet-bommenwerper voor tactische luchtsteun.

Allgemeine Schweizerische Militär Zeitschrift, Juli 1951.

B. K.

Luchtsteun.

Wanneer luchtsteun aan grondtroepen goed wordt gegeven is dat inderdaad een grote hulp. „Goed” wil zeggen op de juiste plaats, op de juiste tijd en met voldoende hoeveelheid (in feite precies hetzelfde probleem als bij de samenwerking infanterie-artillerie. B.K.). Brigade generaal Michaelis, commandant van de „Wolfhounds” — het 27 Regiment Infanterie op Korea, vertelt daar merkwaardige staaltjes van. Op een bepaald moment werd het 27 Regiment in het nauw gebracht door een flankaanval van de communisten. 7 B 26 vliegtuigen wierpen 2200 kg bommen uit op nog geen 400 m van de commandopost van de generaal. De uitwerking op de vijand was groot en 27 R.I. kon zijn gang gaan. Op een ander tijdstip waren drie communistische tanks in de Amerikaanse stellingen doorgedrongen. Zij werden door de luchtstrijdkrachten op prachtige wijze buiten gevecht gesteld. Deze voorvallen verhogen het vertrouwen in de luchtstrijdkrachten ten zeerste. Het gevolg is dan, dat men die zelfde luchtmacht ten onrechte óók te hulp gaat roepen voor het uitvoeren van opdrachten, die best ook door de artillerie en de mortieren hadden kunnen worden uitgevoerd. De tactische luchtmacht is geen manusje van alles. Dit dure wapen kan maar op beperkte schaal optreden. Dat moet dan alleen het geval zijn als het inderdaad nodig is.

Verder deelde de generaal mede, dat de betekenis van Napalm steeds toeneemt. Splinterbommen zijn goed, zegt hij, evenals raketten tegen tanks, maar Napalm is beter!

Combat Forces, Juli 1951.

B. K.

Magere en hongerige soldaten.

Kolonel Corley, die een regiment in Korea commandeert wijst er op, dat de opleiding van de Amerikaanse soldaat lang niet „hard” genoeg is. Daarmede bedoelt hij niet, dat de Amerikaanse soldaat moet worden uitgescholden of

onmenselijk moet worden behandeld. Integendeel. De Amerikaanse soldaat heeft er recht op om als „mens” te worden behandeld. Maar die zelfde soldaat is door de hoge levensstandaard in zijn land veel te veel verwend. Een van de stellingen van Napoleon was, dat de soldaat in de eerste plaats in staat moest zijn om ontberingen te kunnen verdragen. Deze uitspraak is — aldus schrijver — nog steeds ten volle waar. De Amerikaanse soldaat moet een man zijn, die kan leven op twee maaltijden en de strijd ingaat met zijn wapen, heel veel munitie, handgranaten en een zak voedsel. De strijd die thans gevoerd wordt, is er een op leven en dood. Het voortbestaan van de vrije wereld hangt er van af. In zulk een strijd is geen plaats voor comfort. Ieder pond dat de soldaat mee moet slepen, of dat in de treinen achter hem wordt vervoerd, benadeelt de vechtwarde van het leger. De strijd is hard en wreed, vooral tegenover een vijand, die niet eens waarde hecht aan het leven van zijn eigen mensen. De Amerikaanse soldaat moet weten waar hij tegenover staat en wat hem zelf te doorstaat. Een training, die hem ijzersterk maakt en die hem in staat stelt ontzagwekkende prestaties te leveren, waarbij hij tevens moet bedenken, dat slechts de wil om de tegenpartij te vernietigen, hem de overwinning kan brengen.

Combat Forces, Juli 1951.

B. K.

Partisanen in Korea.

De Noord-Koreaanse partisanen hebben de troepen der Verenigde Naties op Korea veel hoofdbrekens gekost. Vooral in het begin, toen de Amerikanen nog slechts met enkele Divisies moesten werken in een land, dat zij niet kenden, en waarvan ze de taal niet beheersten. Bovendien een weinig ontwikkeld land met weinig wegen en veel woeste en moeilijk begaanbare gebieden. De infiltratie in burgerkleding, de verrassende aanval en het spoorloos verdwijnen bij elke reactie van de vijand zijn de kenmerken van de guerillastrijd. Deze wijze van vechten ondermijnt op den duur het moreel van de tegenpartij, die zich nergens meer veilig weet en zijn vrijheid van handelen in het achterland niet meer heeft. Wat moet men hier tegen doen? Wrede repressie maatregelen, zetten de burgerbevolking aan om zich nauwer bij de partisanen aan te sluiten. Zeer grote activiteit aan eigen zijde en een zo goed mogelijke inlichtingendienst kunnen veel doen. Hoe degelijk het communisme de

zaken aanpakte bleek wel uit het feit, dat in 1922 een speciale opleidingsschool voor Koreaanse partisanen werd opgericht in de omgeving van Wladiwostok. Goed georganiseerde partisanen vormen, naast lucht-, land- en zeestrijdkrachten, als het ware een vierde gewapende macht. Zij geven de oorlog een inderdaad totaal karakter, daar bij deze vorm van oorlogvoeren een beroep wordt gedaan op de primitieve vormen van de algemene volksoorlog. Daardoor wordt de scheiding tussen strijders en niet-strijders uitgewist. Zonder twijfel zullen ook vrouwen aan deze strijd deelnemen. Schrijver beëindigt zijn interessant betoog, met te zeggen, dat de legeraanvoerders in het Westen er goed aan zullen doen om bij het uitbreken van een eventueel conflict óók met deze vorm van oorlogvoeren rekening te houden.

*Tijdschrift voor militaire documentatie,
Juli 1951.*

B. K.

Snelheid van optreden nodig bij infanterie en tanks.

Luitenant Kolonel R. M. P. Carver van het Royal Tank Regiment dringt aan op een herziening van de Britse legerorganisatie in dien zin, dat infanterie en tanks van het begin van de opleiding af meer intens samenwerken. Zowel in tank- als infanteriekringen gaan er stemmen op, dat de infanterieopleiding te veel rekening houdt met optreden onder betrekkelijk gemakkelijke omstandigheden en te weinig de meer moeilijke problemen behandelt, waarbij snelheid van optreden en nemen van initiatief door lagere commandanten een rol spelen. Het is volgens schr. onjuist, dat er in de gradatie van infanterie verschillen bestaan en dat de standaard van luchtlandingstroepen en gemotoriseerde infanterie hoger ligt dan die van de infanteriedivisie. Indien opgeleid voor een beweeglijke oorlogvoering behoeft geen Brits infanterist voor zijn collega van een ander land onder te doen. De tendens van de huidige opleiding ligt echter te veel op het houden van eindeloze besprekingen na oefeningen en men legt te veel de nadruk op het belang van gedetailleerd vooruitzien en zorgvuldige planning en ten slotte op de eis, dat iedereen alles van de oefening moet weten. Hoe belangrijk dit ook is, het leidt tot onnodig lange en gedetailleerde conferenties en tot een te veel in finesse opmaken van plannen, hetgeen wederom voert tot een te zwaarmoedig op-

tredend militair apparaat en te zwaar-
moedig optreden van troepen, waarop
de Amerikanen zeer terecht kritiek uit-
oefenen. Deze kritiek geldt niet slechts
voor de infanterie doch tevens voor
tankformaties, vooral voor pantserbri-
gaden.

Het is nog steeds een beginsel, dat een
beslissing niet kan worden verkregen
vooraleer mobiele strijdkrachten worden
ingezet. De slag bij El Alamein zelf was
niet beslissend, doch de vervolging die
daarna werd ingezet. Indien men dit
voor ogen houdt zal men inzien, dat het
een belang is de strijdkrachten te orga-
niseren, uit te rusten en te oefenen
voor een beweeglijke oorlogvoering.

Infanteriegevechten verdeelt men gaar-
ne in „set piece battles” en „dog fights”
en laat deze geschieden in het tempo van
de infanterie, die dan wordt gesteund
door tanks. Bij de vervolging is de tank
het hoofdwapen en wordt deze door in-
fanterie gesteund. Men vergeet echter,
dat er buiten deze soorten gevechten nog
andere en meer ingewikkelde zijn. Als
gevolg hiervan ligt de opleidingstendens
bij de infanterie op de „set piece battle”
en bij de tankeenheden op de vervolging.
De andere soorten gevechten worden
daarbij verwaarloosd.

Deze tendens heeft verder een verke-
erde invloed op de organisatie, aange-
zien men te weinig onderkent, dat het
succes van gevechten, die tussen de
aanval en de vervolging moeten worden
gestreden, veelal afhankelijk is van een
mogelijkheid tot snelheid van handelen.
De Britse organisatie is nu zodanig, dat
tanks en infanterie te weinig op elkaar
zijn ingeschoten om snel gezamenlijk tot
actie te kunnen overgaan. Het noodza-
kelijke stelsel van de „marrying up” be-
invloedt deze snelheid in ongunstige zin.
In de huidige pantserdivisie is al het
pantser in de ene, en al de infanterie in
de andere brigade ondergebracht. In
Europa zal het echter zelden voorkomen
dat een pantserbrigade als zodanig op-
treedt en de infanteriebrigade zal het
nooit kunnen doen zonder steun van
tanks. Waarom niet twee identieke bri-
gades, elk bestaande uit twee teams
regiment tanks/bataljon infanterie? Men
bereikt dan tevens, dat commandanten
gewend raken aan het oefenen met de
wapens die ze te velde in elk geval zul-
len moeten aanvoeren.

Doch ook de organisatie van de Britse
infanteriedivisie behoeft wijziging. Ook
zij vecht nagenoeg nooit zonder steun
van tanks en het proces om voor het uit-
voeren van een doorbraak de infanterie-
divisie door een pantserdivisie te laten

doorschrijden is gecompliceerd en lang-
zaam, wat onherroepelijk leidt tot het
verliezen van tempo en wellicht zelfs
van initiatief. De infanteriedivisie moet
in staat zijn zelf met zijn eigen pantser
een aanvang met deze doorbraak te ma-
ken. Succes bij gevechten hangt in hoge
mate af van de kunst om mogelijkheden
te scheppen, snel beslissingen te nemen
en deze mogelijkheden met zo weinig
mogelijk oponthoud uit te buiten. Dit nu
kan alleen worden bereikt als alle wa-
pens, en vooral de infanterie en tanks,
voor dergelijke doeleinden zijn georga-
niseerd, uitgerust en opgeleid. (Ik ver-
wijs hierbij naar het verschil in organi-
satie van de Engelse en de Amerikaanse
infanteriedivisie. v. H.).

*Lt Kol R. M. P. Carver: Tanks and In-
fantry - The Need for Speed.*

*JOURNAL ROYAL UNITED SERVICE
INSTITUTION, Aug. 1951. v. H.*

Het Luchthoofd.

Indien men een redelijke kans op suc-
ces wil hebben met de inzet van lucht-
landingseenheden, diep in vijandelijk
gebied, dan zijn daar twee hoofdvoor-
waarden voor noodzakelijk en wel: a.
Overwicht in de lucht; b. het bezit van
een of meer vliegvelden. Deze combina-
tie is noodzakelijk om niet alleen de
landing te doen slagen, maar ook om
daarna, de aan- en afvoer naar de eisen
des tijds te kunnen verzorgen. Het heb-
ben van een „luchtbruggenhoofd” is dus
noodzakelijk. Schr. acht deze benaming
niet juist. Men zou beter van een „lucht-
eiland” kunnen spreken. De Engelsen
spreken van „Airhead”, waarin twee
begrippen: „Air lift” en „bridge head”
zijn opgenomen. Letterlijk vertaald komt
schr. tot het begrip „luchthoofd”. (De
naam doet er weinig toe. Als het begrip
maar duidelijk is en door een ieder wordt
aanvaard. Voor Berlijn 1948, sprak nie-
mand over een „luchtbrug”. Nu weet
iedereen wat daarmee wordt bedoeld
B.K.).

Om de moderne mogelijkheden — en
de moeilijkheden — van een groot lucht-
transport nog eens goed onder de loupe
te kunnen nemen, werd onlangs in Vir-
ginia een manoeuvre gehouden — de
operatie „Swarm”, onder leiding van
luitenant-generaal Lauris Norstad, thans
chef van de U.S.A.F. in Europa. Aan
hem was toegevoegd generaal William
Turner, de man van de luchtbrug naar
Berlijn. Het luchtvervoer tijdens de ope-
ratie „Swarm” was toevertrouwd aan
de M.A.T.S., de Military Air Transpo.f

BRONVERMELDING

Aan H.H. medewerkers van de rubriek „Uit de buitenlandse Vakpers" wordt verzocht onder het referaat te vermelden:

1. naam en rang van de schrijver van het gerefereerde artikel.
2. de oorspronkelijke titel van het artikel in de vreemde taal.
3. naam, datum, nummer en blad-zijde van het blad, waarin het artikel is verschenen.

Na ontvangst van een referaat geven wij daarvan kennis aan de andere medewerkers aan deze rubriek, ter voorkoming van dubbel werk.

Directie

Service. Bij de manoeuvre bleek, dat de C-72 Packet-toestellen veel nuttiger waren, dan de Skymasters. Deze laatste lenen zich wel voor personenvervoer, doch in veel mindere mate voor goederenvervoer. Bijzondere aandacht werd besteed aan het vervoer van zware lasten, daar men het noodzakelijk acht, dat de troepen, die het luchthoofd moeten vormen, vrijwel van het eerste ogenblik af over zware wapens beschikken, w.o. tanks. Voor dit doel werd de M-24 Chaffee van 19 ton vervoerd met een C-124 Globemaster, die een last van ruim 22 ton kan vervoeren. De C-124 moet echter de beschikking hebben over een vliegveld met een behoorlijke start- en landingsbaan, zodat de tanks pas na de verovering en ingebruikneming van een vliegveld in een luchthoofd kunnen worden aangevoerd. Misschien kunnen grote helicoptères hier de oplossing brengen.

Het Leger, de Natie, Augustus 1951.

B. K.

De opleiding tot reserve-officier in de Verenigde Staten.

De opleiding der Amerikaanse reserve-officiëren geschiedt ten dele door het R.O.T.C., d.w.z. het Reserve Officers Trainings Corps, welk korps de studenten tijdens hun opleiding aan de Universiteit — dus tijdens hun studie, zonder die studie te onderbreken — tot reserve-officiëren moet opleiden. De cursus is echter niet verplicht. Op de 1600 college's en universiteiten in Amerika zijn er thans 181, die naast hun zuiver wetenschappelijke inrichting, óók een afdeling van het R.O.T.C. hebben. De opleiding duurt 4 jaar. De studenten mogen in

uniform lopen, die hun gratis wordt verstrekt. Na drie jaar krijgt de student een beurs van ± f 2.000. Bovendien wordt hij — in bepaalde gevallen — in de gelegenheid gesteld zijn kennis van zijn gewone studie in militaire laboratoria en onderzoekingscentra uit te breiden. De militaire lessen worden buiten de gewone college-uren om gegeven, gedurende drie uur per week en omvatten: gymnastiek, terreinvaardigheid, het hanteren en onderhouden van alle wapensoorten, gevechtstactiek van de gewone soldaat, gesloten exercitie, sectie- en pelotonsoefeningen. Dit geschiedt in de eerste drie jaar. Na aan de gestelde eisen te hebben voldaan, volgt het 4e jaar — de zgn. advanced course — en krijgt men de bonus. In deze advanced course wordt 5 à 6 uur per week geoefend en zijn de studenten wapensgewijs gesplitst. Bovendien moeten zij in dit jaar, gedurende hun vacantie, zes weken in een kamp doorbrengen, waar zij dus met het eigenlijke militaire leven kennis maken. Dit zijn echter speciale kampen, waar alleen reserve-officiëren of aanstaande reserve-officiëren zijn. Twee weken worden besteed aan schoolse oefeningen, waarbij de betrokkenen in barakken zijn gelegd. Dan volgt een periode van 4 weken, waarbij de werkelijkheid zoveel mogelijk wordt nagebootst en overnachten in de open lucht normaal is.

Tegenstanders van dit systeem, wijzen er op, dat zij, die op deze wijze reserve-officier worden, vrijwel niet in contact met de troep zijn geweest. Toch hebben in de practijk deze mannen hun zaken zodanig gedaan, dat na de tweede wereldoorlog het systeem van het R.O.T.C. is gehandhaafd en generaal Marshall zijn tevredenheid heeft betuigd, over de wijze waarop deze organisatie heeft medegeholpen in de strijd voor de eindoverwinning. Het is wel typisch Amerikaans, dat het officiersbrevet voor deze categorie reserve-officiëren door een burger — de rector-magnificus van de universiteit — gedurende een korte wapenschouw, aan de betrokkenen wordt uitgereikt.

Het Leger, de Natie, Augustus 1951.

B. K.

Kreta.

In een zeer interessant artikel bespreekt „Cees" de operatiën in het Oostelijke bekken van de Middellandse zee. Schrijver wijst op hetgeen de bekende publicist-strateeg Fuller hieromtrent heeft gezegd, namelijk dat de slag

om Kreta een Duits succes werd door het verbluffende organisatorisch vermogen der Duitsers dat zij hier ten toon hebben gespreid en het eveneens verbluffend gebrek aan de juiste verbeeldingskracht aan Engelse zijde. Nog steeds geloofde Engeland in de almacht van de grote slagschepen en werd het gevaar uit de lucht — noch ter zee, noch te land — op de juiste wijze ingezien. De slag om Kreta werd niet verloren in Mei-Juni 1941, maar in December 1940, daar de Engelsen er geen zorg voor droegen, de vliegvelden onaan-tastbaar te maken. Als de generaal Freyberg — de verdediger van Kreta — met zijn Nieuw Zeelanders, die daar wonderen van dapperheid hebben gedemonstreerd — op dezelfde wijze tactische luchtsteun van de R.A.F. had kunnen krijgen, als de Duitsers die van de Luftwaffe kregen, dan was Kreta nooit gevallen. Maar al was Kreta dan ook zonder twijfel een Britse nederlaag, het was geen onherstelbaar verlies. Kreta was een Duitse overwinning, maar van beperkte omvang. De klap was wel pijnlijk, maar niet dodelijk. Bovendien was deze overwinning zeer duur.

De Duitsers verloren twee elite regimenten. Na Kreta is het in feite met het Duitse parachutistenwapen gedaan. Hitler was door deze operatie tot de conclusie gekomen, dat parachutisten alleen nog maar in kleine formaties, dicht achter het vijandelijke front konden worden ingezet.

De Britten trokken er echter heel andere conclusies uit. De grote luchtlandingsacties bij de invasie in Normandië, bij de stoot naar Arnhem alsmede bij de Rijn-overgang bewezen, dat de periode van grote luchtlandingsacties zeker niet voorbij was. (En is. West Europa zal er goed aan doen bij de opbouw van zijn defensie hiermede terdege rekening te houden. B. K.).

Het Leger, de Natie, Augustus 1951.

B. K.

Kamina.

In het Zuid-Oosten van de Belgische Congo wordt bij het plaatsje Kamina een geweldige basis gemaakt. Naast een ultra modern vliegveld met beton startbanen ter lengte van ruim 6 km, worden er kazernementen gebouwd voor een grote troepenmacht. Daarnaast verrijzen herstelwerkplaatsen voor alle soorten oorlogsmateriaal, opslagplaatsen van munitie, bommen, benzine, olie, scholen van militair onderwijs, radarinstellingen,

radio-ontvangst- en zendapparaten van groot vermogen, huizen, boerderijen, kerken, zweminrichtingen, sportterreinen bioscopen enz. Reeds in Februari 1949 werd met de werkzaamheden begonnen, die eind 1952 klaar moeten zijn. Duizenden inheemse werklieden werken hier met de meest moderne materialen. De gehele basis is ruim 50.000 ha groot. Kamina is reeds met een spoorweg verbonden met Lobita in Portugees Angola aan de Atlantische Oceaan. Reeds is men begonnen — met 5000 man — om Kamina te verbinden met Kabolo (over een afstand van 450 km) aan de spoorweg van Kinda naar Dar-es-salam aan de Indische Oceaan. Als dit werk klaar is, zal dit de eerste dwarsverbinding Oost-West per trein dwars door Afrika zijn. Het zal tevens de eerste Oost-West transversaal zijn, die de grote Noord-Zuidlijn Kaapstad-Cairo snijdt. Het belang van deze transversaal zowel economisch als strategisch — spreekt voor zich zelf. Te samen met de grote Engelse basis in Nairobi in Kenia, de Franse in Dakar en de Frans-Engels-Amerikaanse basis in Noord-Afrika van Agadir tot Djiboeti is Afrika hier een intergeallieerd bastion geworden van de allergrootste betekenis, dat in een onverwacht nieuw wereldconflict van doorslaggevende aard zal zijn. Als grootste uranium producent — in de buurt van Kamina! — met zijn enorm arsenaal aan zeer belangrijke grondstoffen en zijn goede strijders (Senagalezen, Marokkanen, Abessiniërs, Soedannezen), gedekt achter de Middellandse en Rode zee is dit werelddeel niet alleen de grote basis ten opzichte van Zuid Europa en het gehele Nabije- en Midden Oosten, maar is het ook de onmisbare schakel tussen Amerika enerzijds en Zuid-Oost Azië met Australië 'er andere zijde. In een stoot naar Afrika zal een agressie de Westerse geallieerden daar niet zo akelig onvoorbereid treffen als Mussolini en Hitler in 1940 dat deden. Dat op zich zelf is al van de grootste betekenis

Auteur: Hugo.

HET LEGER, DE NATIE, Aug. 1951.

B. K.

Plicht en enthousiasme.

In een waarlijk meesterlijk artikel beschrijft Majoer Gauthier — leraar aan de Koninklijke Militaire school (de Belgische K.M.A.) de richtlijnen die het officier zijn moeten beheersen. Onder geen voorwaarde wil hij van officieren supermensen maken. Integendeel. Dat

streven zou toch op een totale mislukking uitlopen. De officier moet juist een heel **gewoon** mens zijn, met al de fouten, gebreken, maar ook met de grote verdiensten daarvan. Daarnaast moet de officier wel weten dat hij een enorme verantwoordelijkheid heeft, niet alleen tegenover zich zelf, zijn land, maar ook zijn eigen volk.

In tijd van vrede heeft hij 2 jaar de nog in zijn geestelijke- en lichamelijke groei verkerende jongelingschap onder zich. Zijn invloed op deze jeugd kan groot zijn, zowel in de kwade als in de goede richting. Hij moet beseffen, dat het zijn van soldaat niet alleen beoogt, om een zo goed mogelijk vechter van de man te maken, maar ook om hem na 2 jaar als een beter mens naar huis terug te laten gaan. Een mens waarop men — als het ooit zover mocht komen — volledig kan rekenen. Want daar gaat het om. (Inderdaad. Het is juist de bedoeling van de koude oorlog die over de gehele wereld woedt, om overal het vertrouwen te ondermijnen, het moreel te breken. Als dat lukt, behoeft er niet eens gevochten te worden. Dan is de strijd al verloren, voordat er een schot is gelost. B. K.) Om de recruijt tot een goed vechter en tevens een goed mens te maken is het eigen voorbeeld van het hoogste belang! Wat helpen woorden, als onze daden daar niet mee in overeenstemming zijn? Niets. Minder dan niets. Wij ondergraven in dat geval zelf het zo noodzakelijke moreel, dat onontbeerlijk is voor het behalen van succes. Ons eigen voorbeeld, gebaseerd op de opvattingen omtrent onze plicht. Daarbij is het echter totaal verkeerd om alleen op de plicht en niets dan de plicht te steunen. Een uitgesproken plichtsmens is een onuitstaanbaar wezen. De plicht moet samengaan met een ander even noodzakelijk begrip nl. *enthousiasme*. Het is het *enthousiasme*, dat naast de plicht de overtuiging, de bezieling geeft. Alle grote veldheren hebben de waarde van deze twee allesbeheersende factoren ingezien en er naar gehandeld. Dat was juist de grootheid van hen, die hun in staat stelde met hun manschappen wonderen te verrichten. Een mens is nu eenmaal geen machine. (Een artikel, dat ons uit het hart is gegrepen. Wij wijzen in dit verband ook op een markante uitspraak van Eisenhower die zei, dat een aanvoerder niet alleen moet kunnen commanderen, maar ook overtuigen. B. K.)

L'armée, la Nation, September 1951.

B. K.

De meteorologie in de moderne oorlog.

Het „weer“ heeft door alle eeuwen heen een grote invloed gehad op het verloop van tal van operaties. Schr. wijst in dit verband op de slag bij Waterloo. Inderdaad is één van de factoren die Napoleon de nederlaag bezorgden, het „weer“ geweest. De gehele 17e Juni 1815 goot het, waardoor de operatiën eerst laat op de 18e Juni konden beginnen. Daardoor had Wellington de tijd gekregen die hij nodig had (een zeer belangrijke tijdwinst hadden de Nederlanders onder de Prins van Oranje reeds bij Quatre Bras op 16 Juni bevochten, waarbij tevens voorkomen werd dat het Engelse leger werd overvallen. B. K.) en kon Blücher ook nog net op tijd komen. De aanval van Hitler op West-Europa werd in 1939 en 1940 vele malen op meteorologische gronden verschoven. De aanval van de Amerikanen op de olieraffinerijen bij Ploesti in Roemenië op 1 Augustus 1943 van bases in Afrika uit, werd volkomen beheerst door meteorologische omstandigheden. De grootste invloed op het bepalen van de datum der invasie in Normandië heeft de meteorologie gehad.

Alles was klaar van Geallieerde zijde om de grote sprong in de nacht van 4 op 5 Juni 1944 te wagen, toen op 3 Juni een geweldige storm in het Kanaal opstak. Nog nooit is door meteorologen gewerkt op een schaal als toen. Aan de hand van hun gegevens bepaalde Eisenhower, dat hij zou gaan varen in de nacht van 5 op 6 Juni in welke nacht de meteorologen hem een betrekkelijk kalme atmosfeer voorspelden. Eisenhower nam het risico en hij won. Met de toeneming van het luchtverkeer, waarbij luchtlandingsoperatiën op nog veel groter schaal dan wij tot nu toe hebben meegemaakt, mogelijk worden, en de luchtoorlog een steeds grotere rol zal gaan spelen, alsmede de vervoeren door de lucht, stijgt de belangrijkheid van de meteorologie. De hoeveelheid informatie vormen voor de meteoroloog een zeer belangrijke kwestie. Vandaar dat de Duitsers — die in de tweede wereldoorlog wat het aantal weerstations betreft in het nadeel waren — op Groenland een weerstation vestigden (waarvan het personeel pas kortelings werd ontdekt. B. K.). Zonder twijfel is de meteorologie een der belangrijkste militaire wetenschappen van de moderne oorlog geworden.

L'armée, la Nation, Augustus 1951.

B. K.

Russische pantsers.

De Duitse Generaal Majoor Müller Hillebron, die van einde October tot midden December 1943 commandant van een pantserregiment aan het Oostfront was, geeft in het Amerikaanse tijdschrift „Armor” antwoord op de vraag, waarom de Duitsers, die zoveel Russische tanks hadden buitgemaakt, die tanks niet in hun pantsereenheden opnamen. Immers allerwege hoorde en hoort men (Korea) dat de Russische T34 zo goed was en is. De Duitse generaal zegt, dat de Duitsers inderdaad eenheden Russische T34 tanks hadden geformeerd, maar dat gebrek aan onderdelen al spoedig de oorzaak was, dat deze eenheden weer werden opgeheven. (Hieruit blijkt dus te meer van welk een grote betekenis de standaardisering voor de strijdkrachten van het Atlantisch Pact is. Hoe meer eenheid, des te minder problemen, zowel t.a.v. aanmaak als reparatie. B. K.). Overigens is de Duitse generaal van mening, dat de Russische T34 tactisch de mindere was van de Duitse pantsers, omdat de tankcommandant van een T34 tevens richter is van de vuurmond. Zodra de T34 in een vuurgevecht wordt gewikkeld, verliest de tankcommandant zijn algemeen overzicht. Dat is een zeer groot nadeel. Hieraan wijt generaal Müller voornamelijk, dat in de nog geen twee maanden, dat hij het bevel over zijn tankregiment van 106 pantsers voerde, dit regiment niet minder dan 356 Russische tanks vernietigde, waarvan het grootste deel T34 en zijn regiment zelf slechts 12 pantsers verloor. De pantsers van Müller waren Pz. IV en Sturmgeschütze III, beide uitgerust met een kanon van 7.5 l 48 pantserafweergeschut. Het begin van de Koreaanse oorlog, waarin de — in vergelijking met de Zuid-Koreanen — uitstekend bewapende Noord-Koreanen grote successen boekten en de Russische T34 heer en meester waren op het slagveld, heeft velen in de war gebracht. De lichte bazooka bleek niet opgewassen tegen de T34. De vraag rijst waarom de Amerikanen pas later met de zware bazooka verschenen, die de T34 zware verliezen toebrengt. Dit was het gevolg van de typische fout, die altijd wordt gemaakt in tijd van vrede namelijk, dat vredesproeven nooit, maar dan ook nooit te vergelijken zijn met de oorlogsomstandigheden. Vredesproeven worden vrijwel altijd met uitgelezen personeel gehouden. Bovendien kan de proefnemer in alle pais en vree zijn werk verrichten. Hij wordt niet bedreigd. Maar in oorlogsomstandigheden is dat heel anders. Daar is elke eerste klap een

daalder en wordt het geheel beheerst door slechts één begrip „uitwerking”. In vredetijd is er een ander heel belangrijk — maar voor de man die het zo meteen op het slagveld moet uitvechten, zeer gevaarlijk begrip — dat der zuinigheid. Op de proefterreinen, daar sloeg de granaat van de lichte bazooka van 60 mm inderdaad door een 70 mm pantserplaat, de pantserdikte van de T34. Maar onder oorlogsomstandigheden bleek, dat dit slechts een enkele maal opging. De zenuwspanning bleek veel vaak te groot voor de schutter om een schot af te geven, waarbij het pantser onder ideale omstandigheden werd geraakt. Een grote overmaat van uitwerking is nodig om ook van minder ideaal rakende granaten resultaat te verkrijgen.

Ook in de strijd van tank tegen tank bleek de T34 waarlijk geen super-strijdmiddel. In de praktijk bleek dat:

a. de Amerikaanse M4A3E8 (Sherman tank met kanon van 7.6 cm en verbeterd profiel) in elk pantserduel met T34 tanks de meerdere was;

b. technisch de M4A3E8 een prachtig stuk werk is. Storingen kwamen bij goed onderhoud vrijwel niet voor;

c. de bedieningen zeer veel vertrouwen in deze tank hebben, wat van bijzondere betekenis is;

d. veel Russische T34 tanks in Geallieerde handen vielen door gebrek aan brandstof en reserve-onderdelen, waardoor zij vastliepen.

Allgemeine Schweizerische Militär Zeitschrift, Augustus 1951. B. K.

Zo is de oorlog.

Schrijver, die commandant van een Amerikaans infanterie-bataljon op Korea is geweest, geeft een pakkend en onopgesmukt beeld van de werkelijkheid, waarbij hij de gemoedsloestand van zijn manschappen beschrijft. Mannen die voor het grootste deel nog niet in het vuur geweest waren. Mannen die geleerd hadden, hoe zij hun wapens moesten gebruiken, het terrein moesten uitbuiten, die met de bajonet op poppen hadden gestoten en die enige patronen van een zware mitrailleur over hun hoofd hadden horen fluiten. Nu waren ze nog enige kilometers van het front. Zij hadden geen rust. In de verte hoorden zij het doffe gedreun der kanonnen en het inslaan der granaten. Hun gevoelens zijn op hun gezicht te lezen. Bij de meesten staat daar de angst dik op geschreven. Op een bepaalde nacht moeten zij voorwaarts. Een ander bataljon — in voorste

lijn — aflossen. Enkelen melden zich ziek met allerlei kwalen, anderen gaan naar hun geestelijke verzorgers. De meesten kijken hun wapens nog eers nauwkeurig na. Onderofficieren en manschappen van het af te lossen bataljon dienen als gids. Eerst als het nieuwe bataljon in zijn geheel in stelling is gaat het oude bataljon weg. De „oudjes” hebben niet veel te zeggen. Zij zijn moe, doodmoe. Ze hebben maar een wens, weg van het front. Schrijver neemt één soldaat — die hij de kenmerkende Amerikaanse naam Joe geeft — als object, om de algemene gevoelens van de soldaat te beschrijven.

Joe ligt in zijn schuttersput in voorste lijn. Het is doodstil. Hij ziet niets van de vijand. Achter zich hoort hij een geluid alsof een grote deur dichtslaat. Voor de eerste keer hoort hij artillerie achter zich en hoort hij het huilen van de over zijn hoofd vliegende granaten. Nogmaals speurt hij het voorterrein af. Hij ziet niets. Hij staat op. Roept zijn kameraden, om te zien waar zij zijn. Een hevige knal vlak achter hem slaat hem tegen de grond, hem bedelvend onder een regen van aarde en stenen. Voor de eerste keer in zijn leven hoort hij de roep om de ziekenverzorgers en het gekerm van gewonden. Voor de eerste keer in zijn leven ziet hij een zwaar verminkt mens, die nog kort te voren levend naast hem liep. De volgende morgen om 6.00 moet het bataljon aanvallen.

De BC gaat zijn vuurplan maken. Er zijn twee mogelijkheden. De artillerie bereidt de aanval voor met zijn tot nu toe normale tempo van 80 schoten per uur en op korte tijd voor uur „U”, of de vijand zal gedurende de gehele nacht zwaar onder vuur worden genomen. In het laatste geval geeft men een groot deel der verrassing prijs, maar de „groene” manschappen zullen door een krachtig artillerievuur het nodige vertrouwen krijgen. En dus vraagt de BC een inleidende beschieting van 0.00 tot 05.35 met 200 schoten per uur. Van 05.35 tot 05.50 zullen de luchstrijdkrachten het aanvalsterrein met bommen en raketten bestoken. Van 05.50 tot 06.00 zullen de artillerie, de mortieren, zware mitrailleurs, het terugstootloze geschut, de tanks en de luchtdoelartillerie het aanvalsterrein opnieuw onder vuur nemen. Gedekt door deze hagel van vuur zullen de infanteristen voorwaarts gaan. De BC slaapt niet veel. Hij laat alle mogelijkheden nog eens door zijn hoofd gaan. Ook in de schuttersputten wordt niet veel geslapen. De jongeren zijn zenuwachtig. Het wachten is voor hen onuitstaanbaar. De oude-

ren zijn meer op hun gemak, eigenlijk onverschillig. Zij herinneren zich de vorige gevechten. De gewonden, de doden. Het voortdurend gedreun der artillerie en het inslaan der granaten, het rode en gele opflitsen der barstende granaten, werkt aan de ene kant verdovend en aan de andere kant opwindend. Dan zwijgt de artillerie. Op het zelfde moment komen met donderend lawaai de vliegtuigen over. Eerst werpen zij napalmbommen die een oranjekleurig licht verspreiden. Dan komen hun raketten die met oorverdovende knallen uit elkaar slaan. De derde keer dat zij overkomen, werpen zij brisantbommen. Nauwelijks is deze laatste ronde afgelopen of het helse concert wordt weer overgenomen door vrijwel alle vuurwapens op de grond. Dan is het 06.00. Uur „U”. Joe betast zijn handgranaten, hij controleert zijn geweer, kijkt naar z'n bajonet. Alles wat hij geleerd heeft als soldaat gaat door zijn hoofd. Hij kijkt naar zijn groepscommandant, die een walkie-talkie op zijn rug draagt. Hij ziet hem opspringen, wenken en schreeuwen. Wat hij schreeuwt hoort hij niet. Het klamme zweet staat Joe op het voorhoofd, zijn handen zijn ondanks de koude klam. Maar voor hij het eigenlijk zelf weet staat hij ook naast zijn schuttersput. Zijn hart klopt hem in de keel. Nu ben ik ook ingezet, denkt hij. Maar na dat geweldige artillerie- en luchtbombardement zal daar bij de vijand wel niemand meer leven. Dat denkt hij, maar het is niet zo. Hij zal zijn handen nog vol hebben met degenen die het duivelsconcert hebben overleefd. Een hevige klap tegen de kant van zijn helm brengt hem reeds tot andere gedachten. De dood is rakelings langs hem gegaan. Hij wil terug naar zijn schuttersput. Het barsten van een granaat doet hem tegen de grond slaan. Hij drukt zijn gezicht en zijn vingers in de grond. Het gekerm van zijn gewonde kameraad brengt hem weer tot zich zelf. Helpen moet hij. Maar dan dringt het tot hem door, dat hem geleerd is niet te helpen. Op 2 à 300 m achter hen komen de gewondenverzorgers. Een tirailleur moet voorwaarts. Voorwaarts! Een bundel mitrailleurkogels suist over hem heen. Joe denkt, als ik opsta ben ik verloren. Ze hebben mij gezien, ze hebben het op mij gemunt. Dan ziet hij zijn groepscommandant weer wenken en tekens geven. Joe staat op. Automatisch gaat hij in gevechtshouding voorwaarts. Het hoofd ingetrokken tussen de schouders, gebukt, het geweer omklemd alsof hij het nooit weer los zal laten. Zijn rechter buurmar-

springt plotseling op en valt recht voorover neer. Een blinde woede overmeestert hem. Joe gaat voorwaarts. Niet uit vaderlandsliefde, niet voor de vrijheid, niet voor de Democratie of welk ander groot ideaal ook. Hij gaat voorwaarts omdat zijn kameraden ook voorwaarts gaan, zijn groepscommandant, zijn pelotonscommandant, zijn compagniescommandant, omdat allen voorwaarts gaan. Ja uiteindelijk toch in beweging gebracht voor de bescherming der grote idealen, zonder de welke een mens niet als mens kan leven. Maar dat voel je op zo'n moment niet. Springend, kruipend, lopend gaat Joe voorwaarts. Hij hoort het gieren der kogels niet meer. Het barsten der granaten dreunt niet meer in zijn hersens. Voorwaarts. Steeds dichterbij de vijand. Plotseling in de stof en de rook van het slagveld ziet hij in een gat in de grond twee mannen. De een schiet op hem, de ander wil een handgranaat naar hem werpen. Hij voelt een hevige slag en een brandende pijn in zijn rechter dij. Automatisch vuurt hij terug. De man met het geweer zakt in elkaar, het volgende ogenblik heeft Joe de handgranaatwerper de bajonet in de keel gestoken. Hij springt in de kuil. Maar meteen is hij er weer uit. Hij herinnert zich, dat men hem heeft gezegd, dat de tegenstanders onder de luizen zitten. Overal duiken zijn kameraden op. Zij schieten en schieten, tot men geen tegenstander meer ziet. Dan, als het vuren afneemt, neemt Joe zijn verwonding in ogenschouw. Het ziet er niet mooi uit, al dat bloed. Het steekt. Toch mompelt hij een klein dankgebedje, dat die kogel hem niet in zijn hoofd of in de buik trof. Zijn luitenant komt bij hem. Ook deze bekijkt de wond. O.K. mijn jongen. Je kunt naar de gewondenverzamelplaats gaan. Laat je maar verbinden. Joe gaat. Strompelend. Nog beduusd van het geweld dat nu alweer tijden achter hem schijnt te liggen. Joe weet nu wat oorlog is, hoe een infanterist vecht. (Wij hebben dit artikel enigszins uitvoerig weer gegeven, daar de betekenis er van zeer groot is. Het is goed, dat onze aanvoerders en soldaten weten wat en hoe de werkelijkheid is. In al zijn soberheid, de waarheid niet schuwende, is schrijver er in geslaagd, datgene wat in de mens moet omgaan als hij in het gevecht komt zeer juist naar voren te brengen. Zijn artikel (waarvan wij de grondige bestudering ten zeerste aanbevelen) is uiterst leerzaam. Wij zijn het met schrijver eens als deze in een soort proloog zegt, dat de soldaat boven alles vervult moet zijn van trouw tegenover zijn kameraden, want

in de ogenblikken van het grootste gevaar is het die trouw, die hem in staat stelt, datgene te doen, wat hij vreest. Ook zijn moed is zijn trots, die hem er toe brengt, om niet te laten zien dat hij bang is, dat zelfde te doen, wat ook zijn kameraden en zijn aanvoerders doen. Een buitengewoon leerzaam artikel. B. K.).

Allgemeine Schweizerische Militär Zeitschrift, Augustus 1951. B. K.

Wij bouwen, wij vechten.

Tijdens de tweede wereldoorlog ontwikkelde de Amerikaanse marine de z.g. „Navy Amphibious Construction Battalions” — C.B.'s — die bij alle Geallieerde landingen een grote rol hebben gespeeld. Deze C.B.'s vormden als het ware de onmisbare schakel tussen de vloot en de gelande eenheden. Zij construeerden de pieren, waardoor de massa's materieel, tot het zwaarste toe, aan land konden worden gebracht, zonder dat men over een bestaande haven beschikte. Ook in Korea deden zij weer van zich spreken, daar zij de landing van Mac Arthurs troepen bij Intsjon — waar een getijverschil tussen eb en vloed van 7½ m bestaat — technisch mogelijk maakten. Het grote hulpmiddel der C.B.'s is de z.g. „magic box”, een gesloten stalen ponton van 1,5 m breed en 2,10 m lang, die op gemakkelijke wijze aan elkaar gekoppeld kunnen worden. Tot de taak der C.B.'s behoort ook de vorming van bases in het bruggenhoofd, teneinde de aangevoerde materialen snel te kunnen afvoeren. Zij zijn inderdaad amphibische eenheden in de ware zin des woords. (Een volmaakte kruising van pontoniers en pioniers zouden wij kunnen zeggen B. K.), want zij verrichten hun werkzaamheden zowel te water als te land. Daarnaast zijn de mannen der C.B.'s niet alleen technici. Zij zijn ook soldaat en weten de or-

Banden 1951

De geheel linnen banden voor de jaargang 1951 à f 2.75 per stuk zijn gereed.

Levering uitsluitend na vooruitbetaling per giro (nr. 44715) of per postwissel.

MOORMAN'S PERIODIEKE PERS
Zwarteweg 1 — Den Haag

ganiek ter beschikking staande wapens goed te gebruiken. Vandaar dat hun slagzin is „Vechten en bouwen”. (Wij brengen hier de slagzin van de pioniers der 1e Divisie „7 December” in herinnering, welke luidde: „Lopen en sjouwen, vechten en bouwen”. Een zeer interessant artikel, speciaal voor de technici, waarbij een serie prachtige foto's een goede indruk van de middelen en de mogelijkheden der C.B.'s geeft. B. K.).
Military Review, Augustus 1951. B. K.

Gebruik van reserven in de moderne verdediging.

Het gebruik van reserven in de verdediging is bepaald door de ervaringen opgedaan in de tweede wereldoorlog en op het front van Korea. In niet mindere mate echter door de voortschrijdende motorisatie der legers. Een lijn, die slechts uit steunpunten bestaat wordt snel onder de voet gelopen, hoe sterk die steunpunten ook mogen zijn. Waar echter het terrein mogelijkheden biedt moet de verdediger achterwaarts gelegen lijnen met kracht verdedigen, zelfs onder inzet van reserven. Vooruitgeschoven stellingen hebben in verband met de geringe sterkte der ter beschikking staande infanterie slechts een beperkte betekenis. Van groter belang is de verdediging in de diepte. Een gevaar van het dun bezetten van de voorste lijn is dat de reserven te snel worden ingezet. Dit inzetten is een besluit van de commandant dat veelal beslissend is voor de afloop der gevechten. Het feit, dat reserven tegenwoordig meestal kunnen worden gemotoriseerd houdt in, dat men ze ook meer achterwaarts kan gereedhouden om ze snel naar de bedreigde punten te vervoeren.

De dunne bezetting van de voorste lijn impliceert, dat een vijandelijke aanval bijna altijd leidt tot een of meer inbreuken in de stelling. Hitler beging de fout te bepalen, dat deze voorste lijn tot elke prijs moest behouden blijven. Hij dreigde zelfs met straffen. Als gevolg hiervan ging men er aan Duitse zijde toe over kleine reserven vlak achter die voorste lijn te plaatsen, om inbreuken door een onmiddellijke tegenaanval te herstellen. De Duitse voorschriften uit die tijd bepaalden, dat na het afsluiten van gevechten, die in diepte van de stelling werden gevoerd, de hoofdwierstandlijn wederom in eigen handen moest zijn. De praktijk bij Cassino heeft geleerd, dat dit in een moderne oorlog,

indien één partij door overmacht aan personeel en materieel van de andere geheel in de verdediging is gedrukt, niet uitvoerbaar is. In al de maanden vechten bij Cassino is de hoofdwierstandlijn nooit hernomen, doch kon vaak succesvol worden stand gehouden in achtergelegen lijnen, waarvan men dit nooit had gedacht.

Het zal niet te vermijden zijn, dat soms een plaatselijke reserve ontbreekt. De reserve in handen van de hoogste leiding mag echter zeer zeker nooit ontbreken en het inzetten van deze reserve is moeilijk aan algemene regels te binden. Afwachten tot zich de beslissende gelegenheid voordoet schijnt de buitenstaander vaak besluiteloosheid. Het kan echter de veldslag winnen. De legerleiding in Italië had in begin 1944 gelijk toen zij de twee ter beschikking staande reserve-divisiën ver achter het Cassinofront hield. Immers niet slechts dreigde het gevaar van een doorbraak aan dat front doch evenzeer een actie ergens op de lange kustlijn van Italië. Toen de vijand doordrong werden beide divisies onverwijd ingezet en kon men de vijand opvangen. Toen kwam echter de landing bij Anzio en het was een juiste beslissing een der beide divisies uit de strijd los te maken en ter afgrendeling van het reeds gevormde bruggenhoofd naar dat strijdtoneel te verplaatsen.

Door de inmenging van het OKW kon men echter in dezelfde sector vier maanden later een beslist verkeerd gebruik van reserven waarnemen. Als gevolg hiervan werd de 15e Pantzergrenadierdivisie bataljonsgewijs opgesplitst en vrijwel in voorste lijn gezet. Dit was de enige reserve en deze had men nu verdeeld om direct om een inbreuk in de stelling te kunnen reageren. De bataljons waren echter in wezen niets meer dan een versterking van de in stelling liggende regimenten.

Met de kritiek op dit verkeerde gebruik van de reserve wordt niet gezegd, dat bij andere wijze van optreden de dingen bij Cassino anders zouden zijn verlopen. Dit front was rijp om ineen te storten en ook al zou bij Cassino langer stand zijn gehouden, de succesvolle aanval bij Anzio zou het lot toch hebben bezegeld.

General F. von Senger und Etterlin: Die moderne Verteidigungsschlacht auf Grund der Erfahrungen der Schlachten von Cassino.

*EUROPÄISCHE SICHERHEIT, 1951,
Heft 4.*

v. H.

Verliezen bij de Duitse Generaliteit 1939-1945.

De auteur geeft een indrukwekkende lijst van de Duitse verliezen aan Generaals en Admiraals in de tweede wereldoorlog. Deze verliezen waren het gevolg van sneuvelen, ongelukken, zelfmoord, terechtstelling en ziekte. Möller komt op een totaal van 14 Veldmaarschalken, 23 Generaal-Oversten en Generaal-Admiraals, 118 Generaals en Admiraals, 231 Luitenant-Generaals en Vice-Admiraals, 357 Generaal-Majors en Schouten bij Nacht. Dit betekent een verlies van 25 tot 30 % van de gezamenlijke Duitse Leger- en Vlootleiding. Van het Leger verongelukten hiervan 27 personen, pleegden er 53 zelfmoord, werden er 20 door Duitse en 36 door buitenlandse gerechtshoven ter dood veroordeeld, werden er 58 vermist (grotendeels in Rusland) en stierven er 182 ten gevolge van ziekte. In 1944 alleen vielen er 41 aan het Oostfront, 2 in Roemenië, 3 op de Balkan, 4 in Italië en 21 in het Westen. In de laatste vier maanden van de oorlog 29 aan het Oostfront, 6 op de Balkan, 1 in Hongarije, 3 in Italië, 7 in het Westen, 5 in Berlijn en 7 in andere delen van Duitsland.

H. Möller-Witten: *Die Verluste der deutschen Generalität.*

EUROPÄISCHE SICHERHEIT,
1951, Heft 4.

v. H.

Beginselen van de bevoorradingsdiscipline.

Generaal Bradley zegt hieromtrent in een boodschap aan zijn Eerste Leger het volgende.

Algemeen.

— Geen operatie zal succes hebben, tenzij van het begin af de nadruk is gelegd op de administratie.

— Aanmaak van uitrusting en materieel en niet minder het vervoer naar het front kost een enorme krachtsinspanning. Vraag daarom niet meer dan ge nodig hebt en denk er aan, dat elke verkwisting gelijk staat met sabotage.

Opleiding.

— De opleiding in bevoorradingsdiscipline is even belangrijk als elke andere vorm van opleiding.

— Voedsel. Niemand mag meer voedsel nemen dan hij nodig heeft. Leer je mensen de verschillende wijzen, waarop afval kan worden gebruikt. Vet en beenderen kan de industrie verwerken.

— Kleding. Tijdige herstelling, tijdig wassen en reinigen rekken de gebruiksperiode ten zeerste. Tijdens ge-

vechten kan het transport beter worden gebruikt voor het vervoer van munitie dan voor het vervoer van kleding.

— Wapens. Het verlies van een onderdeel van een geweer kost in de oorlog geen geld maar het schakelt een wapen uit en kan de dood betekenen.

— Benzine. Train al je personeel in het vermijden van verspilling bij overladen.

— Voertuigen. Het mag niet voorkomen, dat een chauffeur niets doet omdat hij niet hoeft te rijden. Laat hem helpen bij het 1e echelon onderhoud. Van een goed 1e en 2e echelon onderhoud hangt het af hoe lang je voertuigen rijden.

Gevecht.

— Ophopen van voorraden resulteert in te zwaar beladen voertuigen en daardoor in defecten.

— Wegwerpen van voorgeschreven uitrusting betekent herbevoorrading en daarvoor nodig transport. Om dit te voorkomen moet je bij elke opdracht nauwkeurig nagaan wat de uitrusting moet zijn om aan die opdracht te kunnen voldoen.

— Het vormen van niet toegelaten voorraden en dumps bij batterijen en andere opstellingen kan tekort betekenen van voorraden op plaatsen waar zij wel nodig zijn.

— Het achterlaten van munitie, hoe klein de hoeveelheid ook is, kan gelijk staan met ontwapening van jezelf en van je strijdmakkers op een later en beslissend tijdstip.

— Voertuigen en gereedschap zijn schaars. Onderdelen die meer aanhouden dan zij nodig hebben verhinderen het uitrusten van andere eenheden.

— Onnodig gebruik van vervoer mag niet worden toegestaan.

— Benzine kan niet worden gemist en vertegenwoordigt een groot percentage van de te vervoeren tonnage. Onnodig verbruik staat daarom gelijk met sabotage.

— Het is van het grootste belang dat beschadigde waardevolle uitrusting, zoals radiotoestellen, wapens en reserveonderdelen, wordt geborgen voor herstelling en wederuitgifte. Dergelijk materieel kan nooit in voldoende hoeveelheden worden aangemaakt.

— Vijandelijke uitrusting, voorraden en materieel kunnen helpen bij het opmaken van plannen en een opmars aanzienlijk versnellen. Hun aanwezigheid moet daarom steeds worden gerapporteerd aan een centrale leiding.

— De administratie moet het vertrouwen van de troep winnen en de troep

moet dit vertrouwen demonstreren. Hoe hard de gevechten ook worden gevoerd zij kunnen nooit worden gewonnen zonder een uitstekende bevoorradingsdiscipline.

Generaal O. Bradley: Supply Economy. OFFICERS' CALL, Volume 3, Number 5.

v. 1.

Russische gevechtsvoering.

Von Natmer legt de nadruk op de onberekenbaarheid van de Rus. Men kan nooit zeggen hoe een troep zal reageren. De ervaring is, dat de ene dag hardnekkig weerstand werd geboden tegen een hevige aanval, terwijl dezelfde afdeling de volgende dag in paniek op de vlucht ging voor een kleine verkenninggroep. In gevechten uit deze onberekenbaarheid zich in het vaak miskennen van de regels der tactiek. Aan de andere kant klampt de Rus zich vast aan de letter van zijn eigen voorschriften. Hij ondergaat hitte, koude, dorst en honger zonder bezwaren en zijn verplegingsdienst houdt hier rekening mee. Hij bezit een hoge mate van doodsverachting. Een mensenleven telt bij hem niet. Als massa is het Russische volk wreed, als enkeling kan de Rus vriendelijk en zeer behulpzaam zijn.

De hogere leiding is soepel, niet echter de middelbare en lagere. Mechanische opleiding en kadaverdiscipline hebben deze zo star gemaakt, dat de uitdrukking „lethargisch” alleszins gemotiveerd is. Deze onbeweeglijkheid van de lagere leiding kwam steeds in de gevechten tot uiting. Een uitzondering hierop maakte die van het pantserwapen, waarvan de tactiek was gebaseerd op het snelle reactievermogen van de laagste aanvoerders. Een andere uitzondering kwam naar voren als troepen in de voorste lijn moesten worden afgelost. Divisiën verdwenen in één nacht uit de frontlijn, om enige dagen later elders geheel uitgerust op te duiken.

De geliefde strijdmethode van de Rus komt geheel overeen met de karaktereigenschappen van de soldaat. Het is de massa-aanval, die grote verliezen kost, doch mogelijk wordt gemaakt door het enorme mensenreservoir. Iemand, die een dergelijke aanval nooit heeft ondervonden kan er zich geen oordeel van vormen. Ongeacht de verliezen dringt golf na golf op. Afweer is evenzeer een kwestie van zenuwen als van materieel. Von Natmer merkt nog op, dat in de toekomst moet worden gerekend op een identiek aanvallen van pantserformaties.

Dit verschijnsel was aan het einde van de laatste wereldoorlog al merkbaar.

Een andere veel voorkomende aanvalsmethode is infiltratie. De Rus beweegt zich zeer gemakkelijk in het terrein en is een meester in het camoufleren. Ondanks scherp waarnemen van vaak schier ontoegankelijk voorterrein duikt hij vaak plotseling ver achter de eigen voorste linies op. Bij duisternis infiltrerden soms gehele afdelingen om bij daglicht in de diepte gelegen steunpunten en inrichtingen aan te vallen.

Waar dit enigszins mogelijk is vormt de Rus bruggenhoofden en tracht hij vooruitgeschoven opstellingen in te nemen. Hierop is maar één antwoord: ogenblikkelijk aanvallen. Geconcentreerd vuur is niet voldoende, deels vanwege zijn eigenschap zich zeer snel te kunnen ingraven. Wacht men te lang, dan is het bruggenhoofd zodanig uitgebreid, dat het een zeer moeilijk te nemen vesting wordt. Het is verschillende malen voorgekomen, dat in de loop van de avonduren een bruggenhoofd van een compagnie werd gevormd en men bij het aanbreken van de volgende dag tot de ontdekking kwam, dat dit zich had uitgebreid tot een regiment, versterkt met alle mogelijke hulpwapens. Elke aarzeling om een klein bruggenhoofd ogenblikkelijk aan te vallen met misschien een geringe troepenmacht brengt onheil, slechts een ogenblikkelijke aanval kan succes opleveren.

Tenslotte is de Rus in hoge mate ingesteld op nachtelijke ondernemingen.

Hoe moet men zich nu tegen aanvallen teweerstellen? Aangezien hij hierin niet meespeelt kan men niet steeds bouwen op de oude regels van de tactiek. Men weet nooit tevoren hoe hij hierop reageert en de strijd tegen de Rus onttrekt zich ten enenmale aan calculaties, doch is er een van voortdurende spanning en verrassingen. Zijn tegenmaatregelen mogen soms op het eerste gezicht onverstendig zijn, later blijken zij vaak juist.

Onze eigen vechtmethoden moeten tegen een dergelijke vijand in de eerste plaats primitief en hard zijn en men moet zich nooit laten overbluffen. Hardheid en verrassing kunnen slechts worden bestreden met even grote hardheid, en even grote mate van verrassing, gepaard aan kunde.

Schrijver eindigt met een waarschuwing. De beweeglijke oorlogvoering, die men aan het eind van de wereldoorlog bij de Russische legers onderkende droeg het teken van een zeker van zichzelf zijnde leiding in gevechten tegen een reeds gebroken vijand. Men kan haar

zeer zeker appreciëren als het geven van een juiste leiding bij gewoeglijke gevechten, doch even zeker niet als een typisch Russische manier van oorlogvoeren.

Luitenant-Generaal O. von Natmer: Der sowjetische Soldat und die sowjetische Kampfführung.

EUROPÄISCHE SICHERHEIT, 1951, Heft 5. v. H.

Electrische nabijheidsbuizen voor veldartillerieprojectielen.

De electrische nabijheidsbuis, bekender onder de naam **VT-buis** (variable time fuse), is de enige nabijheidsbuis welke in de laatste oorlog werd gebruikt. Andere soorten nabijheidsbuizen zijn nog in ontwikkeling en beproeving. Dit is de reden waarom Capitaine M. Berger van de Section technique de l'Armée de electrische buis behandelt.

In een kort historisch overzicht vermeldt schrijver, dat de Amerikanen in Augustus 1940 het vraagstuk der nabijheidsbuizen onder handen namen, daarbij profijt trekkend van een vroegere Engelse studie op dit gebied. Sedert 1943 gebruikt de Amerikaanse marine electrische nabijheidsbuizen tegen Japanse vliegtuigen en eind 1944 werden deze buizen voor het eerst door de Amerikaanse veldartillerie gebruikt tijdens het Duitse tegenoffensief in de Ardennen. Dank zij hun uitgebreide research en hun machtige radioindustrie waren de Amerikanen hiertoe in staat. Tijdens de laatste oorlog zouden 20.000.000 electrische nabijheidsbuizen voor de artillerie en 2.000.000 van deze buizen voor bommen en raketten zijn vervaardigd.

Ook de Duitsers deden het nodige op dit gebied, doch verder dan proefnemingen kwamen zij niet. De Duitsers zochten meer in de richting van optische- en acoustische nabijheidsbuizen.

Onder een nabijheidsbuis voor veldartillerieprojectielen wordt verstaan een buis welke 't projectiel op een bepaalde hoogte boven de grond automatisch doet springen.

De electrische nabijheidsbuizen hebben o.a. de volgende voordelen:

1. Aan de buis zelf behoeft niets meer te worden gedaan (geen kans op vergissingen);
2. De springhoogte behoeft niet door schieten te worden geregeld, terwijl hiervoor ook nagenoeg geen berekeningen nodig zijn (besparing van tijd en van munitie);
3. Met deze buizen kan op grotere af-

stand dan met de reeds bestaande tijdbuizen doeltreffend vuur worden gebracht.

In beginsel bestaat de buis uit een zender, welke tijdens de vlucht van het projectiel onafgebroken zeer korte golven uitzendt en een ontvanger, welke de door het doel (bij de veldartillerie dus de grond) teruggekaatste golven weer opvangt. De frequentie van de uitgezonden golven en de frequentie der ontvangen teruggekaatste golven verschillen tengevolge van de snelheid van het projectiel (zogenaamde Doppler effect). De verschilfrequentie (enkele honderden perioden per seconde) wordt in de buis gedetecteerd, versterkt en toegevoerd aan een electronische schakelaar. Zodra de sterkte van de daaraan toegevoerde spanning groot genoeg is — hetgeen het geval is wanneer het projectiel op een bepaalde afstand van bv. de grond is gekomen — verbindt deze schakelaar de electrische ontstekingsinrichting met een geladen condensator. Aldus springt het projectiel op een afstand boven de grond, welke afhangt van de gevoeligheid van de schakeling.

De kop van een electrische nabijheidsbuis heeft dezelfde vorm als de kop van andere buizen. Het zich onder de kop bevindende gedeelte is echter langer, waardoor dikwijls een deel van de springlading van het projectiel moet worden weggenomen om een electrische nabijheidsbuis te kunnen plaatsen.

De voor de werking van de buis benodigde stroom wordt geleverd door kleine batterijen. Deze stroom wordt echter pas opgewekt nadat enkele ampullen, welke met electrolyt zijn gevuld, zijn gebroken. Dit gebeurt bij het afgaan van het schot.

Het hiervoren vermelde is een der veiligheidsbij de electrische nabijheidsbuis. Er zijn echter nog drie andere veiligheidsbij in aangebracht, nl.:

1. Wordt het kanaal waardoor de ontstekingsvlam de inleidende lading kan bereiken door metalen vleugeltjes afgesloten. Door de middelpuntvliedende kracht, welke optreedt bij de rotatie van het projectiel, wijken deze vleugeltjes en komt het kanaal vrij.

2. Wordt de ontstekingsinrichting aanvankelijk kort gesloten door een druppel kwik, waardoor het in werking treden wordt belet. Door de middelpuntvliedende kracht wordt deze druppel — via een poreuze afsluiting — verspreid en de kortsluiting opgeheven. Aangezien het ongeveer twee seconden duurt tot de druppel is verspreid, heeft het projectiel

inmiddels zeker 1500 meter van zijn baan afgelegd.

3. Wordt zowel de ontstekingsinrichting als de voor het ontsteken opgenomen condensator door een metalen staafje kortgesloten, welke kortsluiting eveneens door de rotatie van het projectiel buiten werking wordt gesteld. Wordt de rotatiesnelheid aanmerkelijk kleiner (bv. door het treffen van de grond, omdat de ontsteking niet op andere wijze heeft plaatsgevonden) dan keert het staafje in de oorspronkelijke stand terug, waardoor de condensator alsnog met de ontstekingsinrichting wordt verbonden en dienengevolge het projectiel springt.

Ook de elektrische nabijheidsbuizen vertonen nog spreiding in de springhoogte. Deze spreiding is een gevolg van de mate waarin de uitgezonden golven door de grond worden teruggekaatst en kan voorts worden veroorzaakt door het minder goed werken van bepaalde zeer gevoelige onderdelen van de buis, hetgeen kan voorkomen bij buizen, welke gedurende lange tijd waren opgeslagen. Eindsnelheid en invalshoek van het projectiel zijn praktisch niet van invloed op de spreiding in de springhoogte. Wel zal naarmate de invalshoek groter is, de springhoogte kleiner zijn. Zij is echter niet van invloed op de spreiding in de springhoogte.

Het is voor de vijand betrekkelijk gemakkelijk, de ontsteking van elektrische nabijheidsbuizen voortijdig te veroorzaken. Weet de vijand, na ontvangst van welke frequentie en met welke sterkte, de ontsteking tot stand komt, dan kan hij de ontsteking teweegbrengen, door zelf deze frequentie met de vereiste sterkte uit te zenden.

Nadelen van de elektrische nabijheidsbuizen zijn dan ook:

1. De spreiding in springhoogte tengevolge van de terreinstgesteldheid. (Boven vochtig terrein hogere springhoogte)
2. De betrekkelijk gemakkelijke wijze waarop de vijand de ontsteking van de buizen voortijdig kan veroorzaken.

Capitaine M. Berger: Fusées de proximité radioélectriques pour projectile d'artillerie de compagnie.

MEMORIAL DE L'ARTILLERIE FRANÇAISE, 1951, No. 95. v. d. H.

Duitse visie op de opleiding van moderne infanterie.

De algemene taak van de infanterist kan nog steeds in drie woorden worden samengevat: marcheren, schieten en vechten. En het laatste dan in de meest uitgebreide zin des woords.

Bij de huidige motorisering is men licht geneigd het belang van het marcheren uit het oog te verliezen. De motorisering betekent wel een enorme krachtsbesparing ten dienste van het gevecht, maar zij is van een groot aantal factoren afhankelijk. Men heeft niet altijd lucht-evenwicht en als men dat niet heeft, beschikt men niet altijd over voldoende luchtafweermiddelen, terwijl verplaatsingen ook niet altijd bij duisternis kunnen worden uitgevoerd. Ook is het niet onmogelijk, dat een verdere ontwikkeling van bepaalde technische middelen, als radar, in de toekomst van de nacht een tekort aan benzine voetmarsen nodig maken. De infanterie moet er daarom nog steeds op rekenen grote afstanden te voet te moeten afleggen, en vooral omdat men in het burgerleven steeds minder gaat lopen is een zorgvuldige en harde marsopleiding in het leger een eis.

Nu het gebruik van het geweer meer en meer wordt beperkt tot de korte afstand en de nadruk meer komt te liggen op de mitrailleur en het mortier moet de schietopleiding in andere banen worden geleid. Vroeger was het drill en nog eens drill. Drill tot op zekere hoogte is nog steeds nodig, doch tevens moet in de schietopleiding het sportidee worden verwerkt, waarbij zoveel mogelijk ruimte wordt gelaten aan de individuele uitingen van de schutter. De voor de organisatie nodige scherpshutters krijgt men daarbij toch wel. Voor de gemiddelde schutter gaat het er om het doel te treffen en in het gevecht van zijn wapen een zo goed mogelijk zelfstandig tactisch gebruik te maken.

Over de opleiding tot het gevecht het volgende. De tactiek is in het algemeen afhankelijk van de beschikbare middelen en daarom zal moeten worden afgewacht hoe de toekomstige divisies zullen zijn bemand, uitgerust en bewapend. Het gevecht wordt heden ten dage gelijkelijk door technici en soldaten gevoerd, het is een precisiesamenwerking geworden tussen mens en machine. Materieel zou de massa kunnen overwinnen en de techniek zou dapperheid kunnen elimineren. Het „Sprung auf, marsch, marsch” doet het niet meer. Een toekomstige oorlog brengt vermoedelijk nieuwe, zeer op het moreel werkende middelen. De opleiding zal daarom moeten doelen op het losmaken van de soldaat van vrees voor het onbekende. Om dit te kunnen bereiken moet hij in de eerste plaats ge-

wend zijn aan alle bekende middelen. Hij moet de samenwerking met de andere wapens in elke vorm hebben doorge- maakt en op de hoogte zijn van hun mogelijkheden en beperkingen. Dit alles kan slechts worden bereikt door de opleiding zo realistisch mogelijk te maken. Zij moet hard zijn.

Generaal Majoor b.d. A. L. Ratcliffe:
Gedanken zur Ausbildung neuzeitlicher
Infanterie.

**WEHR-WISSENSCHAFTLICHE RUND-
SCHAU, Heft 6/7, 1951 (gewijzigde be-
naming van Europese Sicherheit).**

v. H.

Wordt het bastion Thibet een vliegbasis?

Onder het hoofd „Het dak der wereld en zijn strategisch-geopolitische betekenis” wordt gewezen op het belang van de bezetting van Thibet door Rood China. In feite brengt deze bezetting niets nieuws want in werkelijkheid rekenden de Sowjets dit land reeds lang tot hun machtsgebied. Lenin heeft eens gezegd: „Wie Thibet bezit behoort praktisch het gehele Aziatische werelddeel toe”. De gemiddelde Europeaan beziet het slechts als een land van 3 tot 5 miljoen inwoners, opgesloten door bergen van ongeveer 4000 m hoogte, waardoor het de rest van de wereld steeds met goed gevolg buiten zijn grenzen heeft gehouden. Een land, bestuurd door monniken. Tot voor kort lag het aan de peripherie van de Britse machtsfeer, welk land, in het bezit van de randstaten Nepal en Bhutan, volstond met een waakzaam oog op Thibet te houden. Thans is die machtsfeer verdwenen en daarmee het waakzaam oog. Na de nieuwe orde in Azië, die door Japan werd ingeluid, liggen de kaarten geheel anders. China onttrok zich meer en meer aan de greep van de buitenlander. Mantchoerije, Mongolië en Oost Turkestan werden door Moskou gesowjetiseerd. Buchara en Chiwa werden volksrepublieken, bestuurd door Russische agenten. Japans zon in Azië is ondergegaan en zijn macht is voorlopig aan banden gelegd. In zijn plaats kwam de banier van Stalin en het volgende commentaar van de Prawda geeft te denken. „De Rode Volksfamilie in Azië zal eerst veilig zijn voor imperialistische bedoelingen der Westelijke mogendheden als het bastion Thibet tot een onoverwinnelijk vliegtuigmoederschip is omgebouwd”.

Mede in verband met de moeilijkheden, verbonden aan het openleggen van het land moet dan ook worden verondersteld, dat de Sowjets minder geologische

dan wel strategische en geopolitische interessen, in het land hebben.

DEUTSCHE SOLDATENZEITUNG,

11 Oct. 1951.

v. H.

Militaire notities rondom de wereld.

Verenigde Staten

De Amerikaanse research heeft een vlam ontwikkeld met een temperatuur van ruim 9000° Fahrenheit. Dit is de hoogste temperatuur, die ooit door toedoen van de mens is gemaakt. Bij een demonstratie werden tal van vuurvaste materialen doorboord. In 2 minuten werd een gat in een gewapend beton muur van 7,5 cm dikte gebrand.

Het zo noodzakelijke proces der standaardisatie schrijdt voort. De Verenigde Staten, Canada en Engeland hebben reeds een overeenstemming bereikt van meer dan 400 stuks verschillend oorlogsmaterieel, waaronder de nieuwe Amerikaanse lichte tank de „Walker Bulldog”, alsmede verschillende soorten vuurmonden.

Het Amerikaanse leger beschikt nu over een „vliegende drukpers”, voor het drukken van kaarten, die door vliegtu- gen zijn opgenomen. De pers heeft een capaciteit van 6500 kaarten — van 50 bij 75 cm — per uur.

Denemarken.

De Deense regering bestudeert de mogelijkheid om de dienstplichttijd te ver- lengen van 10 tot 18 maanden. De lich- tingssterkte zal dan worden opgevoerd van 16.000 tot 23.500 man.

Military Review, Augustus 1951. B. K.

Ter overname aangeboden

door overplaatsing Luchtmacht

KHAKI SERVICE DRESS A.A.T.

Gr. postuur, pat. w. 102, L 118 cm

Bilthoven, Paltzerweg 77

Telefoon K 3402-3418

**Vele zieken willen zo gaarne hun
gedwongen rustperiode gebruiken
voor verdere ontwikkeling. Vak-
studie- en technische bladen zijn
derhalve zeer gewenst. Helpt hen
door geregeld dergelijke periodieke
portvrij op te zenden aan:**

**„RODE KRUIS-TIJDSCRIFTEN-
DIENST DEN HAAG”**